

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును 3/11/32
Box No 212. Telephone No. 544.

12 } చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ మార్చి నెల 1-వ తేది సోమవారము } సం 358
ము ౧౨ } శ్రీ కృష్ణనామ సంవత్సరము, ఫాల్గుణమాస బహుళ ద్వితీయ ౨. } పౌర్ణమి ౩౫౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలవేల యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది సంవత్సరము చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పోట్లబోగొట్టును.
బెంటుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన తరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి చేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నాడు

నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

మాకాతాదారులకు అనేక సదుపాయములు గలవు

మావద్ద సవరణగారు నీమవెండి, మేలైన పువ్వురాగములు, మొదటితరము పట్టెకెంపులు, కుచ్చుకెంపులు
మొదలగువాటితో తయారుచేయబడిన కాశిమాలలు, మెడచెయ్యిములు, బాణ్ణాములు వంటివి, నాగవత్తులు, మల్లె
మొగ్గలు, జడబిళ్లలు, లోలాకులు, తోడులు, చంపనరలు, కెంపుఅడ్డగలు, ఉంగరములు, అంటుపోగులు, చేసరలు,
బులాకులు, పట్టెగొలుగులు, చుట్టుగొలుగులు, మిరియాలగొలుగులు, కంచములు, గిన్నెలు, ఉద్దరిణ్ణిలు, పలువిధ వేడుక
సామానులు యివి, యివి యననేల ముక్కుపుడుక మొదలు చంద్రహారమువరకు అన్నిరకముల సామానులు మావద్ద
సిద్ధముగా నున్నవి లేనివి ఆర్డరిచ్చిన వెంటనే తయారుచేసి యిచ్చెదము ఒకసారి మా వస్తుకమును పరీక్షింపుడు.
ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగల వర్తకులు
చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

వృధయేశ్వరి

[సాహితీసమితి సభాపతి]

శ్రీ శివశంకరశాస్త్రి విరచితము

అఖండమైన ధారాశుద్ధి గలిగి, ప్రసన్నగంభీరమైనరీతితో, ప్రతి
హృద్యమై, ప్రాచీన నవీనకవితావిధానముల మధురసమ్మేళనమున
వాలమై, ఆధునికాంధ్రసారస్వతమున విశిష్టస్వరూపముతో నొప్పారెడి
గారసాత్మకమైన నవీన పద్యకావ్యము. వెల రూ ౧-౮-౦.

మరా:—ఈ రెండుపుస్తకములు ఒకేతూరి కొనువారికి రూ ౧-౧౨-౦ లకే యివ్వబడును వర్తకులకు ముచికమీషను యివ్వబడును
చిరునామా:— ఆంధ్రబుక్ డిపో, తెనాలి.

నర్తనశాల

[కీచకభద్ర యను నవీననాటకరాజము]

శ్రీ విశ్వనాథ సత్యనారాయణ విరచితము

తేనెతేటవంటి వచనము. అమృతగుళికలవంటి పద్యములు గలిగి
ఆకర్షప్రాయముగా, రంగసుకూలముగా రచించబడిన శృంగార
ధానముగు నీనాటకరాజము ఆంధ్రులకు కొత్తకొత్త రుచుల నలన
జేయును. వెల రూ ౧-౮-౦

ప్రభులచంద్ర శేఖర శర్మ, కొత్తపేట, తెనాలి.

ప్రకటన

2589

మేము ఇండ్లు, రోడ్లు, వ్యవసాయపు కట్టడములయొక్క మరమ్మత్తులు, అభివృద్ధి వగైరాలకు కావలసిన స్థానులు,
మేటులు వగైరాలు తయారుచేయుదురు

చెరువులక్రిందను, బావులక్రిందను జరుపబడు వ్యవసాయపు సాధనములను గరించి సలహా యివ్వబడును

ఇండ్లు మొదలగు ఆస్తి కిక్కురుచేయుట, పంచిపెట్టుట కట్టడములు కొలతలువేసి జరిగినపనికి మాత్రం వగైరాలు
గ్రహించుట, భూమిని కొలతవేయుట మొదలగుపనులు జరుపబడును

డెల్టా వ్యవసాయములకు కావలసిన సదుపాయములను గురించి పరిపాలనవారికి విశేషపరచుటయు మొదలగు
కార్యము చేయుటయు.

గవర్నమెంటు టెక్నికల్ పరిశులకు చదువుకొనదలచినవారికి శావలసిన విషయములు బోధచేయుటయు

ది ఓరియెంటల్ ఇన్స్టిట్యూట్,
ఇంజనీర్స్, కన్స్ట్రక్టర్స్, అండు మర్చెంట్స్, బెజవాడ.

కౌను థియేటరు

225

27-2-26 శనివారమునుండి 2-3-26 మంగళవారమువరకు
ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు 6-15 గం, రాత్రి ౭-౩౦ గం

శని, ఆదివారములకు మధ్యాహ్నము 6-15 గం

ప్రత్యేక టికెట్ ౩ గలది

మదన్ థియేటర్స్ లిమిటెడ్ వారు

ఎక్సినర్స్ గిల్డ్ వారు స్టాగింగు సాఫ్ట్ వేర్

“గ్రేటు మోమెంటును”

ప్రదర్శించుదురు

6 అక్టోబరు మైన ౩ లుగులకు

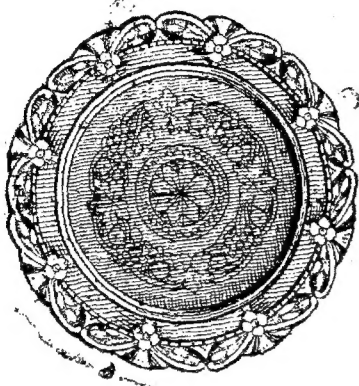
నక్కహాస్యము “పౌలమునుండియే” 2 రిల్యూ గాదు

వనోపశోధనావార్తానిఘంటువు.

మూలకలయొక్క వివిధవర్గాలను వాడుకలో నున్న తెలుగు పేర్లు వ్రాయబడినవి. 85000 కంటే ఎక్కువ అక్షరములు కలవు ఇదిగో వ్రాసిన వైద్యకళా సింఘం, సర్వకల్యాణసంఘాదిని మున్నగు గ్రంథములు ఆకట్టలేదు. క్యాలికోరైండు వల 8-4-0 లు. "భస్మప్రదీపిక" ఖనిజభస్మరాజము ఇందు సమస్త ఖనిజములు కుడిచేసి భస్మములు చేయు యానా ని ఆముత్యవర్ణనములు గలవు. ఈ 1 కి రు. 500 కిమ్యుకుల భస్మములు కూడ గలవు. వల రు. 1-8-0 క్యాలికోరైండు 2-0-0

2454 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము, గోదావరి.

మంచి పనితీరుము! మజారి సరసము!!

అన్ని విధములైన బంగారు నగలున్ను, వెండి జర్మినిలినను వగైరా సామాన్యము, శిమకములను కట్టడపు పనులున్ను చేయబడును. ఒకదాని అర్థముల పంపించు మీరు త్వరితగతినైనను నమ్మకము గలరు. వెండి జర్మినిలిన సామాన్య విద్యుత్తు సహాయముతో నడపబడు యంత్రములచే తయారుచేయబడును.

ప్రొఫ్రయిటరు: ఎమ్. సత్యనారాయణ ఆచారి.

శ్రీ లక్ష్మీ వర్మను,

2/19 కోపు వెంకటాచల అయ్యకవిధి, బార్బిటరును, మద్రాసు.

తంజిలివాసము: "సత్యవర్మను."

2645

మైసూరు పాశ్చిమ వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో ఒకటియగు

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

5. మ. కేశవనారాయణముల్లు జా. బరకారనవాసుర్ P. O. (దుర్గ). డిప్రీప్టు, సి. పి. వీరు వ్రాసి నది మీ కస్తూరిమాత్రలు, అన్ని జ్వరములకూ దగ్ధము, నిశ్చక్తిని, దివ్యోపద్రుముగా వున్నది. గావున ఇంకను 6 సీసాలను పంప కోరినాను.

6. మ. వి. కె. సుబ్రహ్మణ్యకర్క, ఎస్టేట్ ఆఫీసు కడపూరు, తిరుచినాపల్లి వీరు వ్రాసినది. ఇతర జ్వరములవలన గుణముకాని అనేకరోగములు తమరి లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలవలన గుణమైయుండుట వలన మరియు 12 సీసాలను పంప కోరుతున్నాను.

7. మ. ఎ.కె. ఎ.కె. సోమ ఎమ్. ఎ. ఇ. ఎ. సి. ఎ.కె. ఆఫీసులో అస్సాం 2-8-24 లేదన వ్రాసి నది: తమరి కస్తూరిమాత్రలను పుష్కలముగా చూచినదానిలో ప్రతికలలో ప్రకటించియుండు మేరకు అన్ని గుణములు గెలిగియుండుటవలన ఇంకను 12 సీసాలను యిప్పించ కోరుతున్నాను.

8. మ. అయోగ్యప్రసాద్ డిపార్ట్ పోలీస్ సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ మురవార జబ్బుల్ పూరునుండి వ్రాసినది: వెనుకటివత్సరము నందు తనబురుగున కస్తూరిమాత్రలు చాలా మేలుచేసినవి. ఇప్పుడు మరల 25 సీసాలను బంపుము.

250 నుండి 300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర రు 0-4-0. పొట్టుఖర్చు వేరు. పొట్టుఖర్చుతో 6 సీసాలకు రు 1-8-0. 12 సీసాలకు రు 2-18-0. 25 సీసాలకు రు 5-8-0 సీసా 1 కి 4 అణాలవొప్పన అన్ని దుకాణములందు దొరకును.

(2) థి. సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

801

జలహితము, కరముల బలహితము

రక్త హారి

1228

Deschiens' syrup

తీరధను దివ్యమౌనియము

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, విద్యుత్తేజస్వినము, 20,000 వైద్యులను 2 వైద్యులను కాని, డిప్రీప్టు, పాచ్

To be had of a Chemists (Wholesale) C. T. HARI & Co, 174, Broadway Madras.

సరసమైన గృహము

కాళిబుడ్లు, కార్కులూ, మైనము. కాన్ సల్లు, మొదలగునవి మిక్కిలి సరసముగా దొరకు సలము 2635

S. Guruswamy Nadar
83 Poonamalle High Road
Periamet, P. T. Madras.

మదనవిలాసము

నిక్కాకచేతిగాని, యితరకాగితములవలనగాని కలిగిన శుక్లవర్ణమును తగ్గించి బిళ్ళమును గట్టిపరచి సంపాదకులమును గడిగించు తియ్యబిళ్ళసాయము. 4 బిళ్ళల సీసా 1 కి తేటాలా ప్యాకింగ్తో రు 8-9-0. 2460 మోహన ఫార్మసీ, రామచంద్రపురం (గోదావరి)

ప్రైన్ యింకు

ఫౌక్ బెక్ పేనాలు చిరకాలము చక్కగా వ్రాయగల్గు టుకు ప్రైన్ యింకును వాడుదు. ప్రతివోటు దొరకును. వివరముల కిట్లు వ్రాయుడు. 2478

ప్రైన్ యింకు వర్కు, లిమిటెడ్, బెజవాడ.

గాంధీ జ్యోతిషులు

జననకాలవివరము లేక ప్రశ్నవ్రాయుకాలమైనను తెలుపవలెను. భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు రు 1-0-0 ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0 సంతి ఫలము మాసపాఠిక వ్రాయ 2-0-0 ఆంధ్రపత్రిక: ఈ జ్యోతిషుల పాండిత్యమును మనఃపూర్వకముగా వివరించుచున్నాము.

అంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి-చిత్తూరుజిల్లా.

అస్సాముశాసనసభ

ప్రాథమిక విద్యాభివృద్ధికొర కదనము గోరుట

తీర్మానము ఆమోదించుట

(అసెసియేటెడు ప్రెసు)

డిలాంగు, ఫిబ్రవరి 26:— (ప్రాథమిక విద్యా కొరకు సంవత్సరము నకదనము గల రిలక్షుల యల గ్రాంటు చేయవలసినదని స్వరాజ్యపాఠశాలకు ఫరీహాగను ప్రతిపాదించిన తీర్మానము ఆమోదించు ప్రయత్నముగల అజ్ఞానాంధకారముకబాపుటకు యీ గ్రాంటు చేయుట ఆవశ్యకమని ప్రతిపాదకులై స్క్రిములు, వ్యవసాయాభివృద్ధి సహకారసంఘట యందు ప్రభుత్వము నకు చితుక్రియమన్నది. ఏలయన ప్రజలు అజ్ఞానముండుటచే వానిని కొనసాగించుట దుర్బుద్ధివ్వారు. కాని ప్రజల ప్రతిభయు కావలయును. గవర్నమెంటే ప్రతిఫలించుచున్నదని ప్రజలు వ్వారు. ప్రజల కోరికను చెల్లించవలసినదని సగోరను.

మంత్రి ప్రత్యుత్తరము

1911 మొదలు 1921 సంవత్సరమునకు కోటిరూ. ప్రాథమిక విద్యాకొరకు దొరకనముచెప్పించెననియు, ఫలిత నిరాశ కలిగించుచున్నదనియు, నిర్బంధ విద్యయే అజ్ఞానోగించుటకు దివ్యోపద్రుమునందు మంత్రిసాదులూ గారు తరమిచ్చిరి. సిల్లెటు అస్సామునందుండుట అనుమానున్నదనియు, అందుమూలమున రిలక్షులు ప్రాధమిక కొరకు గోరుట వివేకమరణా గాదాయని సందేహించుననియు మంత్రి నడిచెను. ఇంతవరకును ఆగిరి. మరియు మురవరకును ప్రజలు ఓపిక వట్టివీయును. అప్పటికి మర విద్యాచట్టము నిర్దిష్టపడును. అని విద్యామంత్రి

మైసూరు శాసనసభ

(స్పీకరునిలేఖరి)

శాసనసభ తెంగుకూరులో 23 వ లేదన దివాను గారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయ్యెను. తెంగుకూరు పాలిటీనిగూర్చి చర్చింప సభాకార్యక్రమము నిలుపువలెనని బి. ఎల్. బయ్యన్నగారు ప్రతిపాదించు పిలువకను. తగినంతమంది బలవరతులు లేరు. చాలవిషయము ర్చింపబడినవి. ప్రభుత్వపుర్తిల్లులు నెలపు కమిటీలకు ఒక బడెను.

రెండవరోజు 12 గంట సమావేశమయ్యెను. స్పీకరు గ్రాంటులు ప్రతిపాదించబడెను. ఋణవివృతిగూర్చి 39761 గ్రాంటు తగ్గించవలెనని అభిప్రాయముగాను గారు ప్రదించిరి. దివానుద్దీన్ ముగ చర్చజరిగెను. దివానుగారు సనము చెప్పగ ఉపసంహరించుకొనబడెను. ప్రధాన నమూనా గారి తీర్మానము 2000 నుండి 2500కు పెంచుట అభ్యంతరము నూచింపబడెను. తీర్మానమై. ప్రత్యేకార్థము బట్టి యిచ్చి దివానుగారు చెప్పిరి. ఆగిరు ముహమ్మదీయ విద్యాలయ: రూ 10,000 విరాళమునకు కొందరభ్యంతరము చెప్పిరి. డా॥ లీలుగారు హిందూమతముపట్ల సభ్యుల కదివీయమని చెప్పుటచే నంగీకరించబడెను. స్పీకరుగ్రాంటులని అంగీకరించబడెను.

దివాను

ఎ. ఆర్. బెనర్జీగారి తదనంతరము ఏప్రిలు 1 వ నుండి రాజుగారి అంతరంగిక కార్యదర్శి మిష్టాగారు దినియమింపబడుచునవి వనంతిక నున్నది.

వైద్యపరిశోధనము

లందు కృషిసల్పు. స్త్రీపురుషులకు తీతముల క్రింద వల ఎవరో చేసిన సుప్రదానము 50000 పానుల ముద్రి వినియోగించెనరు. స్త్రీపురుషులు పరిశోధనయందు ఆసక్తిగలిగెను అవకాశమును గలగజేయుట కిట్లు చేసెదరట.

అక్షరసామేలన
ఆంధ్ర పాస్కు
ధర రూ 1-8-0

అక్షరసామేలన. మేలైనవి "అక్షరసామేలన" చేయబడినది. అలమినయం మొన, లెదు.

పైన్టుసైజ్ ధర రూ 1-8-0.

క్లార్కుసైజ్ ధర రూ 2-12-0.

మరల చక్కచేసుకొని కట్టపడ నవనరము ప్రాతది త్రోసివేసి మరల చక్కచేసుకొనుట శ్రమమునందూ శ్రమముమాత్రము ఖర్చుచేసి వృత్తదాసిన కొనుడు. 1299

SPENCER'S
ADRS & BRANCHES.

సుర్య దాపధ రత్నా కరమ్

సర్వ అత్యద్భుత గ్రంథము రూ 3-0-0

వజ్రరత్నావళి రూ. 2. భస్మప్రకాశిక రూ. 1.

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి 2046

కృపాధ అండు సీనియర్ డాక్టరు. బెనారస్.

S. U. Narayanachary & Co,

Choukhamba-Benares

అన్నిరకముల పట్టుబట్టులు, రుద్దులు అడదగిన సామానులు మొదలగునవి సరియైన ధరలకు వి. పి. గా పంపబడును. మంచి పట్టుబడి రూ 7 నుంచి 10 వరకు రుద్దులు దేసరం 1-3. అణాలు 8 నుంచి రూ 12 పూసలుపున్న కంటి 1-3 అణా

రూ 10 లు గోరీకంఠపూస 1-3 రూ 8 1/2 నుంచి 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ముఖముల పూస 1-3 నుంచి 80 లు పాత్రి పంచెలు 7, 8 మూర 1-3 రూ 7 1/2 లు పట్టు పంచెలు మూర 10, 12, 1-3 రూ 14 5/8 లు బెంగళూరు రకం చీరలు జరిపినచేయబడినవి. 18 మూర మంచిరకం, రూ 85 నుంచి రూ 150 వరకు. మూర బనారస్ చీర 1-3 రూ 25 నుంచి 150 లు చిన్న అడదగిన ఇత్తడి సామానులు 52 ఉన్నటువంటి పెట్టె 1-8-0 మర్రాకం 2-8 అన్నిటికీ మెరలి రూ 5-0-0 గ్రామలిన సామానులకు మాకేలూరు ఉచితము. యు.నారాయణాచారి కంపెనీ, చవుకంబా-కాశీ.

శ్రీజీర్ణము, అందుచే గలుగు

రముల బలహీనత మొదలగు

తిట్టికి అమోఘమైన నివారిణి

యశ్వద్ధ బౌద్ధమునందు గుణముగలదను విషయము, క్రియమునందే పరీక్షించబడి, కలిగిన జనుప్రదమైన ముండి, సాకు నమ్మక కలిగినది. కొన్ని కారణములచే శ్రీజీర్ణము, అందుచే గలిగిన నరముల బలహీనతచే బాధ పడినది. ప్రస్తుతము మద్రాసు, కేన్ ఫోర్ములో, అల్పరూపు కాపురమున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాసాచార్యుల చికిత్స ప్రారంభించిరి. స్వల్పకాలమునందే (అనగా మూలలోనే) వారు నాకు కలిగించిన గుణము అమోఘమైనది. 2117

గృహము } ఎస్. కె. కృష్ణయ్యాచేంద్ర
వేట, మద్రాసు } కుమారరాజు
2-26 } ఆఫ్ వెంకటగిరి.

శిరోరక్షణి తైలము:—నల్లసోమంతిలాలచే తయారు చేయబడినది. దీర్ఘ కాలముగానుండు తలనొప్పిలను, తలబొట్టును, కర్మా, కంటిలో నీరుకాలులు నీని మొదలంటి పోగొట్టుట కిదియే మంచిమందు. 24 రులముల తైలము రూ 2-0-0 1121 వక్కరూ కంపెనీ 1, అలంగాత్తాపిల్లపేది తిరువల్లిక్కోటిమద్రాస్.

బొంబాయి శాసనసభ
బేక్ బేరిక్ మేషను స్క్రీము

అడ్జర్న్ మెంటు తీర్మానము ప్రతిపాదించ
వలనుపడదనుట

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 26:—శాసనసభయందు ప్రశ్నలకు సమాధాన మియ్యబడినది. అత్యవశ్యకముగ ఒక విషయమును, అనగా బేక్ బేరిక్ మేషను స్క్రీమును విచారించుటకు నియమించబడిన కమిటీయొక్క రెండవ తాత్కాలిక నివేదికను విచారించుటకు, కె. ఎఫ్. నారిమెన్ గారు ఏడవ స్టాండింగ్ ఆర్డరు 1 వ నిబంధన క్రింద తీర్మానమును ప్రతిపాదించుటకు నెలపు నీయమలినదని గోరెను.

ఏవిషయమై చర్చింపవలయునని సభ్యుడు. గోరుచున్నాడో అవిషయముపై నిదివరకే బాగుగ చర్చ జరిగినదని చెప్పి, అధ్యక్షుడు సర్ యుబ్రహీం రహిమానులాగారు నారిమెన్ గారి తీర్మానమును ప్రతిపాదించ నీయనిరాక రించెను. గ్రాంటుల కోరకు దొరతనము దివారుంజేయునప్పుడు విషయముపై మరికొంత చర్చ జరుప అవకాశము గలదని అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

స్టాంపు ఆక్రమణ వరణ చట్టము

1922వ సంవత్సరముయొక్క యిండియన్ స్టాంపు ఆక్రమణ వరణ గావించుటకు దొరతనము తయారుచేసిన చట్టమును ఆర్థిక సభ్యుడు ప్రవేశపెట్టెను. గతనాల్గువర్షముల అవధి నమును సవరణ చేయబడిన స్టాంపు ఫీజుల పరిమాణమును ఖాయముచేయవలసినదనియు, ఆక్రమణ యిండియన్ గావించబడిన నిబంధన ప్రకారముగ, ఫీజుల పరిమాణమును తగ్గింపకుండ కొనసాగింప నిర్ణయించబడినదియు, అందుమాలమున దేంగాలు, మదరాసు, పంజాబు రాష్ట్రములందు గల ఆక్రమణ ప్రకారము బొంబాయి ఆక్రమణమునందు నుంచబడుననియు, ఆర్థిక సభ్యుడు నుడిచెను.

ప్రభుమందు చట్టమును ఆర్థిక సభ్యుడు సభ్యులకు వినిపించుచు, శాసన సభ చట్టమును ప్రతిపక్షింపదని తాను ఎరుంగక పోలేదని చెప్పెను. ఇండియా ప్రభుత్వము సహాయము చేయుటకు నిర్బంధింపబడుటకు బొంబాయి రాజధాని యందు ఆర్థికముగ పన్నులు వసూలు చేయరాదని గొందరు చెప్పుచున్నారు. రాజ్యాంగమును భగ్గుచు చేయుటకు శాసన సభలో ప్రవేశించిన వారి కి వాదము పూర్వయుతముగ నుండును.

చట్టముపై రెండుగంటలు చర్చ జరిగెను. ప్రభుత్వవిధానము తీవ్రముగ విమర్శింపబడెను. పన్ను విచారణ సంఘము స్టాంపు ఫీజులను తగ్గించవలసినదని నిఘాన్న గావించెనుగాన చట్టము నిర్మింప యత్నముల విరమింపవలసినదని డా॥ పరజి పాయిగారు చెప్పిరి.

నాల్గు సంవత్సరములందు గల స్టాంపు డ్యూటీ స్కేలును తగ్గింపకుండుటకు చట్టము గావించ ప్రభుత్వము గోరుచున్నదనియు, పన్ను విచారణ సంఘ నిఘాన్నులకు విరోధముగ లేదనియు ఆర్థికమంత్రి నుడిచెను.

తీర్మానము అంగీకరింపబడెను. ప్రభుత్వతీర్మానమునకు అనుకూలముగ 45ను, ప్రతికూలముగ 40 వోట్లును వచ్చెను. తదనంతరము రెండవసారి ఆర్థికమంత్రి చట్టము శాసనసభయందు జనువలయునని తీర్మానమును ప్రతిపాదించెను.

రెండుమాసముల వరకును చట్టముపై విచారణ గావించుట ఆశ్చర్యకరమనినదనియు, చట్టముపై ప్రజాప్రాయము స్పష్టముగ లేంట్టు గడువు అమాత్రముండవలయు ననియు, భోపల్ కారుగారు సవరణ ప్రతిపాదించెను.

సవరణపై సరసముగ చర్చ జరిగెను. కొని సవరణకు, అనుకూలముగ 87, ప్రతికూలముగ 43 ను వోట్లు వేయబడుటచే భోపల్ కారుగారి సవరణ ఓడిపోయెను. అంతటితో శాసనసభ నిర్వివేచనబడెను.

మదన కామేశ్వరి లేహ్యము

బలహీనుల సందేహి, మేహము, నిక్కొక్కనిస్పృహన శుక్ల వజ్రము, అతిమాత్రము మొ॥ వాటిని హరించి బలమును, వీర్య వృద్ధిని, సంసార పోష్యమును, సంతృప్తి ప్రాప్తిని గలిగించును, 2 డబ్బీలు చొలును. 8851 (4) 20 రు. డబ్బీలు 1-4-0 వి. పి. 0-6-0. డి. కె. పి. అండు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, తెలిదేపి, నెల్లూరు

హిందీని పే. ధింపబడలేదు

హిందీ ప్రచారక సమితి కార్యదర్శి హరిహరశర్మగారు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

17 వ తేదీ హిందూపత్రికలో హిందీని నిషేధించుటను గూర్చి ప్రకటింపబడినవ్యాసము అప్పట్ను గమనింప, అనిషేధము ఆంగ్ల దేశములో నొక్క ప్రాథమిక విద్యాలయమునందే యని ఆమరునాడే తెలియవచ్చెను. పాఠశాలలలో హిందీభాష నిషేధించుచు ప్రభుత్వ ఉత్తరువు గలదని యింకను కొందరు పొరబాటు పడుచు. నిజము ప్రకటింప వలసినదిగ మమ్మీ గోరిరి.

పాఠశాలలో హిందీభాష నిషేధింపబడలేదని మేము రూఢిగ తెలిసికొంటిమి. విశ్వవిద్యాలయమువారు హిందీ నొక విచ్చిక విషయముగ నిర్ణయించి, పత నీయ గ్రంథములుగూడ నూచించియుంటున్నచే, అట్లేన్నడు జరుగ నేరదు. వచ్చే యే డు హిందీ భాషలో కొందరు విద్యార్థుల మెట్రిక్యులేషను పరీక్షకు హాజరుగా నున్నారని తెలుపుటకు సంతసమునున్నది.

జరిగినదేమని కొందరు హిందీ అభిమానులు తమ మునిసి పాలిటీ ప్రాథమిక పాఠశాలలో హిందీ నిర్బంధము చేసిరి. ఆ జిల్లా విద్యాధికారి కది యిట్లుముతక తినికీ జేయునపుడు డెస్క్ లో వ్రాసుకొనెను. అదియే హిందూ పత్రికలో ప్రకటింప బడెను. ప్రభుత్వమువారిదిగాంచి పతరు విద్యాలయమువారు ప్రాథమిక విద్యార్థులకే హిందీ నిర్బంధము జేయ పట్టుబట్టినచో ఆ పాఠశాలను రికన్స్ట్రూ చేయరాదని జిల్లా విద్యాసంఘమునకు సలహా జేసిరి. మునిసిపాలిటీవారు హిందీ తొలగింప వలసినదని. హిందీభాషను చిన్నపిల్లలకు నిర్బంధముగ జెప్ప వలెనని మేము అనలేదు. ప్రాథమిక పాఠశాలలో ప్రారంభింపనే రాదు.

మెట్రిక్యులేషను, ఇంటరు పరీక్షలకునలెనే స్కూలుల వైసలుతరగతిలోగూడ హిందీభాషను విచ్చికముగ నేర్పు భావగ నిర్ణయింపవలెనని ప్రభుత్వమువారిని కోరెదము. స్కూలుల వైసలులో హిందీ ప్రవేశము లేనిది ఇంటరులో భాషాజ్ఞానము అభివృద్ధిపొందదు. ప్రభుత్వమువారు దయాతో పరిశీలించి తగు యోర్పులు జేయుదురని నమ్ముచున్నాము.

శ్రీ జీ వ యా త్ర

కవితిలక శ్రీమతి కంచనవల్లి కనకాంబా ప్రణీతము

ఉత్తమ తత్త్వమును బోధించు పద్యకావ్యము.

గీతాశాస్త్ర సీతారామాంజనేయ ద్విగ్రంథముల గల సారము పెక్కు విశేషములతో నిండియుండును.

వల రూ 2-8-0. పాఠశ్రీ ప్రత్యేకము.

వలయువారు ఈక్రింది చిరుసామాన్య ప్రాయశులయును.

పం. జగన్నాథరావు, 2/11 అలంగ త్రప్పిల్ల వీధి, 2662

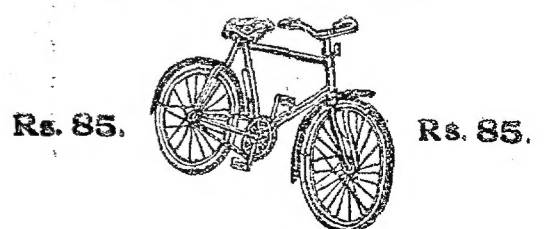
ప్రిన్ట్ చే ను, మద్రాసు.

"లక్ష్మి-మోహన్ ఫ్లూట్"

సింగిల్ రీ డు, పారిసు ది రూ 82, జర్మనీ ది రూ 22 డబ్బీల రీ డు, పారిసు ది రూ 55, జర్మనీ ది రూ 85 100 కి రూ 25 చొప్పున అడ్వాన్సుగా పంపవలెను. 1926 సెల్లరం క్యాటలాగుకు వ్రాసిన పంపబడును.

3 Ramachandra Ghase Lane P. O. Beadon Street, Calcutta

Our Special Cycles.
"Barton on Humber"

Rs. 85. Rs. 85. Sole Agents for Madras Presidency, MANILAL NEMCHAND & Co, 2634 7. B. Broadway G. T. MADRAS.

బంశాసనసభ

బడ్జెటు స్టేటుమెంటు

సర్ విలియం కీల్ గారి ఉపన్యాసము

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్)

రంగూను, ఫిబ్రవరి 28:— బంశాసనసభయొక్క బడ్జెటు సమావేశము సర్ రాబర్ట్ కెల్లెగారి అధ్యక్షత క్రింద సోమ ప్రారంభమయ్యెను.

సంగ్రహ సూత్రసభ్యులు ప్రమాణముల దీక్షింప బిడప, గౌరవనీయుడగు అధిక సభ్యుడు బడ్జెటు సభ్యులకు ప్రవేశ దెచ్చెను. హాలు సంతృప్తిగా ఉన్నందున ముదిపు వేమబసిన ప్రకారము రూ 38,13,000 లకు బడులు రూ 2,82,50,000 నిల్వయున్నట్లు తేలిను అధికముగ సామ్యునిల్వయగుటకు పెక్కుకారణములు గలవు. హాలు సంతృప్తి ప్రారంభమందు అనుకొనినంతటి కంటే నిల్వ 79 1/2 లక్షలు అధికమయ్యెను. 1924-25 సంవత్సరపు ఎస్టిమేటులకుంటే ఆదాయము అధికముగ చేకూరెను. సంవత్సరము ముఖ్యముగ వ్యవసాయమున కనుకలముగ నుండెను. అనుకొనినంతటికంటే వ్యయము తక్కి పోయెను. హాలు సంతృప్తిగాను 1924-1925 సంవత్సరముందు వలెనే ఆదాయము హెచ్చుననియు, వ్యయము తగ్గుననియు లెక్కలవలన ఊహించవచ్చును. హాలు సంతృప్తిగాను 64 లక్షలు యిండియా ప్రభుత్వకట్టము చెల్లించుటకు స్థానిక ప్రభుత్వము ప్రత్యేకించెను. కాని రూ 19,65,000 లు యిండియా దొరతనము కట్టమునుండి తగ్గించెను. కాబట్టి 1926-1927 వ ఆర్థికవత్సరము హాలు సంతృప్తిగాను ప్రారంభమయ్యెను అధిక నిల్వతో ప్రారంభమగునని యెంచవచ్చును.

ఆయవ్యయములు

రాబోవు సంవత్సరముందు రూ 10,85,31,000 లు ఆదాయము వచ్చునని ముదిపు వేయబడెను. అనగా 1924-1925 సంవత్సరములో వచ్చిన మొత్తము కంటే రూ 1629000 లు తక్కువ యని తేలుచున్నది. లాంసురీవిద్యుత్తా యీ తక్కువవకారణము. మామూలుగ యీ అంతము క్రింద ఎంతవన్నవనాలు అనునో అంతకంటే అధికముగ వసూలుగునని అంచనావేయుట గురక్షితుడగుచుండదు. 1926-1927 లో రూ 9856,6000 లు వెచ్చింపబడునని ముదిపు వేయబడెను. కాబట్టి వ్యయము కంటే ఆదాయము రూ 496,5000 లు అధికముగనున్నది. అయి నప్పటికిని రూ 2038 2000 లు వెచ్చించిరొద్దు, భవనములు, యిరర పట్టణ పక్కలు నిర్మించుటకును యిందుకు రకగు వ్యయము రాష్ట్రీయ సామ్యునిల్వ నుండి వెచ్చించుటకును తలంచుచున్నాము. 1926-27 లో రూ 128867000 లు మొత్తము మీద వ్యయమగునని తేలుచున్నది. కాపిటలు ఖర్చునకు పెట్టుపడి పెట్టుటలనను బుగాము క్రింద ఖర్చులనను 1926-1927 సంవత్సరాంతముందు రూ 6141000 లు నిల్వ యుండును.

బుంజు పద్దుక్రింద రూ 6500000 లు రంగూను పోర్టు పనులకు బనులు యాయబడును. పోర్టు అభివృద్ధి గావించుట కీధనము ఖర్చు చేయబడును.

బడ్జెటు సభ్యులందు ప్రవేశదెట్టుబడిన పిదప సామవారము వరకును సభ నిల్వవేయబడెను.

సర్ విలియం కీల్ గారి ప్రసంగము

బంశాసనసభయందు బడ్జెటును ప్రవేశదెట్టు అధిక సభ్యులు సర్ విలియం కీల్ గారు 70 నిమిషములు ఉపన్యసింపెను. సూత్ర సీటిపాదుసాకర్యముల కొరకు 14 1/2 లక్షలు ప్రత్యేకింపబడెననియు, 200,0000 రూపాయలు హోంమెంబరు వెచ్చించుననియు యీ మొత్తమునండి పోలీసు శాఖ కొరకు రూ 245000 లను, సివిలు పర్సు క్రింద కోర్టుల జేలులు కట్టుటకు రూ 1641000 లు వెచ్చింపబడుననియు అధిక సభ్యుడు చెప్పెను. మంత్రిని ఫరిపాలింపబడు అటవీశాఖ నిమిత్తము రూ 421000 లు ఖర్చు పెట్టుట కేర్పలు చేయబడెననియు సర్ విలియం చెప్పించెను. ఆదాయము ప్రక్కను జమ జూపుటకు అలబు శాఖానుంత్రి పరిపాలననుండి ఎక్సైజు శాఖవిద్యాశాఖ మంత్రిపరిపాలనలోకి మార్చబడెను. విద్యాశాఖక్రింద రూ 426000 లు వెచ్చింపబడునని యిండి సూత్రముగ ప్రజాప్రతినిధుల హక్కు నొందవలయు

ననియు, విద్యవిద్యాలయ భవనవిద్యాలయముల యాయబడిన రూ 1200000 లు అందు తేరతననియు అధిక సభ్యుడు వివరించెను. ప్రజాప్రతినిధులు వోటుచేయ నవసరము లేకుండ వెచ్చింపబడు రివిన్యూఖర్చు మొత్తముమీద రూ 10529000 లు రాష్ట్రముందు వెచ్చింపబడు రివిన్యూమొత్తములో నూటికి యిది 10 1/2 వంతు తేలును. రివిన్యూక్రిందను కాపిటలు ఖర్చుక్రిందను వెరసి రూ 11729000 లు వెచ్చింపబడును. 1924-25 సంవత్సరములో వెచ్చించిన మొత్తముకంటే యిది పెండురెట్లు హెచ్చుగ నున్నది. ఈ మొత్తము ఖర్చు అధికముగ నున్నను విద్యక్రింద రాష్ట్రములలో వెచ్చింపబడు మొత్తముందు చేరలేదు. ఏలన, సివిలు పర్సుక్రింద భవనములను గాపాడుటకు వెచ్చించుట కేర్పలు చేయబడిన రూ 60000 లు గాక సూత్ర విద్యాభవన నిర్మాణములకొరకు 8 1/2 లక్షలు ప్రత్యేకింపబడెను. దేశీయభాషగ రపు 250 ప్రాథమిక పాఠశాలను, స్థాపించుటకు రూ 207000 ను, పాఠశాలల తడిబీచేయు ప్ర్యే ఉద్యోగులకొరకు అదనముగ రూ 49,000 లును ప్రత్యేకింపబడెను. విద్యాభివృద్ధిసంఘము నిమిత్తము రూ 52000 లు బడ్జెటు చేయబడెను. 1924-1925 లో విద్యక్రింద వెచ్చింపబడిన మొత్తము 78 1/2 లక్షలు. సంస్కరింపబడిన ప్రభుత్వముందే ప్రధమ ఆర్థికవత్సరము. అంత వేగము విద్యనిమిత్తము ధనమధికమగు వెచ్చించుటచే సంస్కరణములు లాభకరమని అంగీకరింపవలసి యున్నదని సర్ విలియం కోట్ చెప్పెను. కొన్ని శాఖలక్రింద ఖర్చు తగ్గింపనియెడల యంత సామ్యు విద్యకొర కొనంగుట సాధ్యమయ్యెడిదికాదు.

వైద్యముక్రింద యీ సంవత్సరము రూ 5090000 లు ఖర్చుచేయబడును. సూత్రముగ వెచ్చింపబడు రూ 785000 లు వై మొత్తములో చేరెను. మాండలి ఆసుపత్రి భవనముకొరకు రూ 477000 లును, ఉల్లెను ప్రమాతి ఆసుపత్రికొరకు రూ 140000 లు వెచ్చింపబడును. పట్టణ ఆరోగ్యముక్రింద రాబోవు సంవత్సరములో రూ 2887000 లు ప్రత్యేకింపబడెను. 1924-1925 సంవత్సరములో యీ శాఖకొరకున వ్యయముకంటే యీ సంవత్సరము మాడురెట్లు అధిక వ్యయము చేయబడును.

బడ్జెటు ఆర్థిక కమిటీయెదుట పెట్టబడెననియు, యేమొత్తమును మార్చవలయునని కమిటీ సూచించలేదనియు, కాంసిలు నందు బడ్జెటు విమర్శించుటకు పెక్కుసభ్యులు పరిశీలించుచుండిరియు అధికకమిటీ బడ్జెటు తయారు చేయుట యందు జూపిన వోడ్పాటును గురించి అధిక సభ్యుడు వివరించెను. రాబోవు సంవత్సరముందు బడ్జెటు ఆర్థిక కమిటీ ముందు పెట్టుట లాభమాయని సర్ విలియంగారు అభిప్రాయమన్నారు. కాని గత 12 మాసములలో కమిటీ గావించిన పనికి ఆర్థిక సభ్యుడు గుర్తించెను.

గ్రాంతుల డిమాండుల నిమిత్త మిదివర కైదు దినములు చాలుచుండెడివి. గతవత్సరములందు ప్రతిపాదించబడు తీర్మానముల కంటే యీ సంవత్సరముందు పంపబడుచున్న తీర్మానములు హెచ్చినట్లుగ, బడ్జెటుపై సవరణలు అధికమైనయెడల, నిబంధనలప్రకారము ప్రత్యేకింపబడిన ఎనిమిది దినములును బడ్జెటు చర్చ తీసికొనెను. కాని ఎగ్జిమిడినములును బడ్జెటుపై చర్చించుటకీయబడవని ఆర్థికమంత్రి ముందుగ సభ్యులకు చెప్పెను.

రోడ్లపన్ను

నిరుడు మార్చి ఆఖరుకు 18000000 పానులు. ఆర్థికసంవత్సరములో ఆదాయము 16000000 పానులు. ఇందులో హెటారుబండ్ల పన్నులక్రింద 15500000 పానులు వచ్చెను. ఖర్చులు 3800000. పనిలేనిచోట్ల పనిచేయుచుటకును మొదటి తరగతి రోడ్లను వంతెనలను ఇతర పనులకును 5250000, 2500000 పానులు అయ్యెను.

బీజ్ బండ్:— నీరై పోయిన వీర్యమును గట్టిపరచుటకు లోకప్రసిద్ధి జెందినది. స్వప్నమందుగాని మూత్రముతో, గాని వీర్యము స్థితితమగుచున్న యెడల తక్షణం నిలిపివేయును. ముసలితనమును, నపుంసకత్వమును తొలగించి యౌవనమును గను. ఎంతెబుటనుని కయినను రెండుగంటలలో నరములకు బలము నిచ్చి సంసారగుణము అనుభవించునట్లు జేసి సంతానవంతులుగజేయును. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడును 20 మాత్రలు సీ 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్జి వేరు.

ఆర్య వైద్యాశ్రమం, 1159-1027 13, బైరాగమతంబిధి, మద్రా.

గుడివాడ తాలూకా

అధ్యక్షుని ఎన్నిక

గుడివాడతాలూకాబోర్డు కక్షలకు లోనయి యిదివరలో ప్రభుత్వమువారిచే తీసివేయబడినసంగతి యెల్ల రకును విదితమే. ఈక్రొత్తయెన్నికలలో అడుసుమిల్లి వారి పార్టీవారు ఆరుగురు, లింగంవారి పార్టీ వారు ఇరువురును స్వరాజ్యవాదులు అయిచుగరును జయము పొందిరి.

సామినేపనులో నలుగురు లింగంవారి పార్టీ వచ్చినను అందువలన లింగంవారు ఆరుగురును అడుసుమిల్లి వారు 6 గురును స్వరాజ్యవాదులు అయిచుగరును ఆరుగురు. ఈ సందర్భములో లింగంవారిలోనుంచికాని అడుసుమిల్లి వారిలోనుంచికాని స్వరాజ్యవాదుల సహాయము లేనిది యెవరు ను అధ్యక్ష స్థాన మాక్రమింప జాలరు. ప్రత్యేక కక్ష ప్రధానముగాగల యేపార్టీకిగాని స్వరాజ్యవాదులు సహాయము చేయుట నీతివిరుద్ధము. కాబట్టి ఈసందర్భములో ఏకక్షుకు సంబంధించని యొగ్యులైన స్వరాజ్యవాది నొకరిని అధ్యక్షునిగా నిలుపజేసినయెడల ఇరుకక్షల వారునుగుడ వారికి సహాయముచేయు నవకాశము కలదని ప్రస్తుతము ఎన్నుకొనబడిన మెంర్లవలనను తాలూకాలోని యితర పెద్దమనుష్యులవలనను కాయచ్చుచున్నది. అంతేయే కాని మారదప్పిరహితము నెవరినో ఒకరిని అధ్యక్షుని జేసినవో మరల కక్షల కాక మనము స్థానికసంస్థను సరిగా పరిపాలించుకొన జాలని అసభ్యులమని మజల నొకసారి ప్రభుత్వమువారి ఆపనిందకు పాగమయ్యెదము.

ఈఎన్నికలలో జయముపొందిన స్వరాజ్యవాదులు అందుగురు.

- (1) నందివాడ రాజగోపాలంగారు
(2) చలసాని ఆంజనేయులుగారు
(3) కాజ వెంకటరామయ్యగారు
(4) పోలవరపు నాగేశ్వరరావుగారు
(5) కొల్లిపర మారయ్యగారు
కొల్లిపర మారయ్యచౌదరిగారు మొదటినుండియు జాతీయవాది. ఖద్దరు దీక్షగా ధరించెదరు. జాతీయోద్యమములకు కవంచనలేక ధనసహాయము చేయువారు. అధ్యక్షునకు కావలసి, అగ్గభాషాజ్ఞానము కలదు. ఇరుకక్షలవారును వీరు యొగ్యులని యెప్పుకొనెదరు. కాబట్టి కాంగ్రెసువారు వీరు అధ్యక్ష స్థానమునకు అభ్యర్థిగా జేసి, తాలూకాబోర్డులోని కక్షలకు కాళ్ళెత్తుముగా నిర్మాణించి, గుడివాడ తాలూకాలో కాంతి స్థాపనజేసి కృతకృత్యులయ్యెదరని నమ్ముచున్నాము.

(ఒకవిలేఖరి)

ఆంధ్ర ఖాదీవర్తకులకు మనవి

మార్చి 10 వ తేదీనుండి డిల్లీలో ఆగ్రాల్లా మహాసభ జరుగును. దానితో పాటు ఖద్దరు ప్రదర్శనము చేయుచురు. ఉత్తమమైన, రాటపునాలును, ఖద్దరు వస్త్రములును, అచ్చట ప్రదర్శింప జతునాలును గలవారికి ఆ సభావ్యవసంఘము వారు అవకాశమిచ్చెదరు. ఆంధ్రులను ప్రోత్సహింపరచి, పంపమని, వారు కోరియున్నారు. వస్తువులను టపాద్వారా పంపవచ్చును. లేదా స్వయముగా తీసికొనిపోవచ్చును. ఖద్దరు వర్తకులు డిల్లీప్రదర్శనమునకు సహాయ మొనర్చుకోరెదను.

గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి.

ఆంధ్రఖద్దరు బ్యాంకు సభ 7 వ తేదిన జరుగును బెజవాడలో జరుగబోవు సభ యీనెల 7 వ తేదిన జరగును. శనివారపు పత్రికలో అచ్చు పారబాటుండుటచే, ఈ సంగతి మరల తెలుపబడినది.

తాంబూలము (చక్కని నవల) మె 0-6-0 కమలిని గ్రంథకర్త్రీయగు వేమూరు ఆండాల్మయ్యగారిచే రచింపబడినది 2080 ఇయ్యది దొరకునలము ఎ. కణ్ణన్ శెట్టి అన్వ కంపెనీ, 286, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాస్.

18 జనరల్ ముక్తయ్య మొదలిపీఠి, సావుకారు పేట ముదాగు

1926-27 భారత ప్రభుత్వపు బడ్జెటు

ఆర్థిక సంవత్సరము ప్రారంభము

ఆదాయము 133 కోట్ల 43 లక్షలు

ఖర్చు 130 కోట్ల 38 లక్షలు

3 కోట్ల 5 లక్షలు నిలవ

చెన్నైకి 57 లక్షలు రాష్ట్రీయ కప్పములలో తగ్గును

54 కోట్ల 88 లక్షలు మిలిటరీ ఖర్చు

1925-26 లో అనుకొన్న దానికన్న 106 లక్షలు యెక్కువ నిలవయ్యెను

ఈ నిలవ నుండి పురాతన వస్తువరిశోధన నిధి యేర్పరుపబడును

ఢిల్లీ, మార్చి 1—నేడు భారతాసనసభ సమావేశ ము సరికి కేబినెట్ ప్రేక్షకులచే నిండిపోయెను. ఆర్థిక సంవత్సరము 5 వేల కోట్ల కంటే 130 లక్షలు నిల్వయున్నట్లు బడ్జెటు ఆంధ్రమునందు ప్రకటించెను. 125 లక్షలు రాష్ట్రీయము యందు ప్రభుత్వమున కర్పించు కట్ట భారమును దగ్గించుటకు ప్రయోగించబడును. జాతీయ పురాతనవస్తు పరిశోధనాట్రను, ప్రత్తిపత్నయి నుంకము రద్దు చేయుట, బడ్జెటు నందలి విశేషములు.

ఢిల్లీ, లామడుగార్లు నేడు ప్రమాణముల దీసికొనిరి. పిమ్మట క్లమెంటు హింద్ గార్లకు బదులుగా వీరు ప్రమాణములు దీసికొనిరి.

1926-27 బడ్జెటు ఆంధ్రమునందు

మిలిటరీ ఖర్చు

మిలిటరీ ఖర్చు వివరములను సభివారి యెదుట నుండు విధానమునందు పీఠము ఆంధ్రమునందు నేమియు మార్పు జేయలేదు. చేసిన మార్పులు చిన్న చిన్న యంతరములను వరుసగ వరల నేర్పాటు చేయుటలో మాత్రము గలవు. సైన్యమునందు ఖర్చులెక్కల పద్ధతినిగూర్చి విచారించుటకు విచారణసంఘము యీ సభయొక్క పట్టుక అంతట కమిటీ సభ్యుడొకడు అందు సభ్యుడుగ నుండునటుల నిర్ణయించినటుల సభివారికి దలియును. గత వార్షికవర్షములలో ఖర్చు లెక్కల పద్ధతివల్ల గల్గిన యనుభవముమీదను, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు బ్రిటిషు సైన్యపు ఖర్చు లెక్కల పద్ధతిలో మంచి మార్పులు జేయుటవల్లను భారత దేశమున కూడ నట్టి విచారణ అవసరమయ్యెను. ఈ విచారణ సంఘపు సలహాలు వచ్చువరకును మిలిటరీ ఆంధ్రమునందు క్లమెంటు హింద్ గార్లను నాసియించవలసి యున్నది. గత వర్షము బడ్జెటుచర్చ సమయమున వభయందు సభ్యులు కొరస ప్రకారము మిలిటరీ ఆంధ్రమునందు లన్నియు పూర్తిగ నీయబడినవి.

1926-27 సం॥మునకు మొత్తము మిలిటరీ ఖర్చు 54 కోట్ల 88 లక్షలు ఆంధ్రమునందు చేయబడినది. అనగా 1925-26 బడ్జెటులో బోర్నియోడల 1 కోటి 87 లక్షలు తగ్గును. ఇందువలన వ్యయనిర్ణయ సంఘముల నిర్ణయించిన విధమున అభివృద్ధి యొకను గాన్పించును. నియామకముగ నెవ్వడును అగుచున్న ఖర్చులకింద 54 కోట్ల 24 లక్షలుగను. మిగిలిన మొత్తము ప్రత్యేకము యుద్ధానంతరపు ఖర్చులకింద బోవును. ఈ 4 కోట్ల 88 లక్షలలో సైన్యములోనుండి పంపిణీయబడిన ఆఫీసర్లకు విరాళములకింద నీయవలసిన 66 లక్షలుగూడ జేరియున్నవి. ఇట్టి భారమీ సంవత్సరముతో ముగియును. వజీరుద్దీన్ లో భవననిర్మాణము పూర్తిజేయుటకును, నైమానికదళమునకును 28 లక్షలు యేర్పాటుజేయబడినది. కొన్ని యెండ్లనుండియు యుద్ధము స్తోరల నిలవయ్యుండెను. ప్రస్తుతము అవి పూర్తియై నటుల గాన్పించుచున్నది. ఇందువలన ఆదాయము క్రింద గత వర్షము బడ్జెటులో 70 లక్షలును, 1924-25 లో 118 లక్షలును నష్టపడినవి. ఈ సంవత్సరము

ఆ మొత్తము 25 లక్షలు మాత్రమే యగును ఇకను మామూలుఖర్చు 54 కోట్ల 24 లక్షలలోను 60 లక్షలు యీ సంవత్సరముమాత్రము అవసరముగ కొనవలసిన సామగ్రికి గాను వినియోగించబడును. ఈ ఖర్చు ప్రతియేడును జరుగదు.

క్రొత్త ఆంధ్రమునందు ముఖ్యమైన అంశములను దర్శించును. ఒక బ్రిటిషు కావల్లీ రెజిమెంటు ఖర్చు దీసివేయబడినది. అందుకు సంవత్సరమునకు 22 లక్షలగును. వ్యయనిర్ణయ సంఘము గావించిన సలహాలో తగ్గించవలసినది దీనితో సరిపాటునది. ఇండియాలోను ఇంగ్లాండులోను పైన్యలకింద నీయవలసిన మొత్తము 37 లక్షలు తగ్గినది. బ్రిటిషు రాకపోకల ఖర్చులకింద యుద్ధకార్యాలయమున కియవలసిన మొత్తములో 17 లక్షలు తగ్గినది. భోజనపదార్థములయొక్కయు పశు ఆహారముయొక్కయు ధరలెక్కువగుటచేత 20 లక్షలెక్కువగ నేర్పాటుజేయవలసి యుండెను. సైనికులందు బారక్సులో విద్యార్జనకిని ప్రవేశ బెట్టుటకును, భారత సైనికులకు క్రొత్తలెక్కలను నిర్ణయించుటకును మరి 20 లక్షలెర్పాటు జేయబడినది. ఈ ఖర్చు పూర్తయి మిలిటరీ భూములు ఇండ్లు మిగిలినవాని నమ్మటవలన డబ్బు రావచ్చును.

1920-21 లో మిలిటరీ సర్వీసులమీద, మొత్తము 87 కోట్ల 4 లక్షలయ్యెను. ఇందు 20 కోట్లు వజీరుద్దీన్ లో సైనికవ్యయము క్రింద ప్రత్యేకముగనయ్యెను. 1922-23 లో యిది ముగియకనే, వ్యయ నిర్ణయసంఘము నూదనమీద మొత్తము ఖర్చు 67 కోట్ల 75 లక్షలయ్యెను. ఆ సంఘము సలహానిచ్చుచు 1923-24 బడ్జెటు 57/4 కోట్లనుండవలెనని నిర్ణయించెను. అయితే వారి సలహాల నాచరణలో లెట్టు ఆలస్య మగునేమో యని వజీరుద్దీన్ ఖర్చులకు ప్రత్యేకము గావలసిన దానిని చేసి కొనవచ్చుననిరి. ఇకను తరువాత సంవత్సరములలోగూడ ఆ దాయ మెట్లున్నను ధరలెక్కువను ఆంధ్రమునందు 57 కోట్లకు తగ్గించవలసిన నూచించిరి. ధరలు తగ్గినయెడల యొకను యీ ఖర్చును కొన్ని సంవత్సరముల నాటికి 50 కోట్లకు తగ్గింపవలెనని ఆ సంఘము వారు చెప్పిరి. 1923-24 లో ఆ సంఘము యిందులకు 56 కోట్ల 28 లక్షలయ్యెను. అందు వలన మొదటి సంవత్సరమే వ్యయనిర్ణయ సంఘము నూదన ఆచరణలోకి వచ్చెను. ఈ 56 కోట్ల 28 లక్షలలోను సైన్యమునుండి తొలగించిన ఆఫీసర్ల కిచ్చిన విరాళములకును, వజీరుద్దీన్ పు ఖర్చులకును గూడ మొత్తములు చేరెను. కాని యీ సైన్యమొత్తములకు సరిపోవునటుల మిగిలిన స్తోరలను నమ్మి ఉపయోగించుట వలన వచ్చిన మొత్తము జేరెను.

1923-24 బడ్జెటులో 62 కోట్లు మిలిటరీ సర్వీసులకు ప్రత్యేకింపబడినది. 1924-25 బడ్జెటులో నీ మొత్తము 60 కోట్లంబాటిక తగ్గింపబడినది. కాని 1925-26 బడ్జెటునాటికి వ్యయ నిర్ణయసంఘము నూదన లాచరణలోనికి వచ్చుచున్నటుల గాన్పించెను. 1925-26 బడ్జెటు నందించుటకు 56 కోట్ల 5 లక్షల నేర్పాటు జేయ వలెయ్యెను.

ఈ క్రింది సంఖ్యలను గమనింపవచ్చును:

	1921-22	1922-23
బడ్జెటు ఆంధ్రము	66 కోట్ల 82 లక్షలు	67 కోట్ల 75 లక్షలు
రెజిష్ట్రేషన్ మేటు	69 కోట్ల 35 లక్షలు	67 కోట్ల 9 లక్షలు
అ. య. ఖర్చు	69 కోట్ల 81 లక్షలు	65 కోట్ల 27 లక్షలు

ఇందు ఆంధ్రమునందులలో కోట్ల మార్పు అ. క. మ. గలవు. కావున అసలఖర్చులను అనగా ప్రత్యేక సైన్యము నుంచి తీసివేసినవారి కిచ్చు ఖర్చు మిగిలిన ఖర్చులను దీసివేసిన దానినిమాత్రము గమనింపవలయును. ఈ సంఖ్యలను 19-26-27 లో 89 లక్షలను 1923-24 నుండియు విభజన యందు క్రొత్త నిర్ణయముల ఫలితముగ మిలిటరీ ఆంధ్రము క్రింద జేర్చబడినవి జ్ఞాపక ముందుకొనవలెను. అనగా యిందు దిగుమతిసరకులపై కప్పము పన్ను, ప్రేక్షనీ, అప్పుఖర్చులు చేరెను.

అనంతర ఖర్చుల వివరము

	1923-24	24-25	25-26	26-27
ఆంధ్రము	61 కోట్ల 9 లక్షలు	59 కోట్ల 4 లక్షలు	55 కోట్ల 5 లక్షలు	54 కోట్ల 2 లక్షలు
అసలు	56 కోట్ల 7 లక్షలు	55 కోట్ల 8 లక్షలు	55 కోట్ల 2 లక్షలు	

ఈ సంవత్సరమున మిలిటరీ సర్వీసుల ఖర్చును తగ్గించుటకు కీ॥ కే॥ రాల్సిన్సు ప్రభుత్వ చేసిన సహకార సత్వము భావములకు కృతజ్ఞత తెలుపకుండు విధువలన. ఆయన చరిత్రానుబంధన నామిత్రుడేగాక భారతమిత్రుడు పోయినవలెను. భారతదేశరక్షణమునకు గావలసినంతమాత్రము సైన్యముండవలసిన వారుగోరడే వారు. మనమిలిటరీ ఖర్చును తగ్గించుటకై వారుండగా ఆర్థిక సైనిక కాఖలచే బాగుగ పరిశీలించబడినది. ఆవిధానమునే వారి తరువాత వచ్చిన సర్ విలియంబర్డువుడుగా రనుసరించిరి. ఈ విధానము ననుసరించుటవలన యొక ముందుగూడ భారతదేశ శ్రమమునకు నష్టములేకుండు మిలిటరీ ఖర్చు తగ్గింప బడునని నమ్మెదను.

1925 అక్టోబరు నుండియు బ్రిటిషు సిపాయికితపు రేట్లు తగ్గించుటవలన యొక ముందు సంవత్సరములలో ఆసలు ఖర్చు గూడ దానియంతట నదియే తగ్గగలదు. ఇందువలన 1926-27 లో యొక్క పలాభము గలుగలేదు. కారణము యీ తగ్గించిన జీతములు క్రొత్త రేట్లకంటే మౌనము వర్తించును. కాని దీనితో బాటు యీ మార్పు 1924 జూలైలో ఆఫీసర్ల జీతమునందు గావించిన పంపురణమువలన 2927-28 లో 12 లక్షలు ఆదాయము గల్గును. 1930-31 నాటికి 80 లక్షలగును. 1932-34 నాటికి భారతీయ బారిక కోట్లగును. మిలిటరీ ఆంధ్రముల గురించి ముగించుట ముందు సైన్యమునకున్న స్థావరముల గూర్చి చెప్పవలయును. వత్సరము దీనిపై వ్యాఖ్య జేసి యుంటిని. ఈ వత్సరమునందు నా విషయము పూర్తి విచారింపబడినది. అప్పుడు దీనిని సంఖ్యలలో కొన్ని మార్పులు జేయవలసియున్నది. స్థావర మొత్తము వ్యయ నిర్ణయ సంఘము యెదుట నుంచినదాని కన్న యొక్క-గనుండెను. తుపాకులముందులు అమ్ముకే పోలను గూర్చి విచారించు సంఘము చారింపవలసిన విషయములలో యీ స్థావరము గూర్చిగలదు. ఈ విచారణవలన మరింతకొంతవరకు ఖర్చు తగ్గునని తలంచెదను

నివిలుఖర్చు

ఇకనునేను నివిలు ఖర్చునుగూర్చి చెప్పెదను. 1925-26 లో 8 లక్షలు ఆంధ్రమునందు ప్రకారము నివిలు ఖర్చు మొత్తము 41 కోట్ల 46 లక్షలు జేరెను. 1926-27 లో నీ మొత్తము 41 కోట్ల 76 లక్షలగును. 30 లక్షలెక్కువైనట్లున్నదియేగాని యెంతో తగ్గిన మొత్తము దాగియున్నది. 1925-26 లో పోస్టులు టెలిగ్రాఫ్ స్తోరలను రెవెన్యూనుండి కాపిలుకుక్రింద మార్పులవలన మొదటి 1 కోటి 29 లక్షలనుకొన్నది 1 కోటి 81 లక్షలువచ్చెను 1926-27 ఖర్చులో వడ్డీకింద మూడు 1 కోటి తగ్గును. వై. జి. లకును, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకునుగాను బజారులో వడ్డీ అప్పులేకబోవుటవలన 1926-27 లో మార్చెట్టు అప్పుకిందవడ్డీ 1 కోటి 79 లక్షలుతగ్గును. ప్రావిడెంటు ఫండుమీద, నేవెంగ్గు బాంకు డిపాజిట్లమీద కాపు సర్టిఫికేట్లమీద వడ్డీ 75 లక్షలెక్కువగును. కాబట్టి వడ్డీకింద వైజెప్పినటుల మొత్తము ఒక కోటి తగ్గును.

సంయుక్త రాష్ట్రములందు మూడవవంతు సర్దుకాదు పంటప్రదేశము తగ్గుట వలన సర్దుకాదు ఖర్చుచాలతగ్గినది. వ్యవసాయదారుల కిచ్చు ధరలు చాలతగ్గుటవలన యొక ముం దింకను

1923-24	1924-25	1925-26	1926-27
60 కోట్ల 25 ల	56 కోట్ల 25 ల	54 కోట్ల 88 ల	
59 కోట్ల 74 ల	56 కోట్ల 38 ల	56 కోట్ల 28 ల	
58 కోట్ల 28 ల	55 కోట్ల 68 ల		

గ్రామమును నల్లమందు యొగునుండి స్వామ్యునిగ అప్పలే మాని వేయబడిననునా కాసనపర్తి యొగులు బెట్టుటకు ముందేయిప్పుడు నిలవయున్న పరకను బట్టియు, మందు కావలసిన దానిని బట్టియు, యీ ప్రయత్నములు జేయబడెను. ఈవిషయమున కొద్దికాలములో ప్రభుత్వము నకు 2 కోట్లు పలవర్చిమున కాదాయము వచ్చు మూలము లేకుండ పోవునని తప్పు నే నేమియు జెప్పనక్కరలేదు.

ఉపకారవ్యయములు

సివిలు ఖర్చుల అంచనాలయందు ఉపకారవ్యయాంశములు గూడజేరును. ఒక సంవత్సరము క్రింద యీ ఖర్చు యొక్క నగునని దెల్పియుంటిని. ఈమధ్య జరిగిన యొక చక్కనుబట్టిమాడ సభవారుగూడ యీ ఖర్చుల కిష్టపడినట్లుల గానియును. ఆర్థికశాఖ దుబారాజేయకుండ కావలసిన ఖర్చును ఉన్నంతమాత్ర మాదాయమునుబట్టిజేయటకు ప్రజలంగీకరించెదరు. ఈఉపకారవ్యయములక్రింద ఇంచేయను రిసర్చి ఫండు సంఘమునకు రిక్షిలక్షలుగ్రాంటును, నాయకపరగణాలలో విద్యాభివృద్ధికి ఒకలక్ష యొక్కవగ్రాంటును, పెమవరులో గవర్నమెంటు హైస్కూలు నూత్నభవననిర్మాణమునకు 1 1/2 లక్షల గ్రాంటును అట్టిరులో విక్టోరియా ఆసుపత్రి నిర్మాణమునకు 50 వేల గ్రాంటును, డిల్లీలో దాక్టరు ప్రాచుక్రొత్త కన్ను ఆసుపత్రి కిట్టిగ్రాంటును జేయున్నది. కాశీ, అలీఘరు విశ్వవిద్యాలయముల గ్రాంటును ఒక్కొక్కదానికి 25 వేల లక్షలను జేసితిమి. ఢిల్లీ విశ్వవిద్యాలయమునకు 10 వేల లక్షలను చేసితిమి. కాశీ అలీఘరు విశ్వవిద్యాలయమునకు యీ సంవత్సరము మాత్రము 2 లక్షలు ఒక్కొక్కదానికి నిర్ణయించితిమి. కోయంబూర్, పూనా, ముక్తేశ్వరములలో పరిశోధనలకును, రెంగురూరులో పశువైద్యములకును, ఆనంద వెన్నపరీశ్రమలయమునకును జేరాదూను అడవి పరిశోధనలయమునకును ఎక్కువభండు లేర్పాటు జేయబడెను. జేరాదూనులో కోటి యేర్పాటుజేయగా, యిదివరలో 60 లక్షలు ఖర్చుజేయబడెను.

1924 డిసెంబరు 9వ తేదీని భారతప్రభుత్వము తీర్మానించిన ప్రకారము అప్పును తగ్గించుటకో అసలు లేకుండ జేయుటకో 1926-27 లో 4 కోట్ల 88 లక్షలు గావలయును. అనగా 1925-26 లో కావలసినంతయే యగును. భారత ప్రభుత్వమువారు యీమొత్తము క్రింద 1926-27 లో రెండు సుశ్చిమైన మార్పులు జేయ దలంచియున్నారు. రెండొండొకటి సీకర్టును అట్టపరగణ చట్టము గావింపబడినపుడు కాపిటలు లెక్కక్రింద దిగు మతి జేసి న స్టా రు ల మీ ద న గు క స్త మ్ము ప మ్ము మొత్తము న కు స రి యొ న దా ని ని అ ప్ప తగ్గించు యేర్పాటుక్రింద జేర్చునాచారము ప్రవేశపెట్టబడెను. ఈవిషయమై సభయందు గావింపబడిన విమర్శలను బట్టి మరిల నాలోచించెదనని సంవత్సరముక్రింద దెల్పియుంటిమి. కాపిటలు ఖర్చులెట్టి రెవిన్యూ నెక్కువజేయుపద్ధతి అజేపించబడెను. ప్రభుత్వ ప్రోరులమీద పన్ను రిధించునట్లు సీకర్టును అట్టపరగణములలో నుద్దేశ్యము కాపిటలు ఖర్చుజేసి కష్టమున అదాయ మెక్కువజేయవలెనని కాదు. అయితే రెవిన్యూల మూలధము ఖర్చుజేసి లాభములను దీయు విషయమును, రెవిన్యూల కాపిటలు ఖర్చు నాధారముగ జేసి కొని జేనరలు రెవిన్యూల విరాళ మిచ్చుపద్ధతిని బట్టి అజేపణలు జేవచ్చును. అందుచేత మేము సభవారిముగ్గులను గమనించి యీ నిబంధనల వచ్చుదానిని అప్పటిద్దొటకు వినియోగింప వదిలేవేసితిమి. ఈ విషయమును అప్పటిద్దొ విధాన మైదొడైన పిదప నాలోచింపవచ్చును.

రెండవ మాచన యేమనగా జగ్జీనుండి నష్టపరిహారముల క్రింద ఇండియాకు వచ్చినమొత్తము నేమి జేయవలెనని గలదు. మన కిచ్చుమొత్తములో భారతదేశభాగము గలదు. అసలు ఈ మొత్తమునందు డాను వార్షికములనుండి బ్రిటిషుసామ్రాజ్య మొత్తములో కిష్టములనేకములుగలవు. సంధిపరతులప్రకారము మొదటిసంవత్సరం 100 కోట్ల బంగారుమార్కులతో ప్రారంభమై 5 వ సంవత్సరమునాటికి 250 కోట్ల బంగారు మార్కులగును. తరువాత నీ చివరమొత్తమును యింకను అభివృద్ధిబట్టి చేర్చు మొత్తమును జేరియుండును. ఈవార్షికములను జర్మనీ నాజెములలో నీయవలెను. జర్మనీ కాపిటలను అప్పుదారల కియ్యవలసిన మొత్తము బ్రాన్స్ ఫుగమిట్టి నిర్ణయింపవలెను. ఈ మొత్తము నిచ్చులో ప ల జ ర్మ నీ కి కోట్ల లై టి యు ణ ము మునకు, నష్టపరిహార సంఘపు ఖర్చులు, ఆక్రమణ వైద్యపు ఖర్చులు, దెబ్బయందు యుద్ధయుద్ధము మున్నగువాని కియ్యవలెను. కాబట్టి ఎప్పటికెంత పంచిపెట్టుట కుండనో నిర్ణయముగాదు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు మొత్తమున్న సామ్యులో నూటికి 22 యాయవలెను. భారతదేశమున కిది నూటికి 1. 2 వచ్చును. నాలెక్క ప్రకారము భారతదేశమునకు కేసినను 66 వేల పౌనులను యొక్కవగ వచ్చిన 2 లక్షల 50 వేల పౌనులను వచ్చును. 1924-25 లో 37 వేల 4 వందల పౌనులు వచ్చెను. 1925-26 లో

66 వేల 7 వందల పౌనులు వచ్చుననుకొనవచ్చును. 1926-27 లో 120 వేల పౌనులు రావచ్చునని అంచనా వేయుచున్నాము.

నష్టపరిహారముల క్రిందమచ్చు మొత్తము ప్రభుత్వము వారు యుద్ధపు అభీసరములకు అలవెన్యులు పెంచునల క్రిందగాని, శత్రువుచేత నష్టపడిన ప్రదేశముల బాగు జేయటకుగాని, యి తరవ్వకుటకును సానిక సంఘములకు కంపెన్సేషనుల క్రింద గాని ఖర్చుజేయవలెను. శత్రువాళివోదరా కార్యములక్రింద ప్రభుత్వమువారిదివరకు ఖర్చుజేసినమొత్తము తిరిగివచ్చును. ఆ ఖర్చు వల్ల నే గ త వ త్స ర ము ల లో లోటువచ్చి అప్పుజేయవలసివచ్చెను. ఇప్పటికిని ప్రభుత్వము వారు పెంచునల అలవెన్యులక్రింద ఖర్చు జేయుచున్నారు. కొంత తిరిగివచ్చినదిగాని చాలభాగము కొద్దిసంవత్సరములలో తిరిగి రాగలదు. ఇప్పుడే నష్టపరిహారములక్రింద ప్రభుత్వమునకు వచ్చు మొత్తము మూలధనుక్రింద జేరును. ప్రభుత్వపరవ్యయలకును సంఘములకు మొత్తము విషయముజేరు. ఇయ్యవి భారతప్రభుత్వదాయములుగావు.

కావున యీచివరయంశము దప్ప మిగిలిననష్టపరిహారములమొత్తము సం త ను ఆ ప్ప త గ్గి యు ట కో తి ర్చుటకో ఉపయోగింపవచ్చును. ఇందువల్లనే యికముందు షడ్డీ క్రింద ఆదాయముగల్గును. అనగా పెంచునలక్రింద ప్రతిసంవత్సరము చెల్లించవలసినది ఆదాయగును. కాబట్టి ప్రభుత్వమువారు కంపెన్సేషను క్రిందవచ్చు మొత్తమును మొత్తం నష్టపరిహారదాయమునుండి తీసివేయవలెననియు, అవియందు కుడ్రోంప బడెనో అందులకు వినియోగింపవలెననియు, నష్టపరిహారదాయములలో మిగిలినదానిని అప్పటిద్దొటకు వినియోగింపవలెననియు దెల్పుచున్నాము. ఇందువలన ప్రభుత్వమువారు ఆర్థికప్రతి పత్తి ప్రకారము పని జేసి న వా ర గు రు రు. ఈ ఆ దాయ ము ల అ ని శ్చ య ము వ ల న బడెలు అంచనాల తలక్రిందులు లేకుండును ఈమాచనయు. కాపిటలు లెక్కక్రింద దిగుమతియైన స్టా రు ల కై కష్టమునను లో సమానమున మొత్తమును అప్పటిద్దొటకు ప్రశ్నకొనవలెనను మాచనయు కలసి దీసికొనవలెను. ఈప్రకారము మన ఆదాయము మీద 7 లక్షలు ఖర్చుజేరును.

భారతప్రభుత్వమునకు కష్టము లిచ్చుటలో తగ్గించబడిన రాష్ట్రములు గవర్నమెంటు ప్రోరులమీద కష్టము పన్నుతో సమానమైన మొత్తముల నిచ్చుపద్ధతి యీ 1926-27 సం॥ ము గూడ నుండును. ఈసందర్భమున బొంబాయి కీయవలసిన 5 89 లక్షలుగలవు. అజేపణీయమగు నీ పద్ధతిని త్వరలో సంతరింప జేయుటనుంచిది. ఈవిషయము పన్నుల విచారణ సంఘనివేదిక ను చర్చించుసందర్భమున నాలోచించెదము.

1926-27 ఆదాయము కష్టము

ఇకను నేను ఆదాయము అంచనాల దెల్పెదను. పంచ దార దిగుమతులలో కొంతకొంతని తలంపవచ్చును. కాని దీనివారబట్టులమీద పన్ను ఆదాయము యొక్కనుగులలో పూడును. ఈప్రకారము కష్టము క్రింద 48 కోట్ల 15 లక్షలు వచ్చునని అంచనా వేయబడినది. అనగా ఈసంవత్సరం రివెన్యూ అంచనా కన్న 18 కోటి 30 లక్ష లెక్కువవచ్చును. ఇందు కాటను ఎక్సైజుపన్ను ఆదాయము 175 లక్షలు జేరును. ఆపన్నునుంచిన యెడల యెంత ఆదాయము వచ్చునో యని అంచనా వేయబడినది. 1924-25 లో యీపన్ను పూర్తిగ వ నూలు జేసినపుడు 218 లక్షలు వచ్చెను. గత ఆగవత్సరముల లోను యొక్కవ సంఖ్య 231 లక్షలుండెను.

ఆదాయముపై పన్నులు

1925-26 వర్షక పరిశీతులను గతవత్సరముతో బోల్చిన యెడల బొంబాయిలో కాటను విల్లు పరిశ్రమ చాల పడిపోవు స్థితిలోనికి వచ్చిపోయె ననవలయును. కాబట్టి ఆదాయముమీద పన్నులక్రింద బొంబాయి నుండి ఆదాయము తగ్గుననుకొనవలయును. ఇతర చోట్ల నింతకన్న బాగుండెను. ఈశాఖ క్రింద 1926-27 లో 16 కోట్ల 15 లక్షలవచ్చునని అంచనావేసితిమి. అనగా 1925-26 రివెన్యూ అంచనాకన్న 10 లక్షలు తక్కువయుండును ఇది యీసంవత్సరము బడ్జెటు అంచనాకన్న 18 కోటి 20 లక్షలు తక్కువ.

ఉప్పు

ఉప్పువలన ఆదాయము 6 కోట్ల 90 లక్షల ఆదాయము వచ్చునని అంచనా వేయుచున్నాను. నిలవయున్న సరుకు యీ నెలఖరతు పూర్తియగును.

నల్లమందు

నల్లమందువలన 1925-26 రివెన్యూ సంఖ్యకన్న 59 లక్షలు తక్కువ వచ్చునని అంచనా వేయబడినది. రాష్ట్రీయసాధు త్వ ము లు (ట్రబలర్) లో నున్న ఖలను దీసికొనుటవలన ఎక్సైజు నల్లమందుక్రింద యొక్కవ

ఆదాయము చేరెను. మొత్తము ఆదాయము యీసంవత్సరము తయే 2 కోట్ల 26 లక్షలుండవని అంచనా వేయబడినది.

రైల్వేలు

1926-27 లో రైల్వేలనుండి జేనరలు రెవిన్యూలకు 6 కోట్ల 1 లక్ష యిచ్చునట్లు అంచనా వేయబడినది సభవారికి గలియును. ఇయ్యది 1924-25 సం॥ ములో ఆదాయమునుబట్టి నిర్ణయించిన విరాళము. రైల్వేలవలన నికరలాభము విరాళపు మొత్తమును దీసివేసినపిదప 3 కోట్లకన్న యొక్కవుండదు. ఇయ్యదియంతయు రెవిన్యూ రిజర్వతో మార్చబడును.

పోస్టు, టెలిగ్రాఫులు

1926-27 లో పోస్టు టెలిగ్రాఫు శాఖల వర్గింగు ఖర్చులు 10 కోట్ల 17 లక్షలుండవని అంచనా వేయబడినది. 1925-26 లో కన్న 61 లక్షలుండెను. వర్గింగు ఖర్చులెక్కువగుటకు కారణము క్రొత్తఖర్చులెక్కువయ్యెను అందువల్లనే 1925-26 లో అపలుకన్న యొక్కవయ్యెను. రైల్వేశాఖ పోస్టు పనివా కలకు ఫ్రీవ్యాసు నీయక పోవుటవలన 10 లక్ష లెక్కువ ఖర్చుయె ను. పోస్టు టెలిగ్రాఫు పూర్తి కెక్కువ విరాళము లిచ్చుక్రొ తి తద్దతి ప్రకారము 19 లక్ష లెక్కువగును. పోస్టు స్టాపు సౌ కర్యములవలన 15 లక్షలు ఖర్చు యొక్కవగును. మొత్తము ఆదాయము ఖర్చులు సరిపోవుటలేదు. ఇంకొక 41 లక్ష లెక్కువ రా నుచ్చును. కాబట్టి 1925-26 లో వచ్చిన 10 కోట్ల 24 లక్షలు గాకుండ 10 కోట్ల 65 లక్షలు రావచ్చును. పోస్టు టెలిగ్రాఫులెక్కువ ప్రకారముమాత్రము 20 లక్షల లాభము గానియును టెలిగ్రాఫులలో 20 లక్షలు నష్టముగలదు. టెలిఫోనులలో 10 లక్షలు నష్టము గలదు. పీటికి విడియొక్కవవలన నష్టముగలదు. కాబట్టి యీసంవత్సరము యీశాఖకుంతము ఖర్చులో 10 లక్షల నష్టమువచ్చును. వర్షకము బాగాసాగుచున్న యెడల టెలిగ్రా ములవల్ల ఆదాయ మెక్కువ వచ్చును వచ్చేసంవత్సరమీశాఖ దానినది పోషించుకొనవచ్చును. పనితగ్గుటవలన 1926-27 లో ఇండియాలో యీశాఖయను టెలిగ్రాఫు శాఖవలన 6. 7 లక్షలు నష్టము గలుగవచ్చును.

పరిశీతులందుండి కార్డు కవర్లు రేట్లు యీసంవత్సరము తగ్గింప వీలుండదు. సభవా రీషమయమై కొన్నివారములక్రింద చర్చించి బడ్జెటుసంఖ్యలు తయారగువరకు నీచర్చనాపిరి. పన్ను చెల్లించు వానిపై భారము జేసినగాని పోస్టు టెలిగ్రాఫు సౌకర్యములు జరుగవు. యుద్ధమునకు పూర్వపుస్థితి రావలెనని అంచనను కో రెదరు. ప్రభుత్వమువారికిని అదియిచ్చుమే. పన్నుల నెక్కువ జేసి నగాని యడిపిలుగాదు. ఈవిషయమున సభవారికి గట్టిగ నేను జెప్పగోరెదను.

భారతపరిశీతులందు అన్నిటిలోను మాన్యుగలుగవలెనను భావము ప్రబలినది. యుద్ధమునకు పూర్వము ఏసరలు తక్కువగుటచేత పోస్టులరేట్లు తక్కువగుండెను. ఇప్పటికి 275 యెడ్డనుండియు ధరలు పెరుగుచుండెను. భారత జీవనపరిస్థితులే యందుకు కారణము. 1860 సం వత్సరము నకు బోయి మాచెదము. 1861 లో ఇండియాలోను బ్రిటనులో ను ధరలు 100 చొప్పునన్న 1921 లో ఇండియాలో 251 యె బ్రిటనులో 142 అయ్యెను. 1914 లో ఇండియాలో 160 యె న్నది. 1925 డి సెం బ రు ఆ ఖ రు కు 168 అయ్యెను. బ్రిటనులో 1914 లో 100 నుండి 158 కిని 1925లో 158 కు పెరిగెను. దీనినిబట్టి చూచినయెడల 1860 లోనున్నట్టిగాని 1914 లో నున్నట్టిగాని పోస్టులరేట్లు రావలెనన్న రాజులవు. 1914 ధరలు రావన్నయెడల కానీకా రుఅర్థశాకవరు అంచన తలంపవేరారు. ఇది బరుగకు గ్గు ను ప్రజల కీశాఖవలననుంచి లాభములు వసతులు జరుగునట్లు జూడవలయును.

ఇతర ఆదాయములు

పేషకు కరెన్సీ రిజర్వలమీద షడ్డీయు, బంగారు స్టాండ ర్డు రిజర్వ 4 కోట్ల పౌనులనిలయు ఆదాయముక్రింద జేరవునలెను. రాయలు కరెన్సీ కమిషను సూచనలను యీరిజర్వల లాభములకు నష్టపేమి యునుండదు. శత్రువుల ఓటలవల్ల ఆదాయయమికమనకుండును. కాబట్టి యీసంవత్సరముకన్న ఆదాయముతక్కువ అంచనా వేసికొనవలెను.

నిలవ

ఇప్పుడు నిలవప్రతిమును సిద్ధముజేయవచ్చును. 1926-27 లో మొత్తము ఆదాయము 138 కోట్ల 43 లక్షలు రావచ్చును ఖర్చు 130 కోట్ల 38 లక్షలు రావచ్చును. కాబట్టి 3 కోట్ల 5 లక్షలు నిలవయుండును. ఈ మొత్తములో కాటను ఎక్సైజు పన్ను ఆదాయము 1 1/2 కోట్లుగూడ జేయున్నది.

ముగింపు

ఈ సర్వస్వము మనమెంతవరకు పయోగింపవచ్చును? ఇది యెంతవరకు రికరింగు సర్వస్వమో పన్ను విచారణసంఘ నివేదిక కును గూర్చియు కరెన్సీమీద రాయలుకమిషన్ సర్దులను

నీ నేదోమూలముననే చెప్పియుంటిని సభవారు లను. పన్నువిచారణసంఘమువారి నివేదిక ము మొన్న పుట్ట కంటిది. ఆసంప్రాప్తి ప్రత్యక్షమువారికి లభకాలమునుండి అందుబాటులో నున్నను దానినిగూర్చి ఎ క్కువ నిదానముగా విచారించబడియున్నది. ఈ వ్యవధి చాల గు, అందువలన కమిటీ శిఫారసులను బట్టి పన్నుపద్ధతులను గూర్చుట్ట బడ్డెటులో నెట్టి సూచనలను నేను గావించియుం డితి. వారి శిఫారసులను ఇండియాలోని ప్రభుత్వములను కాసనసభలను వచ్చే సంవత్సరముంతయు నిదానముగా నాలో చింపవచ్చును. హిందూదేశములోని పన్నుపద్ధతులను గూర్చి యీ నివేదిక మెక్కువ విషయములను తెలుపుచున్నది. కేంద్ర రాష్ట్రీయ పన్నులకు గల సంబంధమును గూర్చి యెన్నియో చోట్ల తెలుపబడినది. శ్రమపడి యీ నివేదికమును తయారుచేసి నందుకు టాడుహంటరుగారిని వారి సహాధ్యాయులను నేనభినం దించుచున్నాను. ఈ బడ్జెటుకు సంబంధించినంతవరకు పన్ను విచారణ సంఘమువారి శిఫారసులను బట్టి ఏమి తీర్మానము లను గావించినను యీ సంవత్సరము సర్దును నుపయోగించు పందర్బమున నవి అడ్డుపడవు.

కరెన్సీ రాయలుకమిషను విషయమునగూడ అట్లే చెప్ప వలసినదగును. కరెన్సీ పెట్టుబడి పందర్బమున మన రాబడు లిట్లే యుండునని అంచనాచేయబడినది. మారకముగూడ 1926-27 సంవత్సరములో సగటున 18 పెన్సీలే యుండుననియు ఊహిం పబడినది. కమిషనువారి తీర్మానములను ముందే గ్రహించుట దుర్బలము. ముందుసంవత్సరములో బడ్జెటులో దిగుబాటు కన బడునని యిప్పటి ఆదాయమునుండి కొంతినామును ప్రత్యేకిం చుట చింతియును కాకపోవుటయేగాక దుస్సాధ్యముగూడాను. ఇప్పుడట్టి ఇన్సూరెన్సు అవసరమని తలంచుటకు కారణముగూడ లేదు.

బడ్జెటులోని యితరవిషయములలో 1926-27 సంవత్స రమునకు రైల్వే ఆదాయములు చాల ఎక్కువని మనము తెలుసు కొనవలెను. 1925-26 సంవత్సరములో ఆదాయము ఆక్రిందటి సంవత్సరముంతగాలేదు కావున 1926-27 లో కంటే 1927-28 లో మన రాబడి 79 లక్షలు తగ్గవచ్చును. నల్లమందు రాబడిగూడ చాల సందేహముగానున్నది. ఇన్కంటాక్సు రివిన్యూగూడ ప్రస్తుత ము చాల తగ్గులోనున్నది ఆయినను ముందుముందు ఆర్థిక ప్రసం ది ఎక్కువగా రావచ్చునని తలంపవచ్చును. తుదకు మిలిటరీఖర్చు లలో గూడ మరికొంత తగ్గువలెనని ఎదురుమామున్నాము.

రాష్ట్రీయకర్షణములు తగ్గుట

ఈ విషయముల నన్నింటిని పూర్తిగా ఆలోచించినట్లు యిన మన సర్వసంతయురికరింగని తలంచినట్లయిన ప్రమాదము లేదు. మరియు వైవాన్సుబిల్లులో ప్రతి ఎక్సైజు పన్నును పూర్తిగా తొలగించు విషయము కలవనియు, అదైనాన్న బిల్లు అంగీకరింపబడినప్పుడు అట్టి మహత్కార్యము నొనర్చినందుకు రాగల గౌరవమును ప్రభుత్వమువారితో పాటు కాసనసభయు భయకొనవలెననియు నేనీవరకే రహస్యము ను సభ వారి కెరింగించియున్నాను. ఇందువలన యితరపనుల నుపయోగించు 130 లక్షల డివిజన్ ఫస్ట్ గ్రేడును కేర్వదును. ఇదివరకు చేసిన వాగ్దానములనుబట్టియు ప్రజలక్షేమమును విచారించవలసిన అవ సరమునుబట్టియు ముందు 1 క్వింటామెట్రుమును కేంద్రపన్ను లకు తగ్గించి మిగత మెత్తును వీలైనంతవరకు రాష్ట్రములకు సహాయము జేయుటలో నుపయోగింపవలెనని సభవారికికరిం చుట కేమాత్రమును సంజేహింపరాని తలంచెదను. కావన డిన్ ల్యూషను రూల్స్నుసరించి రాష్ట్రీయకర్షణల నికకను తగ్గిం చుటకై 1,25 లక్షల ను పయోగిం ప వలె నని నూచించుచున్నాము. ఆ సహాయము మదరాసుకు 57 లక్షలును సంయుక్త రాష్ట్రములకు 83 లక్షలును, పంజా బుకు 28 లక్షలును, బర్మాకు 7 లక్షలు నొసంగబడును.

మొత్తము పరిష్కారము క్రింద ఏర్పాటు చేయబడిన రా ష్రీయకర్షణముల మొత్తము 9.88 కోట్లు ఒక సంవత్సరము క్రింద 2 క్వింటామెట్రు కాళ్ళెత్తుగా తగ్గించి బెంగాలుకర్షణములో తాత్కాలికరిమిషనుచుండుటకై 63 లక్ష లేర్పాటుచేయ బడెను. ఇప్పుడు ప్రత్యేకించబడిన అధిషనల్ 1 1/4 కోట్లతో రాష్ట్రములమీద మన మాధార పడియుండుటను మొత్తముగా 4.88 కోట్లకు తగ్గించినవారమగుదుము. ఇవి ఆసలు మొత్త ములో చాలా దా పు సగ మగు ను. డి వల్యూషను రూల్స్నుబట్టి అద్భుతమునబట్టియు (బెంగాలుకాక) క్రిందటి సంవత్సరము విశేషభాగమును పొందిన రాష్ట్రములకే యీసం వత్సరమును సహాయముచేయబడినది. ఇతిరరాష్ట్రములకుగూడ

కాలమువచ్చును. ఈలోగా యీబడ్జెటులో చేయబడిన సహాయముకేంద్రముగా పన్నులచెల్లించువానికిని రాష్ట్రీయప్రభు త్వములకును చేయబడినది. కావున బొంబాయి ప్రభుత్వవారు కాకపోయినను పన్నులు చెల్లించువారును ఇతరరాష్ట్రములవారు ను ప్రతి ఎక్సైజుపన్నును తొలగించినఫలితమును పొందవలెను.

ఈసభ యంతటితో అంతరించి పోవుకారణముచేత నేను ప్రారంభమున యిండియా యొక్క యిప్పటి ఋణమును చూడు సంవత్సరములక్రిందటి దానితో పోల్చి చెప్పియుంటిని. నేను ముగింపక పూర్వమే నెనుకటి సంగతులను కొంచెము చూడ నిందు. ఆదాయమునకు ఖర్చునకు ఎంతో వ్యత్యాస ముండుటచే మొదటి అసెంబ్లీవారు క్రొత్తపన్నులను విధించి అగౌరవము నకు పాత్రులైరి. ఈసభయొక్క మొదటి సమావేశముతో సరి పోవు 1924-25 బడ్జెటువలన దిగుబాటుప్రమాదము మనకు త ప్పిపోయినది. అప్పుడే ఉప్పుపన్ను మునుగు 2 క్వింటామెట్రు 1-4-0 తగ్గింపబడెను. ఈతగ్గింపుటకు ఆధికసంఖ్యాకు లు గూడ అంగీకరించినను వైవాన్సుబిల్లును రెండవసారి చదు వునప్పుడు ఓటు చేసిన మైనారిటీ వారిచే ప్రభుత్వము, స్టేటు కానిస్టెబుల ఫర్ములతోపాటు అభినందింపవలసి యున్నది. కాని ఎక్కువ రేట్ల మించినదియు రాష్ట్రీయకర్షణము వీసరి కిలేకుండనే పోయిడివనియు ప్రభుత్వమువారు తమయభిప్రాయ మును దాచలేదు. కాని యీ సభవారు 1924-25 సం॥ బడ్జె టును సవరితల్లి ప్రేమతో జూచినను బడ్జెటు రైల్వేవైవాన్సును జెనరలువైవాన్సులుండి వేరుజేసి కొంత క్వింటామెట్రు గడించినది. ఆర్థికవిషయములలో ప్రావిన్సియల్ లోన్సు ఘండు నేర్పరచుట ఋణమును తగ్గించి లేకుండజేయు ట, అక్సాంట్యు ఆడిటును జేరుచేయుట ఇండియన్ కరెన్సీ పద్ధతిని సంస్కరించుట మొదలగు అభివృద్ధి పనుల నీకాలముననే చేయగలిగితిమి. ఆర్థిక విషయములలో అ ంబ్లీ ఆధికారమును గూడ చాల వర కభివృద్ధిచేసితిమి. రైల్వేబడ్జెటు విషయము క్రొత్తమార్పు, దీనినిజేరుచేయుటవలన జెనరలు వైవాన్సును కొంత క్వింటామె ట్రు డుట యే గాక ఎల్లప్పుడును రైల్వే ని ర్మాణ పథకుల న వ లం బించుటకును రైల్వే క్లబ్బు మొదలగువానిని తగ్గించుటనుగూర్చి ఆలోచించుటనును వీలగు చున్నది. 1925 ఢిల్లీసమావేశములో ప్రభుత్వమువారును అసెం బ్లీవారు కలిసి పనిజేయుటయు ఋణవిమోచనకు తగినపని చేయుటయు రాష్ట్రీయకర్షణములను తగ్గించుటకు ప్రారంభించు టయు జరిగినవి. నేడు మనము క్రిందటి సంవత్సరము పనినే కొనసాగించుచున్నాము. దోమభూయిష్టమైన ప్రతి ఎక్సైజు పన్నును తొలగించుట కానందించు చున్నాము.

సంస్కరణముల పట్ల ఆసంతృప్తిజేంది అవిబూటకముల నియు ప్రభుత్వమువారు సుహృద్భావము జూపుటలేదనియు చెప్పిడివారిని యీమాడు సంవత్సరములలోని ఆర్థిక పరిస్థితు లను జూచి విసుగుజేంది నిరాశతో నుండవలసినదేనాయని ఆ డుచున్నాను. అసల్ప కాలములో ఆర్థిక పరికరముల నెంతో అభివృద్ధిచేసి రాష్ట్రీయకర్షణములను దాదాపు సగమువరకు తగ్గిం చి ఉత్పన్నమును తగ్గించి ప్రతి ఎక్సైజు పన్నును తొల గించియున్నాము. రి సంవత్సరములనుండియు సంస్కరణముల క్రిందకాసనసభలు పనిచేయుచున్నవి. శీతవాతాంతములు మన కనుకూలముగానుండుటయు యితర దేశములలో వలె గాక పోయినను 1914 తో పోల్చి చూచినట్లయిన పన్నులింగును ఎక్కువగానుండుటయు నిశ్చయ మే. అయినను ప్రజాప్రతినిధులగు యీసంఘమువారు ఎక్కి క్యూటివు ప్రభుత్వమువారు నిరంతరము అసెంబ్లీలోను స్టేటు కానిస్టెబులలోను జోక్యము కలిగించు కొనుటవల్లనే యుద్ధా నంతర కష్టముల నన్నింటినికడు నేర్చు తోదాటగలిగిరి. దేశముయొక్క ఆర్థికపరిస్థితులనితర జాతులు గూడ అనూయపడగలిగినంత అభివృద్ధికి తీసుకొనివచ్చిరి. రా జ్యాంగ విధానముల సంస్కరింపబడి నందువలననే యంతపనిజ రుగుటకు వీలైనది. రాజ్యాంగ స్వపరిపాలనాదర్శము దినదిన మును పరిపాలనలోను ఆర్థిక ములలోను బదిలపడుచుండకొందరు సభ్యులు తమ దృష్టినింతయు నొకప్పుడు రాజకీయ సమస్యలమీదనే నిలుపు చున్నట్లు కనబడుచున్నది. న్యూజీలాండు ప్రధానమంత్రి కో ట్యుగారు కడచిన మే నెలలో ను ప న్య పించుమ తమ విశ్వాసము నిట్లు ప్రకటించిరి హిందూదేశ భావ్యభివృద్ధికి ప్రయత్నించెడివారందరు నా వా క్యములను జాగ్రత్తగా విచారించవలెను. ప్రభుత్వములోని

ఆర్థికపరిపాలనా విషయములను నేనెక్కువగా చెప్పినట్లు మీ కు తోచవచ్చును. సరియైన ఆర్థికనూత్రములను ప్రముక్షేమము కొరకై ప్రతి ప్రభుత్వములోను ఎక్కువగా పాటించుట అవస రమని నాకు మంత్రిగా గల ఆరేండ్ల అనుభవముతో తెలిసినది. అపునాది యున్నగాని పబ్లిక సర్వీసులనిర్మాణమునకును దేశాభి వృద్ధిని సాగించుటకును వీలుపడదు. దూరవృద్ధిలోను జాగరూ కతతోను ఆర్థిక విషయములను దిట్టచరదినగాని ప్రజా షేమమును సరిగా పాటించినట్లు చెప్పటకు వలనుపడదు.

ఇండియా దొరతనమువారును అసెంబ్లీవారును ఆర్థిక ప్రశ్నలను కడుదగ్గరగా ఎప్పుడును చూచియుండలేదు. కాని మనము కలిసి పని చేసిన దానికి ఫలము లేక పోలేదనియు, మనము ప్రాగంభించి నప్పటికంటే ఆర్థిక పరిస్థితుల నొకభద్రమైన స్థితికి గొనివచ్చితి మనియు రికార్డు చూపుచున్నది. కష్టములన్నియు గడవకపో యినను క్రొత్తకష్టము లొకవేళ వచ్చినను మనము చేసినపనిలో లోపములేనియు లేవనియు ముందు రానున్న రాజకీయ రాజ్యాంగకార్యముల కిది యెంతో ఆధారముగా నుండు వనియు సమ్యకము నొసంగి యీపునాదులమీద నిర్భించు పనిని వచ్చే అసెంబ్లీవారికి మనము విడిచిపెట్టుచున్నాము.

(ఆర్థికసభ్యుని ఉపన్యాస ప్రభుభాగములు, 1925-26 రివైజ్డ్ అంచనాల వివరములు కేపు ప్రచురింపబడును.)

మోటారుబస్సులు- పోలీసు కమిషనరు ప్రకటన

నగరిలో మోటారుబస్సు, టాక్సీ స్వంతదారులందరికి పో లీసుకమిషనరుగా రిట్లు తాకిడునవిరి:—

1926, ఏప్రిలు 1 వ తేదీనుండి నూతనముగ క్రొత్తమా డిరిని కట్టబడుబస్సులకు తప్ప నితరబస్సులు రిజిస్టరుచేయబడవు. అనగా బస్సులుగా మార్చబడు మోటారుకారులను రైసెన్సు చేయబడదు. ఇదివరకే బసురూపమునకు మార్చబడిన బడ్లు యికముందుగూడ నడువవచ్చును. కాని పోలీసువారు పరిశీలించి దృఢముగనున్నచో అంగీకరింతురు. బస్సులో స్థలము కొలత ము స్సగునివరములు తెలియగోరువారు సిటిఫికేషను ఆఫీసులో స్వ యముగ వచ్చి తెలిసికొనవలెను.

ఏప్రిలు 1 వ తేదీనుండి సరిక్రొత్త బండ్లనే టాక్సీలుగా రిజిస్టరు చేయుదురు. ఇప్పుడు టాక్సీలుగా ఉపయోగించబడు వని ఎట్టిగోపము లేకున్నచో రిరిగి రిజిస్టరు చేయబడును. స్వం తదారులు ప్రాతవానికి ఊరక అతుకులు వేసికొనక క్రొత్తది కొనెదరు గాక. ఫోర్డుకారులు టాక్సీలుగా అంగీకరించబడవు.

బెంగాలుబాప్టిస్టు మిషనరీ సొసైటీవారుసభచేసే డక్షిణ ఆఫ్రికాలోని ఆసియాదట్టముపట్ల అసమ్మతిని తెలియబరచిరి.

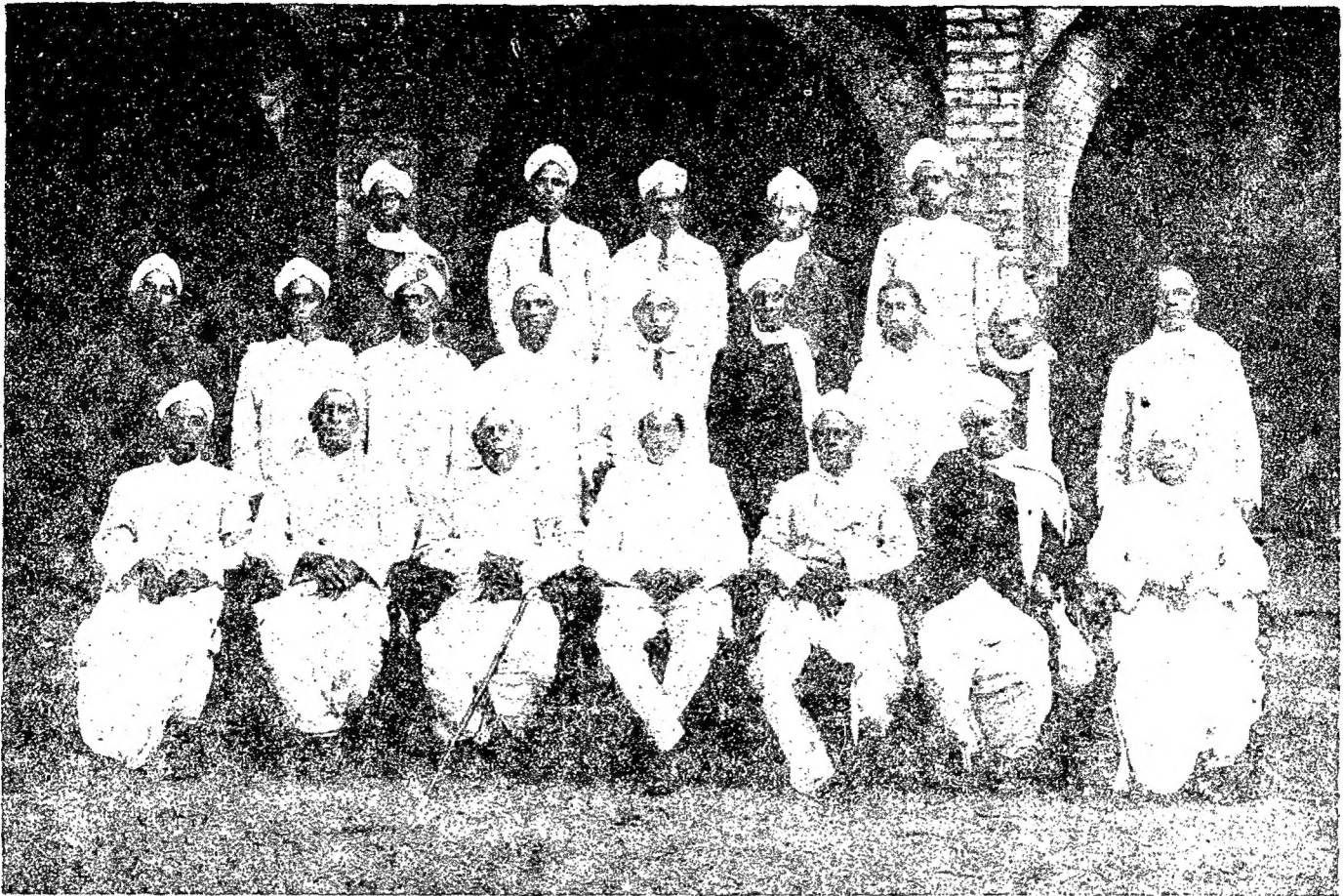
మోహినీతైలము

5 తు||నూనె గల నీసా 1-కి రూ. 0-12-0

స్త్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. ఇది మనఃపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదత్తు, ఉద్యోగిగణులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విక్రాంతి నిమ్మను, సుందరల ముఖలావణ్యమునకు ప్రాప్తకు మరులను మనోహరముగ బెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందు కల రమణీయ మగు నువా సన చెప్ప నలవిగాదు. తలకురాచి దువ్వకొనిన ఇరుగు పొరుగు వారలకుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలోచుండును పుట్టు నీయదు. దీనియందు మనోహరమగు నువాసన ద్రవ్యములను జేర్చి తయారుచేయించి వేలకొలది నీసాల విక్రయించి మెప్పుబడనియు న్నాము. వేయేల, ఒకసారి పరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు.

- మోహినీతైలము:— మెదడుకు చలనచేయును.
- మోహినీతైలము:— కండ్లకు చలన జేయును.
- మోహినీతైలము:— చెండుకులు పెరుగును.
- మోహినీతైలము:— చెండుకులు రాలకుండును.
- మోహినీతైలము:— చెండుకులు నునుపుచేరును.
- మోహినీతైలము:— మనోహరముగా నుండును.
- మోహినీతైలము:— సువాసన గలిగి యుండును.
- మోహినీతైలము:— తలయందు చుండు పోగొట్టును.
- మోహినీతైలము:— వాసన ద్రవ్యముగ నుండును.
- మోహినీతైలము:— ముఖమునకు లేజన్ను నిమ్మను.
- మోహినీతైలము అనేక నీసాలు విక్రయము.
- మోహినీతైలము:— చెండుకులను చిట్టియ్యదు.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు

వార్షిక విద్యాభివృద్ధినభ

సామి మెంకటాచలం చెట్టిగారి అధ్యక్షత క్రింద హిందూ హైస్కూలులో జరిగిన వార్షిక విద్యాభివృద్ధినభ ప్రతినిధులు.

కాశీర మహారాజు

పట్టాభిషేకోత్సవములు

జమ్మ, ఫిబ్ర 28:—కాశీర మహారాజు సో హరిసింగు గారి పట్టాభిషేకోత్సవ సంబంధమున కొన్నిదినముల వంశీ యుత్సవములు జరుగుచు చివరకు గొప్ప రాజవిందు జరిగెను. వాఙ్మయులు జరిగెను. బాణసంచా కాల్పబడెను. సచ్చేవార మంతయు యూరపియనులకు విందులు జనుగును. అతిథిలుగా వంశాలు గవర్నరును ప్రెస్బిటేరియనుగూడ వచ్చురు. రాజ విందు సమయమున పాటియాలా, ఆల్బాన్, కార్నూల్ బాలా మహారాజులును పాలంజరు నవాబును పరికినప్రశంసా వాక్య ములకు జవాబు చెప్పుచు ఇటువంటి సమావేశములు తమ తమ ము కొరకే గాక సామ్రాజ్య తేనుము కొరకు గూడ తమ వందరిని మరింత దగ్గరకు తీసుకొనివచ్చునను నమ్మకము గలవని సో హరిసింగుగారు చెప్పిరి. మత సంస్కారములు జరిగిన విమృట తమకు గల బాధ్యత నిడివరకు కంటే ఎక్కువగా నుత్తరం గలిగిరినని మహారాజుగారు చెప్పిరి. (ఆ. (రె.))

మాడవ రిక్యలేషన్ క్రింద 1928 ఆక్టోబరులో ఆరెప్టు చేయబడి బర్మిస్టన్ డౌటురానులో నిర్వహింపబడిన అతల కృష్ణభూమి శివవారమునాడు విడుదల చేయబడెను.

కలకత్తా కార్పొరేషనువారు మన్యపాన నిషేధము విషయమై పట్టుబట్టినను ప్రభుత్వమువారు నియమాలై యుండుటచే లాభములేనని ఉత్తర కలకత్తా మితిపాన సంఘములో అసంతృప్తి తెలుపబడెను. డిల్లీ నిషేధభయిష్క ఉద్దేశ్యమును చెల్లఱును హిందూదేశమున కొలదికాలములో మన్యపానము పూర్తిగా నిషేధింపబడునని చెబుచు పార్టీ గు ఆండిరుసన్ నారు చెప్పిరి.

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ

గాంధీమహాత్మునితో సంప్రతించుట

స్వరాజ్యపక్షము ముందుజేయవలసినపని

అహమ్మదాబాదు, ఫిబ్ర 27:—పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ యిప్పటికివిచ్చిరి. నేను గాంధీమహాత్ముని జూచిరి మరల రేపుకూడజూచెదరు. స్వరాజ్యపక్షము తరువార రోమి జేయవలెనను విషయమై వారు గాంధీమహాత్మునితో చర్చింప గోరుచున్నారని తెలియుచున్నది.

* *

అఖిలభారత తంతుకారక సంఘకార్యనిర్వాహకసంఘ ముగూడ సత్కారమునందు సమావేశమగుచున్నది.

(ఆ. (రె.))

డా॥ వి. రామకామతుగారు

బ్రాహ్మలో నూతనముగా స్థాపించిన కండ్ల ఆస్పత్రి గృహప్రవేశము సమయమున తియబడిన ఛాయాపటము. దిగువ నిలిచినవారిలో పై కట్టుకొన్నవారు డాక్టరుగారు. పైపంచ వేసికొనినవారు సామి మెంకటాచలం చెట్టిగారు (అధ్యక్షుడు).

సఖి

గంటూరు సాహితీసమితివారు ప్రచురించిన సఖియను నూతనప్రతికను ఎందఱులతో స్వీకరించిరి. సఖి మాడు మామలుకొకసారి ప్రకటింపబడుననియు, సాహితీసమితి సభ్యుల రచనలుమాత్రమే దీనియందు వెలువడుననియు నూచింపబడెను. ప్రథమసంచిక మ నో జ్ఞమ గు కథలతోనూ, నవీనాంధ్రపద్య రీతులతోనూ యొప్పుచున్నది. సాహితీసమితి గ్రామ్యగ్రాంధిక వివాదములతో జోక్యము కలుగజేసికొనక, రచనల్పమై భావ ప్రధానముగ గీతములను రచించి భావసేవ యొనర్చుచున్నందు కు, వారి నభినందింపవచ్చును. కావ్యమునకు రచన ప్రభావ మగుటచే, రచనామాత్రే కృషిసలిపి నూతనవికాసమునకు తోడ్పడునాకలెల్లరు ధన్యులు. ప్రథమసంచికయందు, శివశంకరశాస్త్రి గారి ఆకస్మిక, నోరెరిసరిహాళాశ్రితిగారి పురరావ ర్తనము, భోమా భిక్షుని, చింతాదీక్షితులుగారి “కవి-కన్య” “తాటిసమ లో”

కొమండూరు కృష్ణమాచార్యులుగారి “తిరుప్పావోహ్వయ” శ్రీని వాస శిరోమణిగారి “వారద్యయము,” పెద్దిభట్ల రామచంద్ర రావుగారి “సఖిసందర్శనము,” దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రిగారి “కావ్యాశిఖి,” వింజయూరి పార్థసారథిగారి “శాపము”లును గలవు “సఖి” చిరకాలము ఎరిగిల్లి భావసేవ నొనర్చుగాకయని కోరెదము. సంవత్సరపువందా, మూడురూపాయలు.

ఇంటరు క్లాసులో ప్రయాణము చేయుచున్న ఒక శ్రీమతి బ్రోహమి చేయుటకు ప్రయత్నించుటచే దినాజిపూరు వద్ద ఆస్సాంమెయిలు టిక్కెట్లకెక్కుదులు ముగ్గురు ఆరెప్టు చేయ బడిరి.

మదరాసు ఆరోగ్యశాల దైవ్యురగారి ఆరోగ్య పరిపాలన సలహా సంఘసభ్యునిగా ప్రభుత్వమువారు నియ మించిరి.

అనంతర కర్తవ్యము

శాసనసభ వారదీగిన కోర్కెకు ప్రభుత్వము వారి యొద్దనుండి యంతవరకు సుముఖ మగు ప్రత్యుత్తరము వచ్చియుండలేదు. ప్లేటు కోర్కెలు సభలో ముచ్చటించుచు, కాంగ్రెసు తీర్మానమును తా మెంతమాత్ర మంగీకరింప జాల మని చెప్పటయగాక తాయల్ క మీరు నును త్వరలో నియమించుటకునయితము తా మంగీకరింప మని ఇండియా ప్రభుత్వమువారి పక్షమున సర్ అలెగ్జాండరు మడ్డిమెనుగారు స్పష్టముగ తెలిపిరి. దేశమునందు అసహాయకార్యక్రమము దొలగి నను, ఇంతటితో వారు సంకల్పి ప్తి మెదుటలేదు. తమచింతమును పూర్తిగ వదలుకొని ప్రజలు సంపూర్ణసహకారము జేయుటకు సంసిద్ధత జూపిన గాని సంస్కరణాభివృద్ధిని గూర్చి ప్రభుత్వమువారు యోచించరట. దేశము పూర్తిగ లొంగిపోవలయు నని మడ్డిమెనుగారి తలంపు. సెప్టెంబరు మాసములో ప్రభుత్వసభ్యుడు దెలిపిన సంగతులే ఖాయ మట. బర్మోచెడ్డ, రీడింగు ప్రభువుల ప్రసంగములందే చెప్పవలసిన దంతయు చెప్పిరట. ఇట్టి స్థితిలో నాక కవకాశము పూర్తిగ దొలగిపోగలదు. ఫిబరవరిమాసము ముగియులోపల ప్రభుత్వము వారు తమ నిర్ణయమును దెలుపవలయు ననియు అటుల తెలుపకున్నను ప్రభుత్వనిర్ణయ మనుకూలము గాకున్నను బడ్జెటును నిరాకరించి స్వరాజ్య పక్ష సభ్యులు తమస్థానములను విడువలయు ననియు కాన్పూరు కాంగ్రెసుసభలో తీర్మానింపబడెను.

ఫిబరవరిమాసము గడచినది. ప్రభుత్వపు జవాబు ఏమాత్రము సంకల్పితకరముగ లేకుండుటచే, రాబోవు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ సభలో అనంతర కర్తవ్యమును నిర్ణయించవలసిన యవసరము గలదు. ఈ విషయమై గాంధీమహాత్మునితో యోచించుటకు, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు అహమ్మదాబాదు బోయిరి. మహాత్ముడెట్టి సలహా నిచ్చెనో దెలియదు. ప్రస్తుత పరిస్థితులు, ఏవిధమున జూచినను, నిరుత్సాహకారణ మగుచున్నవి. బాహ్యపరిస్థితు లనుకూలముగ లేవు. అధికారులు హృదయపరివర్తనము జూపుటలేదు. ఇంగ్లండునందుగాని హిందూదేశమునందుగాని ప్రభుత్వపక్షము ప్రజాశయములను సఫలపరుచుట కుద్యక్తులయిన సూచన లేవియు గానరావు. బెంగాలునందు నిర్బంధములు యథా ప్రకారముగ చెలరేగుచున్నవి. నూతన నిర్బంధ చట్టములు, నిర్నింపబడుచున్నవి. రాజప్రతినిధుల మూర్ఖువలన ఎట్టియుపయోగ ముండునని దోచదు. డక్షిణాఫ్రికాభారతీయుల స్థితి దుర్భర మయినది. ఇక అంతర్జాతీయ జాతమందుమా, స్వరాజ్యపక్షము

నందు చీలిక లేర్పడినవి. రిస్కంస్టేపు సహకార పక్షము అధికారధిక్కారమును మాని, కాంగ్రెసు ధిక్కారమును ప్రారంభించి, విషమస్థితి చెచ్చిపెట్టి నది. నెహ్రూగారు నిస్సహాయులుగ నున్నారు. పండిత మదనమోహన మాలవ్యా ప్రభృతులు స్వతంత్రపక్షమునుండి వెడలిపోయిరి. వీరు ముప్పదేమి చేయదలచిరో ఇంకను స్పష్టము గా లేదు.

ఏమిచేసినను నెహ్రూగారితో మా ల వ్యా గారు చేతుల గలుపరని తోచును. ఇందుకు దోడుగ నా ప్రమాద్య శాసనసభయందు హిందూమహమ్మదీయభావము ప్రబలినటుల గనుపట్టును. ఈభేదములు వేర్వేరు పక్షముల రూపమును దాల్చునేమో యొకను తెలియలేదు. ఇప్పటికిని స్వరాజ్యపక్షమువారితో ఇతరులు తోడ్పడి ప్రభుత్వము నోడించుచున్నను, దృఢమగు వైకమత్యము లేక కొన్ని సమయములందు ప్రజాప్రతినిధు లోడిపోవుచున్నారు. శాసన సభలో వ్యవహార మిటుండ, వెలుపల కార్యోత్సాహము గనుపించుట లేదు. ప్రజలను స్వరాజ్య సంపాదనకు సంసిద్ధులజేయ ప్రయత్నములు సాగుటలేదు. గ్రామపునర్నిర్మాణము, ఇంకను అంతరిక్షమునందే దిరుగుచున్నది. ధరాతల మవరోహింపలేదు. కద్దరు నిర్మాణముపట్ల దేశము చూపవలసిన ప్రోత్సాహము జూపలేదు. అస్పృశ్యతానివారణము మందగితి నడుచుచున్నది. జాతీయ పాఠశాలలు నామమాత్రావశిష్టములై యున్నవి. శాసనసభలవంకకు దేశ దృష్టి దిరిగియున్నదని తలచినను, నిర్మాణకార్యక్రమమును కొందరయినను బాగుగనిర్వహింపకుండుటకు మాంద్యముతప్ప వేరుకారణము గనుపింపదు. కాన్పూరు కాంగ్రెసు తీర్మానము ప్రకారము, రాజకీయ వ్యవహారముల కన్నిటికిని స్వతంత్రమే మూలాధారముగ నుండవలయును. స్వరాజ్యసిద్ధికి ప్రతిబంధకమగు ప్రభుత్వ చర్యలను నిరోధింపవలయు నని తీర్మానింపబడెను.

ఇంతియగాక, అంత్యప్రతిక్రియగ శాసనోల్లంఘనమును చేకొనవలయు నని నిరూపింపబడెను. ప్రస్తుతసమయమున దేశ మిందుకు సంసిద్ధముగ లేకున్నను తదర్థమై దేశమును సిద్ధపరుపవలయు నని కోరబడెను. అట్టి కోర్కెను నెరవేర్చవలసిన తరుణమాసన్నయైనది. ప్రజల కీ విషయమున మార్గమును జూపి దేశమును నడుపగల నాయకుడు గాంధీమహాత్ము డొక్కడే యని తెలుప నక్కరలేదు. అమెరికాలో జరుపుచున్న క్రైస్తవ విద్యార్థికి జవాబు చెప్పచు, తా మిసమయమున నూలువడుకుసంఘపు పనులను మాత్రమే నిర్వహించుచుంటి మని పల్కిరి. కాని ఈయొక్కపని యైనను, భావిచర్యకు చేమూత నొసగు ననుటకు సందియము లేదు. మహాత్మునివలె ఇతరప్రముఖులును తమ శక్తిసామర్థ్యములను నిర్మాణకార్య సిద్ధికి వినియోగించుట ముఖ్యము. ఇందునిమిత్తమై ఫలప్రదమగు మార్గము నవలంబించుట యవసరము. ఒకవంక శాసనసభలను ప్రభుత్వ నిరోధమునకు బద్ధకంకణులుగా కాంగ్రెసు సభ్యులచే నింపవలసినయవసరము గలదు. వేరొకవంక శాసన సభలకు వెలుపల ప్రజలను కార్యోత్సాహపరప శుల జేయవలసిన యావశ్యకత గలదు. శాసన సభలకు లోపలను వెలుపలనుగూడ పని జరుగు

చున్నగాని, దేశముముందుకు సమసజాలదు. ఇంతవరకు, శాసనసభలలో ప్రతిష్టంభన కొలదిగనో గొప్పగనో జరుగుచున్నను, అనుకూలఫలముగలుగ కుండుటకు కారణము విదితమే.

బడ్జెటును నిరాకరించినను, ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానమును సాగకుండజేసినను, వెలుపల నిర్మాణము లేనికతమున, తాత్కాలికోత్సాహము ఫలప్రద మగు మార్గముల బట్టదయ్యెను. మధ్య రాష్ట్రములో పలుపురదృష్టి మరల సహకారమునంకకు మరలెను. ముత్రిపదవుల నంగీకరించుట శ్రేయస్కర మను భావము ప్రబలెను. ఈమారు గూడ బడ్జెటును నిరాకరించి అంతర్జాతీయ చేతుల ముడిచికొని యూరక కూర్చుండిన ప్రయోజనముండదు. ఏలనన సర్దిఫికెట్టులను ప్రయోగించి అధికారవర్గము తమ యిచ్చను కొనసాగింపగలరు. కైల్వేగోర్డు గ్రాంటును నిరాకరించుటకు సామాజ్యశాసనసభ్యు లిటీవల దలపెట్టినపుడు, మీ నిరాకరణము మమ్మేమి జేయు నని సర్ ఛార్లెసుక్లెన్సు గారు ధిక్కరించిరి. సర్దిఫికెట్ల తమకు శరణ్యములనిరి. అంతియగాని, ప్రజాప్రతినిధుల యనమ్మతి గాంచి, వారి కోర్కెను సఫలపరచుటకు అధికారులు పూనుకొనలేదు. సప్లయిలను సమకూర్చకముండు, కష్టములను నివారింపవలయు నను సామాన్యసిద్ధాంతము హిందూదేశమునకు బనికరాదని వీరి యుద్దేశ్యము. కైల్వే నాకరుల కష్టములను నివారింపవలయు నని ఇటీవల చెచ్చిన తీర్మానమునకు బదులుజెప్పచు, శాసనసభవారు గావించిన తీర్మానముపై ప్రభుత్వమువా రెట్టి చర్య దీసికొన దలంపలేదనియు, ప్రస్తుతసంస్కరణ విధానముకింద శాసనసభాతీర్మానములు ప్రభుత్వమును బంధింప జాలవనియు ఇన్నుగారు ఖండితముగ బలికిరి.

ఇన్నుగా రీసంగతిని సిద్ధాంతరీకరింప బనిలేదు. ఎల్లరకును ఇది తెలిసిన విషయమే. సంస్కరణములు నిరర్థకములని తడవతడవకును ఇన్నుపోలుచారు తెలియజెప్పట తలస్థించుచున్నది. శాసనసభల తీర్మానములు ప్రభుత్వమును బంధించుకున్నను, సాధ్య మగునంతవరకు వానిని లొంగి కరించి ఆచరణలో బెట్టు నాచారమును ప్రభుత్వము వారు ఏర్పరుపవచ్చును. ఇటులనే బడ్జెటుగ్రాంటులను నిరాకరించునపుడు, అందుకు మూలకారణ మేమియో గ్రహించి దానిని నివారింపుటకు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొన వచ్చును. చీటికిమాటికి సర్దిఫికెట్టులను ప్రయోగింప నక్కరలేదు. అయినను ఇన్నుగారితో వాదప్రతివాదములు నలిపి ప్రయోజనములేదు. అధికార దృక్పథమును గ్రహించుటకు వీరివాక్యము లక్కరకు వచ్చుచున్నవి. ఇట్టి సందర్భములలో ప్రదర్శనము నిమిత్తము శాసనసభలలో నిరోధము నెలుపుచున్నను నిజమగు నిరోధము వెలుపల జరుగవలసి యున్నది. లేనియెడల ఎన్నిమార్లు బడ్జెటులను నిరాకరించిన నేమి ప్రయోజన మను భావము ప్రబలకమానదు. శాసనసభా తీర్మానములను నిరాకరింప కుండునటులను సర్దిఫికెట్టులను చీటికి మాటికి ప్రయోగింపకుండను ప్రభుత్వము వారిని అడ్డుపరుప గలిగినపుడే, ప్రజలకృపి సఫలమగును. ఇందుకు ప్రాశస్త్య బలపడవలయును.

స్వశక్తిప్రదనము కార్యరూపము దాల్చవలయును. అవసరమగుచో శాసనోల్లంఘనమును కొనసాగించుటకు దేశము సామర్థ్యమును గడింపవలయును. ఇట్టి మహాత్కార్యమును నిర్వహించుటకు, ప్రజలలో నైకమత్యము బలపడవలయును. రాజకీయ కక్షలన్నియు కాంగ్రెసునందు లీనమై పోవలయును. మతసాంఘిక కక్షలు దేశారాధన కడ్డుదగులంకుడ నెనుకకు బోవలయును. నేడు నిర్వహింపవలసిన కార్యము మహాత్తర మయినది. అందరును చేతుల గలిపిన గాని నెరవేరునది గాదు. స్వరాజ్యమే పరమావధి యనియు, స్వరాజ్యము సిద్ధింపనిది హిందూ దేశపు టునికికే భంగము కలుగుననియు, భావించు నెడల ప్రజలలో భేదభావములు పెరిపొంగజాలవు. రాబోవు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమహాసభ నిర్వహింపవలసిన కార్యము అత్యంతముఖ్య మయినది. అనంతరకర్తవ్యమును నిర్ణయించుటయ గాక సత్వరకార్యసిద్ధి కవసరమగు మార్గములను గూడ నిర్ణయించుట మేలు. వెంటనే దేశమం దంతటను కాంగ్రెసుపని చురుకుగ జరుగునటుల జూడవలయును. అన్ని రాష్ట్రములవారును అన్ని సంఘములవారును యందుకు తోడ్పడిన గాని కార్యసిద్ధి గలుగదు. పంచేమాతర ధ్వనులతో కాంగ్రెసు పనులు దేశమం దంతటను ప్రారంభ మగు గాక!

ఇండియా బడ్జెటు

నేటిదినము ఇండియా బడ్జెటు సామ్రాజ్య శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడెను. దీనిని చదివిన ఉత్సాహము కలుగుట కవకాశము గనుపింపదు. 1925-26 సంవత్సరమున మిలిటరీ ఖర్చులు 56½ కోట్లయ్యెను. దీనియం దేమాత్రము తగ్గుదల కనిపింప కుండుట శోచనీయము. 1926-27 సంవత్సరమున నికరపు మిలిటరీ ఖర్చు 54.88 కోట్లందునని అంచనా వేయబడెను. ఒక కోటి తగ్గునని యూహింపబడినది. కాని సంవత్సరము ముగియునప్పటికితగ్గుదల భర్తీగావచ్చును. ఇంతటి వ్యయభారము నేల తగ్గింపరాదో ఏతన్నిర్ణయము గూర్చి శాసనసభ యేల యోచింపగూడదో తెలియదు. వజిరిస్తాను దండయాత్రక్రింద ఖర్చు ఇంకను తప్పకుండుట విచిత్రము. రాబోవు సంవత్సరమున గతసంవత్సరముకన్న సివిలుఖర్చు 30 లక్షలధిక మగునని యూహింపబడెను. జర్మను నష్టపరిహారమునుండి చేకూరెడి ద్రవ్యమును హిందూ దేశపుఖర్చును తగ్గించుటకు ఉపయోగింపక ఋణమును తగ్గించుట కుపయోగించుటచే దాని లాభ మంతరించుచున్నది. పోస్టుకార్డులు కవర్ల ఖరీదును ఇప్పుడయినను తగ్గింప కుండుట ప్రభుత్వమునకు పాడిగానేరదు. ప్రతికూల ప్రభుత్వనిశ్చయమువలన ప్రజలకు మిక్కిలియిబ్బంది కలుగకమానదు. రాబోవు సంవత్సరమున నిలువ పోగ మూడుకోట్లు మిగులు నని అంచనా వేయబడెను. కానియందులో 1½ కోట్లు క్లాక్ ఎక్స్ ప్రెస్ డ్యూటీని పనులజేయ కుండుటచే నష్టముక్రింద బోవును. మిగిలిన మొత్తములో 1.25 లక్షలు, రాష్ట్రకృష్ణముల తగ్గుదలక్రింద వ్యయ మగును. ఈమారు చెన్నపురికి 57 లక్షలు తగ్గునని సూచింపబడినది. ఇది కొంతయైనను మేలే. కాని

ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టినచో కష్టముల నన్నిటిని తొలగింపగలరు. కాటా ఎక్స్ ప్రెస్ డ్యూటీని రాష్ట్ర కష్టములకును ముడిపెట్టక మిలిటరీ ఖర్చును తగ్గించిన భావ్యముగ నుండెడిది. ఇట్టి చక్కని బడ్జెటుబట్టి ప్రభుత్వవిధానమును ఖండించుటకు వీలు గలదాయని ఆర్థికసభ్యులగు సర్ బేసిల్ బ్లాక్స్టెగారు పందెము వైచుచున్నారు. కాని భారతీయులు కోశాధికారము గోరుచున్నారు. స్వరాజ్యాశయమును సఫలపరచినగాని ప్రజలకు సంతృప్తి గలుగనేరదు. ప్రజలకు స్వతంత్రపాలనాధికారము లభించునెడల ఇప్పటి విపరీతపుఖర్చును చాలవరకు తగ్గించి ద్రవ్యమును దేశోపయోగకర మగు విషయముల కధికముగ వెచ్చింపగలరని నమ్మవచ్చును.

రాబోవు సి నేటుసభ

17 వ మార్చిని జరిగెడి సి నేటుసభలో కొన్ని విచిత్రతీర్మానములు గలవు. విశ్వవిద్యాలయము వారు రికగ్నైజు చేయు కళాశాలల విద్యార్థులు వెలుపలకు వచ్చునపుడు కళాశాల వారు ఏర్పరుచు ప్రత్యేక పుదుస్తులను ధరింపవలయు నని రామనాథపినాయిగా రొక తీర్మానము నుపపాదించెదరు. సైనికులు రక్షక భటులు చాలక విద్యార్థులు గూడ ప్రత్యేకపుదుస్తులను ధరింపవలయు ననుట మిక్కిలి పరిహాసాస్పదము. కళాశాలలు నిర్ణయింపవలసిన సమన్య లింకను వేరుగల వని గ్రహించుట మేలు. మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయవిద్యార్థులు డిగ్రీపరీక్షకు వెడలకముందు మిలిటరీ శిక్షణ బడయవలయు నని సత్యమూర్తిగారు చెచ్చెడి తీర్మానము గూడ ఆచరణయోగ్యము గాజాలదు. గాంధీమహాత్మునికి డాక్టరు బిరుదము నీయవలయు నని కే. వి. సుబ్బారావుగారు రుపపాదించెదరు. ఈ సూచన వింతగ నున్నను, మహాత్మున కిట్టిబిరుదము అధిక గౌరవము నొసగకున్నను, విశ్వవిద్యాలయము తనను తాను గౌరవించుకొనిన దగును. ఈ తీర్మానమునకు సయితము ప్రాతికూల్యముండినను నుండవచ్చును. మద్రాసు యూనివర్సిటీ సభ్యునికి ఎఫ్. యం. యు. బిరుదము నిచ్చినటులే, సెనేటు సభ్యునికి యం. ఎస్. యం. యు. బిరుదము నీయవలయు నని రా. బ. కృష్ణారావు భాగ్యస్థేగారు తీర్మాన ముపపాదించెదరు. బిరుదములను పెంచిన ఎవరికిని బాధలేకున్నను, వీనివలన బిరుదముల విలువ అసలే తగ్గిపోవును. వేరుచివర దేనిని చేర్చుకొనిన నేమి? మానవుని యోగ్యత నిట్టి తోకలు హెచ్చుజేయజాలవు. ఇది వరకున్న వానికే గౌరవము తగ్గియుండ, క్రొత్తవానిని సృజించిన నేమిఫలము?

ఇందోరుమహారాజుగారు : పదచ్యుతి

ఇందోరుమహారాజుగారు తమ రాజ్యమును వదలిపైచుట కంగీకరించిరని రూఢివార్త ప్రచురింపబడెనది. ప్రభుత్వమువారు మహారాజుగారి యభిమతము నామోదించిరి. ఈ విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గావించిన ప్రకటనము, నేటి వార్తలలో గనుపించును. బావలా హత్యలో మహారాజుగారికి గల సంబంధమును విచారించు నిమిత్తమై ఏర్పడిన విచారణసంఘమునకు లోబడు

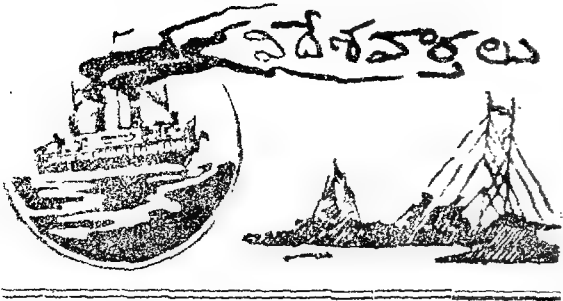
నుద్దేశ్యము లేనిచో మహారాజుగారు రాజ్యమును విడిచిపెట్టిన నని ప్రభుత్వమువారు చెలిపిరి. తుదకు రెండవమార్గమునే వీరనుకరించిరి. మహారాజుగారి నిటుల బలవంతపెట్టుట ఇండియా ప్రభుత్వగౌరవము నినుమడింపజేయజాలదు. మహారాజుగారి సనుమానించుటకు గల కారణములను ప్రభుత్వమువారు చెలుపలేదు. ఇదివరకు జరిగిన విచారణలో నవి బయల్పడలేదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి స్వదేశసంస్థానాధీశుని విచారణ సలుపుట కెట్టి యధికారము గలదో తెలియదు. ఉభయములకు గల సంబంధము ఆంతరంగికవ్యవహారములకు సంబంధింపదు. మున్నుండు నాభామహారాజుగారి పదచ్యుతియు, పిమ్మట హోల్కారుగారి స్థానభ్రష్టతయు జరుగుట, రీడింగు ప్రభువుగారి పరిపాలనాచరిత్రకు కళంక మాపాదింపగలవు.

జర్మనులు: మహాత్ముడు

జర్మను సేహితుని లేఖకు బదులుజెప్పుచు జర్మనులయెడగాని జర్మనీయెడగాని తమ కెట్టి నిరసనభావము లేదని గాంధీమహాత్ముడు సువ్యక్తపరచుచున్నాడు. జర్మనులు ధైర్యశాలులు. వారి పరిశ్రమయు పాండిత్యమును ధైర్యమును ప్రపంచము నాశ్చర్యమున ముంచిన వనియు గతసంగ్రామములో జర్మనులు ఓడిపోయినను అణగిపోలేదనియు మహాత్ముడు భావించుచున్నాడు. ఇంతవరకు జర్మనులు స్వజాత్యభ్యుదయము నిమిత్తము మాత్రమే కృషిచేసిరి. ఇతరుల నెదుర్కొనుటకు మార్గముల నన్వేషించిరి. ఇకముందట్టి శక్తిని ప్రపంచజేమమునకై వినియోగించి శాంతిపథమున ప్రపంచమును నడుపుటకు జర్మనీ సమకట్టుగాక యని మహాత్ముడు కోరుచున్నాడు. జర్మను దృక్పథము నందు అట్టిమార్పు గలుగుచున్నందులకు మహాత్ముడు సంతసించుచున్నాడు. ఈ రీతిగ ప్రతిజాతీయు లోక క్రేయమును ప్రధానముగ నెంచి తదనుగుణ్యముగ కృషిచేయునెత్తించుచో మానవుల దుఃఖ మంతరించి, జగత్కళ్యాణము సిద్ధింపక మానదు. జర్మనులకు హితోపదేశము గావించుచు మహాత్ముడు మానవకోటి కంతకును యత్నప్రసందేశము నొసగుచున్నాడు.

సిహ్లాకూలీకేసు

సిహ్లాకూలీకేసులో, శ్వేతయజమాని కూలీవానిని తిన్నుటచే చనిపోయెనను ఛార్జ్ విచారింపబడెను. ఈకేసు దేశదృష్టి నాకర్షించుట సహజము. కూలీలను కొట్టుటయు, వారు మరణించినను కొట్టినవారు తెల్లయజమానులగుచో మేజిస్ట్రేటులు వారిని విడిచిపెట్టుటయు సామాన్యమయ్యెను. ఈమారును అటులనే జరుగు నని భావించిరి. అస్సినరులు నైడెలుగారు నిర్దోషులని నిర్ణయించిరి. అయినను, సెషన్సు జడ్జియగు కలనల్ క్నెల్లిసుగారు ముద్దయికి పదునెనిమిది మాసముల కఠిన శిక్షయు, నాలువేల రూపాయల జరిమానాయు విధించిరి. మానవహత్య కిట్టి స్వల్పశిక్ష హాస్యాస్పదముగ గనుపించినను అసలు వదలిపెట్టుట కన్న ఈమాత్రము బుద్ధిగజపుట యయినను మేలని ఎంచవచ్చును. జడ్జి యూరజియను డయినను, స్వజాత్యభిమానమును హద్దదాటి పోనీయనందుకు,

బ్రిటన్ వైమానిక విధానము

ప్రత్యేక శాఖ లండన్

గుగ్గి, ఫిబ్రవరి 26:— నిన్నటిదినము వైమానిక మండిపులను చర్చించుటకు ప్రారంభించెదనగా ప్రత్యేకముగ వైమానిక విభాగమున, వైమానిక మంత్రిగారును నియమించక ఇంతకు ముందున్న ప్రభుత్వవారు జేసినట్లు జేసెదమని మున్నానాల్లుగారికి ప్రత్యక్షమైన ప్రధానామాత్యుడు తెలియజేసెను. ఆవిషయమునే మరల తలచెట్లవలెననెదనెరి.

ప్రస్తుతమున్న వాతావరణ వైమానిక విభాగమున ముఖ్యమంత్రి సామ్రాజ్య రక్షణమును గావించెద మనిరి. మిశన్యమునుతోడను సామర్యముతోడను పనిచేయవలెనన్న వైమానిక విభాగమున కరిగి పనిచేయవలెననిరి. సామ్రాజ్యరక్షణ సంఘమువారి సలహాప్రకారము చేయవలె ననిరి.

తరువాత జరిగిన చర్చలో వైమానిక మంత్రిగారును రక్షణమంత్రిగారును చేర్చి వేయవలెనని ఉభయపక్షముల వారును నూచించిరి.

దీని కనుకలముగనున్న యభిప్రాయములను మంత్రి మాటుమునకు చెప్పి వేదననియు, ప్రస్తుత మున్న దానికంటె ఎక్కువగ వైమానిక విభాగమును సహకారముతో పనిచేయుటనియున్నదని నాటిచర్చలు దెలుపుచున్నవనియు సర్ ప్యాముల్ హోయగారనిరి. రక్షణమునకు సంబంధించిన విషయములన్నియు మూడుశాఖల హాయకులను ముందు ఆలోచింపట మంచిదనిరి.

అక్టోబరులో జరుగు సామ్రాజ్యసభయందు వైమానిక రక్షణసమస్యకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యము నిచ్చుటకు జేసెదననిరి. భూమియందున్న వైమానిక విభాగముకంటె పయనము జేయువారిసంఖ్య తక్కువయిననుట నిజముగాదనిరి. ఇతరదేశములందున్నవారికంటె ఎక్కువగ తిరిగివెండినదనుపగల వైమానికమును, తిరిగివెండినవారిసంఖ్యయు నున్నదనిరి. వైమానిక విభాగము రెండురెట్లుపయనము చేయునట.

వారు ప్రజలకృతజ్ఞత కెంతయు బాతులు. దేశీయుల ప్రాణము లతిచులకగ భావింపకుండుట కీర్తిగొంతవర కయినను లోడ్చుచునని నమ్మెదము.

బర్మా : బహిష్కార చట్టము

బర్మాలో నిటీవల నిర్దేశించిన బహిష్కార చట్టమును గవర్నరుగ సర్ హోరుకోర్టు బట్టరుగారు సమర్థించుట వింతగాదు. ఈ చట్టము భారతీయుల నిమిత్త ముద్దేశించబడ లేదనియు నేరము జేయనివారి నిది బాధింపదనియు సమాధానము జెప్పవచ్చును. కాని వెలుపలనుండి వెదలినవారిలో పలువురు భారతీయులు. బీదలగు వీరిపై నేదీయో యొకనేరమును మోపి రక్షించుటకు వీలు గలదు. తుదకు సెక్యూరిటీ క్రిందగాని రాజప్రోహముక్రిందగాని క్రిందిపబడినవారు సయితము బహిష్కారార్హులగుదురు. అందుచే భారతీయులకు నిలువ నీడ యుండజాలదు. ఎక్కడనో యున్న దక్షిణాఫ్రికాలోనే గాక హిందూదేశమునందలర్భాగముగు బర్మాలో సయితము ఇట్టి క్రూరశాసనమును నిర్దేశించుచున్నపుడు ప్రతిక్రియ ఏముండును? భారతీయులలో నిరాశయు నిస్సహాయము బుట్టించుట కింతకన్న వేరేమి గావలయును? చట్టములు ముద్దుల కనుకూలముగ నున్నవని బట్టరుగారు వగచు చున్నారు. వీరి వివరీత దృష్టి కిది నిదర్శనము.

ప్రభుత్వ ఋణము

పన్నుల సంఘమువారి నివేదికము

గుగ్గి, ఫిబ్ర 26:— ప్రభుత్వ ఋణము, పన్నులనుగూర్చి విచారించుటకు నియమించబడిన పన్నుల సంఘమువారు జరిగిన బహుసములోనే సాక్ష్యమును విచారించిరి. నివేదికమును ఇప్పుడు ఆమూల్యగ్రముగ తయారుచేయుచున్నారు.

సివిలు సర్వీస్ క్రీడలు

ప్రభుత్వమువారి మృగండు నాపు జేయుట

లండన్, ఫిబ్రవరి 26:— పార్లమెంటు సభ్యులు, సివిలు సర్వీసు శాఖవారును మరితరులను జెప్పటచే సివిలు సర్వీసు క్రీడల కియ్యదలచిన 200000 పౌనులను ముందు పుష్కలముగ డబ్బున్నపు డిచ్చుటకు ఆపుజేసిరి.

పూర్వము ప్యాసిస్టువర్గముననున్న సిసేరీ రోసీగారి పలాయనము

ప్యాసిస్, ఫిబ్ర 26:— ప్యాసిస్టు వార్తా ప్రచారకసంఘమునకు అధ్యక్షుడుగనున్న సిసేరీ రోసీగారిని సీసీరు మ్యాటియో టీగారిని హత్యగావించినపిదప బంధింజేసిరి. కాని తరువాత వదలిరి. ఇటలీనుండి ఆశ్చర్యకరముగ తప్పించుకొని ఎటులనో నైస్ జేరిరి. ఇతనిని పదవీసంపదించి ఆతిథ్యగ్రామక ఏమిచేయుచున్నదీ కనిపెట్టి జూచుచున్నారు. నిన్నటి ప్రాంతకాలమునందు రహస్యముగ తన ఇల్లును వీటి వేచియున్న ఒకమోటారుబండి సెక్కిమట్టు తిరిగి జనీవా జేరెను. జనీవాలో పడవెక్కి నీసుకు జోయెను.

ఇండిసిర్గ నమ్మె

లాకపుటు నోటీసులు

లండన్, ఫిబ్ర 26:— ఇండిసిర్గ మరతర శాఖ యజమానులు సమ్మెగట్టినవారు పనిలోనికి మరల వచ్చుటకు వీలులేదని మార్చి అయిదవతేదీ ప్రకటించెదరు. ఇయ్యది 18 తేదీకి ఆములలోనికి వచ్చును.

ప్రెంచిముణము

ప్రెంచివా రీయవలసిన అప్పును తీర్చునయమై ప్రెంచి మంత్రి కెయిలోగారిలో చర్చించుటకు జేసికొన్న ఏర్పాటులు ఇంకను ఉభయాలను బాధించునని చర్చించుటకు కామన్సువర్గలో చెలియజేసిరి.

ప్యాంకో-రషియా ఋణము

ప్యాంకో నభా ప్రారంభము

ప్యాంకో, ఫిబ్ర 26:— ప్యాంకో-రషియా ఋణము సమస్యగూర్చి చియండుగారు కదల్చిరి. ఆసభకు వచ్చి ప్రతినిధులు పూర్తిగ తలపథముగ నుండవలె ననిరి.

ప్రాత అప్పులను చెర్చించుటకు సిద్ధముగనున్నారమనియు రషియా పత్రములను దీసికొన్నవారి హక్కులను జేదనుటలేదనియు ప్రెంచి ప్రాతినిధ్యమునకు అధ్యక్షులగు డిమాండేగారనిరి. రెండుదేశములకును వర్తకము వరల ప్రారంభించవలెనని ప్రాంసు ఆశించు చున్నదనిరి.

తమ కేంద్రము లాభముగ నుండునట్లుల వ్యవహారము జేయుటకు రెండు దేశములు శాసనముల, కార్యక్రమము భిన్నముగ నున్నను ఆయ్యది అడ్డురావని రాకోవిస్కీగారనిరి. చిన్నపత్రముదారులకు తృప్తికరముగనుండు విధానము నేర్పరుచుట మంచిదనిరి.

ఇండియా కవున్సిలు

ఎన్. మల్లికుగారు రాజగోపాలాచారిగారి

సానే నియమించబడుట

లండన్, ఫిబ్రవరి 26:— ఎన్. పి. రాజగోపాలాచారిగారు ఇండియా కాన్సిలు సభ్యత్వమునకు రాజీనామా యిచ్చుటచే అతని స్థానే సురేంద్రనాథ మల్లికుగారు నియమించబడిరి. మేమాసములో మల్లికుగారు పనిలో ప్రవేశించెదరు.

ఇండిసిర్గ నమ్మె

లండన్, ఫిబ్ర 26:— లండనులోనున్న 900 ఇండిసిర్గలు కార్మికులు సమ్మె గట్టిరి. కాని ఇండిసిర్గను యూనియనువారు ఈసమ్మెను గుర్తించనందున ఇండిసిర్గను వర్తకమునకు గొప్ప ప్రమాదముగలుగుట వేతనములవిషయమై తగవు బయలుదేరెను. యూనియన్లో చేరనివారిలో పనిచేయజాలమని పనివాంతు నిరాకరించుటచే తగవు బయలుదేరెను.

సమ్మెదారులు తక్షణము పనిలో ప్రవేశించనిచో తరువాత ఎన్నడును వారిని పనిలోనికి రానియజాలమని ఇంజనీరింగు యజమానుల సంఘమువారు తీర్మానించిరి. యూనియనులు శ్రమపడి మరల పిరందరును పనిలో ప్రవేశించుటకు జేయుగాక యనుచున్నారు.

సామ్రాజ్య సభ

వైమానిక ప్రచారము

లండన్, ఫిబ్ర 26:— వైమానిక ప్రచారమునకు సామ్యును ప్రోగుచేయు ఏర్పాటులను చర్చించుటకు సామ్రాజ్య సభ సేర్పాటుజేయవలెనని కామన్సు సభలో నిన్న వార్తరుగారు కోరిరి. బ్రిటిషు వైమానిక పరిశ్రమ చాల దుర్లభయందున్నదనియు జగ్జనీ ఈపరిశ్రమంతను మాఅగొనుచున్నదనియు దక్షిణాఫ్రికాలో వైమానిక ప్రచారమునకు జర్యము విమానములను ఏర్పాటు జేసి దనియు అందులకు ప్రభుత్వమువారు 8000 పౌనుల నిచ్చినయియు చెలియజేసిరి. డొమినియనులు అందులో ముఖ్యముగ ఆప్టోలియా పరిశోధనార్థము జేయుచున్న వైమానిక ప్రయత్నము లెంతయు క్షాణ్యములనిరి.

అఖిలభారత తపాలా బంట్లోతుల సంఘము

తృతీయ వార్షిక సభ

లాహోరు, ఫిబ్ర 27:— అఖిలభారత తపాలా బంట్లోతులయొక్కయు క్రిందిగోడు ఉద్యోగులయొక్కయు సంఘపు తృతీయవార్షిక సమావేశము నేడిచట గూడెను. వివిధరాష్ట్రములనుండి ప్రతినిధులు వచ్చిరి. ప్రభుత్వోద్యోగులు పెద్దమును ముఖులు చాలమంది వచ్చిరి. ఆహ్వానసభాధ్యక్షుడగు ఖానుబహదూరు షేకు అబ్దుల్ ఖాదరు యం. యల్. సి. గారు సభ్యులకు ప్యాంగులమొసరుచు సంఘముయొక్క ఉద్దేశ్యము పోష్టలు ఉద్యోగుల కష్టములను తొలగించుట యని చెప్పిరి. తపాలా బంట్లోతుల ధర్మములు చేయవలసిన పనులు యెక్కువగ నుండి వారికిచ్చు హాల్డబ్బులు చాల తక్కువగ నున్నవని చెప్పిరి. పంజాబులో తపాలా బంట్లోతుకు ప్రారంభమున 18 రూపాయలలో నుండి 4 అడాల చొప్పున పెరిగి 24 వర కనును. ఇప్పుడున్న జీతముల నెక్కువజేసి రూపాయిచొప్పున నెక్కువజేసి తగిన తపాలాబంట్లోతులను గుమాస్తాలగగూడ నియమింపవలెననియు, ఇండ్ల అలవెస్సునీయవలెననియు, బోనసునీయవలెననియు వారు నూచించిరి.

అధ్యక్షోపన్యాసము

అధ్యక్షుడే వహించిన యల్. యం జోషీగారు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు కోరినవాని నన్నిటిని అనువదించి పోష్టలుపని వారల కెక్కువజీతముల నిచ్చి యెక్కువ శెలవుల నీయవలెనని తెల్పిరి. పనివారల సక్రమపద్ధతుల నవలంబించి మంచి కట్టుదిట్టములలోనుండి సభ్యత్వము నెక్కువజేసి వారికి అవసరముయొక్కమును జీవనపరిస్థితుల బడయునట్లు జేసికొనవలెనని కోరిరి. వారు పోష్టలు రెయిల్వే మెయిలు సర్వీసు సంఘముతో గూడ సాధ్య మైనంతవరకు కలసి పనిచేయవలెనని జోషీగారు సలహా నిచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

సిన్ధూకులీహత్య కేసు

తీర్పు చెప్పబడుట

ముద్దయికి 18 నెలలు కఠినశిక్ష 4 వేలు జరిమానా విధింపబడుట

ఫిల్లి, ఫిబ్ర 27:— రిక్తా కులీకేసులో మాన్యువెయిడెలు గారికి 18 నెలల కఠినశిక్షయు 4 వేలు రూపాయ జరిమానాయొ అది యియ్యవచ్చు మరీ ఒక సంవత్సరము జైదీని విధించుచు నెమన్సుజడ్జి కర్నలు నెల్లిను పెద్ద తీర్పు జేప్పనట్లు సిన్ధూనుండి పెరిఫోను వార్తద్వారా చెలియున్నది. (అ. ప్రె.)

సచిత్రమాసపత్రిక.

ప్రతి చంద్రమాసాది నివ్రచురింపబడును

ప్రతిసంచికయందును మూడునాలుగురంగుల చిత్రములు ఇతరచిత్రములు ప్రచురింపబడును
చందా సం॥ 1-కి రూ. 6-0-0 విడిపత్రిక వెల అణాలు 10 మాత్రమే.

విడిపత్రికల నుచితముగ బంపుటకు పిలువేడు. మాదిరిపత్రికలు వలయువారు తపాలుబిళ్లలు పంపవలెను.

మాఖమాస సంచిక - విషయానుక్రమణిక

మేఘము—అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు; పుష్పాంజలి—మానవల్లి రామకృష్ణకవిగారు; లోకానుభవము—కవిత—తెల్ల ప్రగడ సూర్యనారాయణరావు గారు; కాలిదానభవభూతులు—కొ. రామకృష్ణరావుగారు; చింతాసమాశ్వాసము—గాంధీభక్తుడు; భీమకవి జన్మస్థానము—కేశవరపు కామరాజు గారు; దేవాలయము—శివ శంకర శాస్త్రిగారు; షరతురామకవిగారి షడోపన్యాసము—ఓలేటి వేంకటరామశాస్త్రి గారు; ప్రకృతి - ఉపాధ్యాయ—జ్యోతిష్మతి; శ్రీకృష్ణుడు—ఆయన సందేశము—గాధి సరసింగరావు గారు; సౌందర్య విహాస—నాదెళ్ల వెంకట్రావుగారు; బ్యాంకి బుచ్చిరాజు—శ్రీమతి కనుపర్తి వరలక్ష్మమ్మ గారు; మల్లెపూవు—సహదేవ సూర్యప్రకాశ రావు గారు; ప్రణయవిజయము—పానుగంటి విజయరాఘవరావు గారు; కుకవిప్రబోధము—అనంతపంతుల రామలింగస్వామి గారు; పిట్టకథలు—కమల; చేమంతులు—సెట్టి లక్ష్మీనరసింహము గారు; వాడే ఏడు—మంచికలపాటి శంకరరావు గారు; మధుపము—రాజా వాసిరెడ్డి దుర్గానదాశివేశ్వర ప్రసాదబహద్రు గారు; శివాజీమహారాజు—రామదాసు—ఆలూరి హనుమంతరావు గారు; ఆవృత్తి—

వేదుల సత్యనారాయణశాస్త్రి గారు; ముఖలింగనగరము—భావరాజు వేంకటకృష్ణారావు గారు; పాపాయి—నాళం కృష్ణారావు గారు; కాళి హిందూవిశ్వవిద్యాలయము—పి. వి. కృష్ణమూర్తి గారు; జీవితా దర్శము—పంగనామముల రామచంద్రరావు గారు; గానము—కాళి నాథుని భైరవమూర్తి గారు; మనవియోగంబు కాదు—అధికార్ల సూర్యనారాయణరావు గారు; నేలగుల్ల బారుట—గోపేటి జోగిరాజు గారు; రాత్రి—గరిగిపాటి రామమూర్తి గారు; సూర్యోపాసన—దాని మహిమ—ఆకొండి వేంకటశాస్త్రి గారు; వలపు—పండితారాధ్యుల నాగభూషణం గారు; అర్థశాస్త్రము—గండికోట సత్యనారాయణ మూర్తి గారు; ఆత్మార్పణము—భమిడి ఉమామహేశ్వరావధాని గారు; భగవద్గీత—భాగవతుల దక్షిణమూర్తి శాస్త్రి గారు; చూడరా—(హరితకృతము); జాతీయవిద్య—కొలచలమ కృష్ణసోమయాజి గారు; హిందీ; శ్రీకృష్ణమూర్తి—పెమ్మరాజు లక్ష్మీపతి గారు; గ్రంథవిమర్శనలు; గ్రంథనీకారము; శైలి—కం. కనకమ్మ గారు; సాభిప్రాయవిశేషములు.

చిత్రములు

త్రివర్ణచిత్రములు:—ప్రేమారాధనము, తటాకము, గాజుచెంబు, వర్షర్తువు.

ఏకవర్ణ చిత్రములు:—40 వ జాతీయ మహాసభ వి ౮, ముఖలింగనగరము వి ౬, నయగారా జలపాతము, ప్రథమార్క వైశ్య యువజనమహాసభ, చెన్నపురి; ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు, అధ్యక్షుడు, శ్రీమతి వేముగంటి పాపాయమ్మగారు; ఇతరచిత్రములును.

పేజి.

ప్రస్తుతము పోస్టులు చూల్చు ప్రకారము ఆంధ్రపత్రికల విషయమున 0-3-0, భారతపత్రికల విషయమున 0-3-0 లును రిజిస్టరు పోస్టుఖర్చు లధికమగుచున్నవి. మీరే ముందుగ సొమ్ము మణిమార్గమున పంపిన యీ ఖర్చులు తగును. పి. పి. లు పంపినచో సొమ్ము ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్యముగ చేరుటయు పత్రికల సంపుట ఆలస్య మగుటయు సంభవించును.

భారత ప్రకటన రుసుము

6 మాసములకు వైన కంట్రాక్టుపుచ్చుకొనిన	1 పుటకు రూ 20	1 నెలకుమాత్రము	1 పుటకు రూ 30
డిటా	డిటా	డిటా	డిటా
	$\frac{1}{2}$ పుటకు ,, 11		$\frac{1}{2}$ పుటకు ,, 15
డిటా	డిటా	డిటా	డిటా
	$\frac{1}{4}$ పుటకు ,, 6		$\frac{1}{4}$ పుటకు ,, 8
డిటా	డిటా		
	1 పుటకు ,, 25		
డిటా	డిటా		
	$\frac{1}{2}$ పుటకు ,, 13		
డిటా	డిటా		
	$\frac{1}{4}$ పుటకు ,, 7		

రీడింగు మాటరుమధ్య 100-కి 25 చొప్పున అధికముగా చార్జీ చేయబడును. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

మేనేజరు, “భారతి” తపాలపెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

డంకన్ గారు శనివారము రాత్రి ఎర్నాకులము వెళ్లిరి.
 పర్ టి. సదాశివయ్యగారు నేటియందుయం చెన్నపు
 రివదిరి.

బెంగాలు రాజకీయ ఖైదీలు

మాండలే జైలునందు నిరశనవ్రతము

కలకత్తా హరతాళము

(ప్రీప్రెసు తంఠి)

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 27:—మాండలే జైలునందు నిర్బంధింపబడిన బెంగాలు రాజకీయ ఖైదీలు ఇంకను నిరశనవ్రత దీక్షను విరమించలేదు. నేటికి పదిదినములనుండి వారు దీక్ష పట్టుచున్నారు. ఖైదీలెల్లరును ఆరోగ్యముగ నున్నారని అధికారులు సారకు బోనుగారికి వర్తమాన మందిరి. రాజకీయ ఖైదీల యొడ దొరతనము చూపు నిరాశానను ఖండించుటకు కలకత్తా ప్రజలు రేపు గావించు హరతాళము బాగుగ జరుగుచు నని తోచుచున్నది. వర్తకులు దీక్షాకాణముల మూపెదరు. అట్లకు తోలుబండ్లు వీరినవలంబించును బ్రాముకారులు మాత్రము నడవను.

PRIZE Competition Examination ON JANAKIPARINAYAM

జానకీ పరిణయ పోటీ బహుమాన పరిక్షామండలి.

విభ్రమరాఘవము, ప్రథమఖండము

పరిణయ విభ్రమములు

(తృతీయ త మా సు)

—: జానకీపరిణయ కథ :—

వెల రూ 1-0-0. పోస్టేజీలు ప్రత్యేకము.

గ్రంథకర్త :—

దేవరాజు వేంకటకృష్ణారావు పంతులుగారు,

క్రొత్తగా వెలువడిన గ్రంథము:—

బరంపురం, గంజాం.

బహుమాన పరిక్షా నియమములు

1. ఈపరిక్ష 1926 సం|| మార్చి 15వ తేదీ నీ జరుగును.
2. ఈపరిక్షకు దరఖాస్తులు చెయ్యవారు, ఎట్టి యితర పరీక్షలును పాఠ్యము యుండనక్కరలేదు. కేవలము ఉత్సాహమున, బహుమానము పొందు పట్టుచుండును. ఆంగ్ల భాషాభిమానమును మాత్రమే ప్రధానములు. స్త్రీలును, పురుషులును గూడ దరఖాస్తులు చెయ్యవచ్చును.
3. ఎవరియిండ్ల వారు గూరుమండి విభ్రమరాఘవము ప్రథమఖండ ము జానకీపరిణయ కథ గల పరిణయ విభ్రమములు అను గ్రంథము చూచునో పరిక్షా ప్రశ్నలకు సదుత్తరములు వ్రాయవచ్చును.
4. పరిక్ష రుసుము ఒకరూపాయి మాత్రమే.
5. పరిక్షా దినము మును 15-8-26 తేదీకి ఒకటి రెండు రోజులు పూర్వమే పరిక్షకు ప్రశ్నలు పంపబడును. ఆ ప్రశ్నలకు జవాబులు తే 25-8-26 దీకి లోగా యిచ్చింపకు చేరనిచో మంజూరీ చేయబడవు.
6. 8-8-26 తేదీ తరువాత ఈ కార్యాలయము చేరదు (పరిక్షకు) దరఖాస్తులు మంజూరీ చేయబడవు. ఈపరిక్షకు యేర్పరుపబడిన బోర్డువారి పరిక్షా పత్రములు తయారుచేయుచుట మొదలు అన్ని పనులును నడపింతురు. ఈపరిక్షలో నుత్తీర్ణులగువారి నామములు 1926 ఏప్రిల్ 15వ తేదీతరువాత ప్రచురించి వారికి బహుమానము లొసంగబడును. ప్రథమ బహుమానము — ఒక బంగారుపతకము
ద్వితీయ ,, ఒక వెండిపతకము.
తృతీయ ,, పది రూపాయలు
సామాన్యతరగతిలో నుత్తీర్ణులగు వారందరికిని సర్టిఫికేటు లొసంగబడును.
పరిక్షలో తైలి, దస్తూరి, సంక్షిప్తత, ముఖ్యముగా కథా సందర్భము గమనింపబడును,
డి. వి. కృష్ణారావు, వ్యవస్థాపకుడు, బరంపురం.

నోటీసు

ది 1-4-1926 సంవత్సరము తేదీలగాయితు 15 సంవత్సరములకు రాజమండ్రి ధవిశేష్యరముస్థీమగు రేపు "డా. రో. తి." స్థీమరుతో వాడ పల్లి హద్దులు తప్పించి రేపుహద్దులలో నడుపుటకున్న, ఆనకట్టపైన గోదావరినదిలో "పాలెను" స్థీమరుతో స్థీమబోటు పర్వీసు నడుపుటకున్న స్థీమ పెండర్లు కోరడమైనది. తాలూకాలో రూ 500 (అయిదువందల రూపాయలు) ధరావత్తు చెల్లించి పదరు రసీదు పెండరునకు జతపర్చవలెను. ధవిశేష్యరము హద్దు వర్క్కు ఎగ్జిక్యూటివు యింజనీరుగారివల్లను తూర్పుగోదావరి జిల్లాబోర్డు యింజనీరుగారివల్లను ప్రస్తుతము చెప్పబడిన మరమ్మతులు, దాకింగ్, క్రొత్తబోయల్లు వేయట మొదలయినవి కావలసిన అన్ని మరమ్మతులును రెండు స్థీమర్లు, ముందుయిజారా కాలియమగ్య చెప్పేవియున్న ఖాయము పొందిన దరఖాస్తుదారుడు తన ఖర్చులతో జేయవలెను. ప్రస్తుతము కావలసిన మరమ్మతులు జాబితా తూర్పు గోదావరి జిల్లాబోర్డు యింజనీరుగారి ఆఫీసులో చూచుకొనవచ్చును. నిరపాయకరముగా స్థీమర్లు నడచునని సర్టిఫికేట్లు జారీచేయుటకు ముందు ధవిశేష్యరము హద్దువర్క్కును ఎగ్జిక్యూటివు యింజనీరుగారివల్లను, తూర్పు గోదావరి జిల్లా బోర్డు ఇంజనీరుగారివలన అవసరమని చెప్పబడిన మరమ్మతులు కూడ తన ఖర్చులతో ఖాయము పొందినధరఖాస్తుదారుడు చేయవలెను.

ఖాయము పడినధరఖాస్తుదారుడు పెండర్లు ఫయిలులు కాగానే జిల్లాబోర్డు ఆఫీసువారిచ్చిన నమోనాలో మచ్చిలికాయున్న, వారమురోజులలో అవసరమైన హామీయున్న యివ్వవలెను. సదరుస్థీమరు రేపు నడుపుకొనువిషయమైన అన్ని యంతములు, వరతులు, వగయిరా జిల్లాబోర్డు యింజనీరుగారి ఆఫీసులోను ఆఫీసువుండు దినములలో, ఆఫీసువుండు కాలములో దొరకును. సీలువేసిన పెండర్లు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారి జల్లగాని లేకజిల్లా బోర్డు ఆఫీసు హెడ్డుకొమార్తెగారివల్ల గానిది 13-3-1926 తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలవరకు పుచ్చుకోవచ్చును. పెండర్లు ది 18-3-1926 తేదీ పగలు 12 గంటలు 2 గంటలకు మగ్య జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారివల్ల తెరువబడును. జిల్లాబోర్డువారు హెచ్చు పెండరు ఒప్పుకొనుటకు బాధ్యులుకారు. వారు ఏ పెండరు కాని, అన్ని పెండర్లుకాని కారణములు నిరూపించకయే నిరాకరించుటకు హక్కు వుండుకోవడముండునది.

రాజమండ్రి } ఎం. వెంకటరత్నంనాయుడు,
28-2-1926 } గోదావరిజిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు

మీకు తెలియునా?

హిందూదేశమునను, తదితరదేశములందును గూడ యీపుస్తకము ప్రతిగృహమును ఆలంకరించుచున్నది. ఇదియే కామకాండ్రము:— ఇది ఆయురారోగ్య విశ్వర్యములను సంపాదించుకొనుటకు చతురదగిన అపురూపమైన గ్రంథము. మీరు ఇదివరలో ఈ గ్రంథమునందలి యంతములను పూర్తిగా చూడనియెడల వెంటనే తెప్పించి చూడుడు. మీరు ఒకకార్డు వ్రాసింత మాత్రముననే గ్రంథమునుబహుళగలరు. ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మసి, 23 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

విల్సన్ గాగల్స్

వర్తకుల కొక హెచ్చరిక

మూలచనములు కృత్రిమముగా తయారుచేయువారినేకుల తయారుచేసి "ఇవిజేమకా విల్సన్ గాగల్స్" లేక విల్సన్ గాగల్స్, మరియు "విల్సన్ గాగల్స్" అని విక్రయించి, ఈ ప్రకారము కొనువారలను మోసగించుచున్నారని మాకు తెలిసినది. మేము అట్టి మోసపు ప్రకటనలు చేయుకుండుటకై మాహక్కును స్థిరపరచుకొనుచున్నాము. అట్టి మోసపునరకులను తయారు చేయకూడదనియు, అట్టి మోసపునరకును కొనకూడదనియు, విక్రయించకూడదనియు, యిందు మూలముగా వర్తకులకు హెచ్చరిక జేయుచున్నాము. "ప్రతి ప్రేమపై విల్సన్ పేరును" నమోదితమైన మోసముండదు.

WILSON GOGGLES, Inc., Reading Pa. U. S. A.
REMFREY & Son., Patent & Trade Mark Attorneys,
21 Old Court House Street, Calcutta.
MULLER, MACLEAN & Co, Inc.—Agents for India
Represented by Messrs WILSON & Co., P. B. No. 2, MADRAS.

స్టేటు కౌన్సిలు సభ

సోమవారము నాటి కార్యక్రమము

అనధికార సభ్యుల వ్యవహారక్రమము నిశ్చయింప బేలుట వేయబడినది

(న్యూస్ పేపర్)

ధీల్లీ, ఫిబ్రవరి 28:— అధికారవర్గము మేజర్లు గారు జనరలు బట్టలు ప్రవేశపెట్టుటకు పూర్వము స్టేటు కౌన్సిలు సభయందు సోమవారమునాడు స్వల్పమైన కార్యక్రమము జరుపబడును అని చెప్పెను.

అసెంబ్లీ ప్యానుచేసినట్టి అధికారనిరసన చట్టము, మంగళ వారముందు స్టేటు కౌన్సిలు సభయందు బెట్టబడును. వైద్యవిద్య నియమక్రమ మేర్పరచుటకు డాక్టరు రామారావుగారు బంపినచట్టము సభ్యులకు బంపుటకు ఆనాడు డా॥ రామారావుగారు ప్రతిపాదించెదరు.

బరేతర శేరస్థుల బర్మా రాజ్యమునుండి పారదోలుటకు గావించబడిన చట్టమునకు కార్యదర్శి అనుమతి నీయగూడదనియు, లేదా బరేతర శేరస్థుల ఆస్తును రద్దుగావించుటకు భారత కాపలాసభ సభ్యులను బ్రవేశపెట్టఁలయు ననియు దేశ కాపలాసభ్యులుగారు గౌరవ తీర్మానము బుధవారమునాడు స్టేటు కౌన్సిలునందు ప్రతిపాదించబడును.

అసెంబ్లీ ప్యానుచేసినట్టి 1908-వ రిజిస్ట్రేషను ఆస్తును విచారించి సవరణ గావించుటకు చట్టమును రాయగారు ప్రతిపాదించెదరు.

6-వ తేది శనివారమునాడు మొత్తము బట్టలుపై చర్చ జరగును.

అనధికార సభ్యుల వ్యవహారనిశ్చయము

మార్చి 17-వ తేదిన స్టేటు కౌన్సిలు సభయందు చర్చింపవలసిన వ్యవహారము గురించి బేలుటవేయగా అయిదు ప్రతిపాదనలు చర్చించుటకు నిశ్చయింపబడినది.

1925-వ సంవత్సర వారసత్వ ఆస్తునందలి 80-వ శాతము సవరణచేయుటకు ఛార్జ్ ఆర్డరు ప్రామ్ గారు మొదటచట్టమును ప్రతిపాదించెదరు.

తమిళజిల్లాలకు సంపూర్ణ స్వతంత్రపాలన నీయవలయునని సర్ శంకరన్ నాయరుగారు తీర్మానము ప్రతిపాదించుటకు పి. సి. దేశికాచారిగారివలంబుచేసెను. ఇదివరలో నిశ్చయింపబడినట్టి మార్చి 15-వ తేదిన సర్ శంకరన్ నాయరు తీర్మానముపై చర్చజరుగనియెడల 17-వ తేదిన జరుగుటకు యివిధాన మువలంబింపబడినది.

ఇంపీరియలు బ్యాంక్, మరియుతర బ్యాంకులు, పోస్టాఫీసులందు మహమ్మదీయులు దామకొనిన సొమ్ముపై వడ్డీదీనుకొనుటకు మనస్సాక్షికి విరోధమని దలంచువారికి యియవలసినవడ్డీ మహమ్మదీయ విద్యార్థివృద్ధికి వెచ్చింపవలసినదనిగౌరవ మారుస్ జాఫర్ గారు తీర్మానమును బ్రతిపాదించెదరు.

ఆసియావాసులసమస్య విచారించుటకు రౌండుటేబులు కాన్ఫరెన్సు ఆవశ్యకమని యిండియా ప్రభుత్వము దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభుత్వమునకు బెల్లనయినది డా॥ రామారావుగారు తీర్మానము ప్రతిపాదించెదరు.

ఇంగ్లండులో కమ్యూనిస్టులు

కార్మిక పక్షమునుండి తొలగింపబడుట

రూస్కిన్ ఫ్రెంచి 28:— లివర్పూలు కార్మిక పక్షవారి తీర్మానమునే ఖాయపరచి కార్మిక పక్షమునుండి కమ్యూనిస్టులను తొలగించవలెనని గ్లాస్టోన్ డిక్టేటరునియైనది నిశ్చయించిరి. ఇందు రమారము 80,000 ప్రజలు పాల్గొని తీర్మానించిరి.

కంపోజిటర్లు కావలయును

తెలుగు, యింగ్లీషు తెలిసిన కంపోజిటర్లు 4 గురు వెంటనే కావలయును. రాదలచువారు, వివరములకొరకు యిండియా దిరునామాకు వ్రాయుడు.

తెలుగు పత్రిక ప్రెస్,

(2698)

77-38 వ వీధి, రంగూన్.

ఆగ్రవాళా మహాసభ

ధీల్లీ సమావేశము ఖద్దరు ప్రదర్శనము

ఆంధ్ర ఖద్దరు వ్యవహారాలకు విజ్ఞప్తి

నీతారామ శాస్త్రిగారు నేడు గంటూరునుండి యిటుల తంజివూరు బంపుచున్నారు:—

ఆగ్రవాళా మహాసభ ధీల్లీలో మార్చి 10 వ తేదీని సమావేశమగును. ఖద్దరు ప్రదర్శనమునకు ఏర్పాట్లు చేయబడినవి. ఆంధ్ర ఖద్దరు వ్యవహారము జేయువారు ఛత్తితో వడికి నేసిన చక్కని ఖద్దరు బట్టలను ప్రదర్శనమునకు బంపగోరెను. ప్రదర్శనమునకు బంపగోరువారికి తగువసతుల జేయునట్లు ఆహ్వాన సుఖము వారు వాదనము జేసిరి పొందూరు తంతుకారకులు చక్కగ నూలువడుకు నిపుణత్వమును జాప్తుటకు బయలుదేరుచున్నారు.

స్కినుకమిటీ విచారణ ముగియుట

సబ్ కమిటీ ఇంగ్లండుకు కేసడాకు వెడలుట

ధీల్లీ, ఫిబ్ర 27:— స్కిను కమిటీ విచారణ ధీల్లీలో సాక్ష్యముల బుచ్చుకొనుట ముగిసినది. చివరసంగతుల నేడు విచారింపబడిరి. రేపు కమిటీవారు ఆ లిఫ్టు దుకు బోయ్ అ చట సా తులను విచారింపి మస్తిం విశ్వ విద్యాలయమును జూచెదరు. పండిత మోతీలాలు, నెహ్రూ జిన్నా, సర్ అబ్దుల్ ఖాయం, మేజరు జొరావర్ సింగుగారు సభ్యులుగగల సబ్ కమిటీ ఏప్రిలు 10 వ తేదీని బయలుదేరి ఇంగ్లండుకును కేసడాకును బోవును. సబ్ కమిటీలో వివరసభ్యుడగు సెత్తాగారు ఒక 15 రోజులుముందే బయలుదేరిపోయెదరు. సబ్ కమిటీమరల ఆగస్టులో తిరిగి ఇండియాకువచ్చును (ఆ. ప్రె)

త్వరపడుడు

ఆలశ్యము చేయకుడు పోగొట్టుకొనకుడు

వేసవికాలము అమృతము

1-3-1926 తేది నుండి ప్రారంభించబడినది.

అద్భుతమైన తగ్గుదల. ఈ కాలమునకు తగిన అమోఘమైన, ప్రస్తుతమాదిరి రకములు. దయచేసి మా ప్రదర్శనగదులకు వచ్చి, పరీక్షింపుడు. వేలకొలది తునకలు సగముధరకు తక్కువకే యిచ్చివేయబడుచున్నవి. యికముందు ఎప్పుడును ఇట్టి అపూర్వసమయము మీకు దొరకదు.

కి పి న్ చం దు చెల్లారాం,

ప్లవర్ బజారు పోలీసు స్టేషనుకు ఎదుట, మద్రాసు.

చదువుడు

జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన

యోచింపుడు

కొనుడు

కామినియానూనె (రిజిస్టరు చేయబడినది)

ఉష్ణప్రదేశముల కిది అమోఘమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు ఊడిపోకుండ కాపాడుచు, వాటి యొక్క అభివృద్ధిని, సాగమును హెచ్చించును. పుట్టెయందు గలుగుమంటను పారద్రోలును, బట్టలను మాన్యును, రంగుమారిన వెంట్రుకలను మామూలు రంగును గలిగించును.

దీనియందు మనోహరమైన గువాసగలదు. ఉపయోగించిన తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చల్లదనమును, మంచియొచ్చినను గలిగించును. వేసకు వేలనుండి దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలుగు అపారమైన ఆత్మచ్ఛతగుణమును గుఱించి చాలగొప్పగా పొగడియున్నారు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతపత్రము చదువుడు.

దివాకొచండు భండారి, అమృతసరు పంజాబునుండి వ్రాసినది:—

“మీ కామినియానూనెను పరీక్షించితిని. ఇది వెంట్రుకలు పెరుగుటకు, అందముగా నుండటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి. మూలముగా 4 బుడ్లను దయచేసివంపుడు.

దీనిని ఉపయోగించుటకుమరువకుడు. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు

1 బుడ్లి ధర రూ 1-0-0 పోస్టాభివృ 0-6-0 ప్రత్యేకము
2 “ “ 2-10-0 “ 0-12-0 “

హెచ్చరిక:— కామినియానూనె ప్రతి పట్టణమునందును, గ్రామమునందును యుండు ప్రతి నాగరికగయండు దుకాణమునందు తప్పక దొరకును. కొందరు వర్తకులు తెలియనివర్తక గుణులుగల తక్కువరకము నిచ్చి “ఇది సరసము, శ్రేష్ఠమైనదని” చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్పలాభము గలదని తెలుసుకొనుడు. గాన అట్టిచల్లని వ్యాపార తంత్రములకుమీరు లోబడకుడు. ఎప్పటికిని కామినియా నూనె తప్ప మరేదియు వాడకుడుదని. స్థిరపరచుకొనుడు.

అత్తరులన్నిటికి రాజువంటిది ఓటో డిల్ బహారు
వాడబడిన వారందరిచే చాలగొప్పగొప్పగా ప్రశంసించబడినది. చేతిరు
మాలయందు కొని చుక్కలను వేసిన కొత్తగా కొసిన పువ్వుమాలలె మీచుట్టు
ప్రక్కలకు దానివాసన వ్యాపించును.
దీనిని ఒకసారి వాడుడు: తరువాత మీరెప్పుడును దీనినేవాడుదురు.
1/2 డౌన్ బుడ్లి 1 కి ధర రూ 2-0-0 వి. పి. ఖర్చులు రూ 0-5-0 ప్రత్యేకము
1/4 “ “ “ 1-4-0 “ “ 0-5-0 “
కాంపిట్ బుడ్లి 1 కి ధర రూ 0-2-0

సోలవజంట్లు:— ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,
285, జామ్నామీదు మార్కెట్టు, బొంబాయి.

గుంటూరు మండల సభ
గుంటూరు
(మా ప్రత్యేకవిలేఖరి)

ఆంధ్రనాయకుల చర్యలను

27-2-28:—గడచిన రాత్రి గంటల రైలులో ఆంధ్ర

నాయకుల శ్రీయుతులు ప్రకాశం పంతులుగారు, హరిసర్వోత్తమ రావుగారు మరియు మహాత్మాజీగారు ముంబై నుండి రావడం గుంటూరు జిల్లాసభ యగుటచే వారును యిచటికి రాసంభవించినది. ఉదయమున మహాసభాధిపతులగు శ్రీయుత సామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు మేలు తప్పిపోవుటచే పాసెంజరు బండిలో 11 గంటలకు యిచటికి దయచేసిరి. స్టేషనులో వారిని శ్రీయుతులు ప్రకాశం పంతులు, హరిసర్వోత్తమ రావు, నడింపల్లి వెంకటరత్నంబహదూరు, పుష్పలూరి పున్నారావు, మద్ది రాధాకృష్ణయ్య, తూనుగుంట్ల నాగరత్నంగార్లు కలిగొని పుష్పలూరికృతుల గావించిరి. అంత శ్రేష్ఠిగారు మోటారునుండి మీద నాగరత్నంగారి యిచటికి దిసికొని పోవడిరి.

వచ్చిన శ్రేణిగుంట్ల భోజనసౌకర్యములు మునిసిపల్ పాతశాలలో సన్మానసంఘమువారిచే గావింపబడెను. మునిసిపల్ పుస్తకాలయ భవన ప్రాంగణమున విశాలమగు చలవపందిరి మహాసభాసమావేశమునకై నిర్మింపబడెను. సభాశాల యంతయు పచ్చని తోరణములతో నలంకరింపబడెను.

అవసర గుంటూరు మండలసభ

గుంటూరులో సమావేశమగుట

(మా ప్రత్యేకవిలేఖరి)

సామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు

అధ్యక్షత వహించిరి

27-2-28:—నిన్న 11 గంటలరైలులో శ్రీయుత వెంకటాచల శ్రేష్ఠిగారు దయచేసిరి. 4 గంటలకు శ్రీ నాగరత్నముగారి యిచటించి పురవిధులగుండా వారిని ఊరేగించుచు కభాభవనమునకు దిసికొనివచ్చిరి. మునిసిపల్ యిలిమెంటరీ పాతశాలలోని బాలురు కొంతకాలము కోలాటమువేసిన తదుపరి 5-15 గంటలకు సభ ప్రారంభింపబడెను.

సభాధిపతము

సభ పురపాలక గ్రంథాలయ భవన ప్రాంగణమునందు నీటిగొట్టములతో తయారుజేయబడిన విశాల పందిరికింద సమావేశమయినది. సభకు వివిధ తాలూకాలనుండియు కొలదిగ ప్రతి నిధులు దయచేసిరి. సభకు పట్టణవాసులు యితరులు గలసి ఖుమారు 500 మందిరకగలరు. సభ నలంకరించినవారిలో శ్రీ దేశభక్తులు, సీతారామశాస్త్రి, పిల్లలమరి అంజనేయులు, యం. యల్. సి. కుప్పస్వామి చౌదరి యం. యల్. సి. సత్యనారాయణ చౌదరి, ఊటుకూరి కోటిలింగశ్రేష్ఠి, కోన వెంకట్రావు, సిలంరాజు చలపతిరావు (బింగోలు) నరసింహచౌదరి దర్శి చెంచయ్య, గొల్లమాడి నుబ్బారావు, గోవిందరాజులు, వెంకటకృష్ణరావు, రాధాకృష్ణయ్య కోన వెంకట్రాయ శర్మ మున్నగు వారందరూ గలరు. సభాకేదకపై దేశభక్తులు రామస్వామిగుప్త, భావనాచార్యుల గార్ల సుపవిష్టల గావించిరి. ప్రార్థనానంతరము ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుని యుపన్యాసము శ్రీ చట్టి నరసింహాచార్యులుగారు చదివిరి. శ్రీయుత గోపాలకృష్ణయ్యగారు జ్వరబాధచే రాజాలక పోయిరి.

అనంతరము శ్రీయుతులు భావనాచార్యులు, మద్ది వెంకటసుబ్బయ్య, ప్రకాశంపంతులు నాయని శాస్త్రి, రామస్వామిగుప్త, పి. అంజనేయులు, వెంకట్రావు మున్నగువారు అధ్యక్షుని యెన్నికలో పాల్గొని వారి గుణగణముల చెల్లుచు చెన్నరాజధానిలో ప్రధానసగర మున్ను చెన్నపట్టణమునకు అధ్యక్షుని సుండి యంతసమర్థతతో పాలనము గావించుచున్నది చక్కచేసిరి. అంత అధ్యక్షులు పుష్పలూరికృతులు గావించబడిరి. అధ్యక్షులు లుపన్యసించిరి.

(ఉపన్యాసము లేవు ప్రచురింపబడును.)

వారి యుపన్యాసము 2 గంటల కాలము దిసికొని మృదుమధుర యంతయుగ వ్రాయబడినది శ్రోతల సంతోషపరవశుల జేసెను.

ఆంధ్రరాష్ట్ర సంపాదకసంఘము

శ్రీయుతులు ప్రకాశం పంతులు గాడితెల్ల హరిసర్వోత్తమ రావు మండల సభకు హాజరై యిచట పెద్దలతో సంప్రతించి సభాకార్యక్రమమున పాల్గొనిరి.

అధ్యక్షులంత తీర్మానముల నుపపాదించుటకు గడంగిరి. నిర్వాహ మొందిన దేశభక్తులను గూర్చి సానుక్రోశతీర్మానము అందరు నిలువజేసి నిశ్చయముగా తీర్మానించిరి. తదుపరి ఈక్రింది తీర్మానము ప్రతిపాదించబడెను.

శాసనసభా తీర్మానము

రాజోవు శాసనసభా సభా సభ్యత్వపు యెన్నికలకు న్ను సామ్రాజ్య శాసనసభా యెన్నికలకున్నా కాంగ్రెసు పక్షమున నిల్చి అభ్యర్థులకు మర్రేమే సమ్యకుల (కోల్) నియటకు యీసభవారు జిల్లాప్రజలను గోరుచున్నారు.

ఈతీర్మానము నుపపాదించుచు ప్రకాశం పంతులుగారు గంటన్నర కాలము సింహగర్జనమువలె జప్తి సుపక్షము వారి గుండె యలు జల్లు మనులా గున గంభీరపన్యాసమును గావించిరి. వారి యుపన్యాస భోరణి శ్రోతలకు నిస్సంబంధమైనది. ప్రేక్షకులలో నొక్కరయిన గడలక వారివాగమృతమును గ్రోలిరి. వారి యుపన్యాససారాంశము:—జప్తి సుపక్షవలంబనులలో జిక్కుకొనకుడు. ఆది గచ్చపాదవంటిది. వారికి మీవోటుల నొసంగి మీస్వాతంత్ర్యమును, మీగుంటూరుమండల పరిత్రనామును తగులజేట్టుకొనకుడను విషయము ప్రతిపానిపూదయ కుహరమునందును మారు మ్రోగెనని చెప్పటకు సందియము లేదు.

శ్రీప్రకాశముగారు జాతీయమహాసభా చారిత్రమును పూసగ్రచ్చినట్లు జెప్పవ అది యెట్లు యెట్టిపరివర్తనల నొంద నో విశదీకరించుచెప్పిరి.

1921, 22 సంవత్సరములలో భారతవర్ష మెట్టి ప్రచండ యవహాయోద్యమతరంగావృతమై యుండెనో చెప్పిరి.

మహాత్ము నిర్బంధము వెనుక జాతీయవాదులలో భక్తము త్వము పీడిపొయినది. నాయకుడు లేని నేనాసమాహ మయినది. ప్రజాసమాహమునందు భయము తొండవించుట మొదలిడెను. దాసుగారి విధుల తరువాత వారు గ్రామములోనికి జని ప్రజల యు ద్వాహము జూడనెంచిన పుడు వారి కాయుత్సాహము ధైర్యము పట్టుదల గనబడలేదు. అందుచే మహాత్ముని పద్ధతియై యాచరణయందుంచిన ప్రజలు ఆగతరకు భయము గలిగెను. అందుచే నూతనోద్యమము నకు దాసుగారు గడంగినారు. వారు దేశమంతయు పర్యటనమొనర్చి వారునాటిన స్వరాజ్యపక్షపక్షమున కేమయిన దేశము దోహదమొసగునాయను విషయమునుగమగొనిరి. ఆ పక్షము నంగరాష్ట్రమునందును, మధ్యపరగణాలలోను బ్రిటిషు పరిపాలనాపునాదుల కడలించి, పరిపాలన ప్రభుత్వము పేరటనే జేయుటలు జేయగల్గెను. స్వరాజ్యవాదుల విజయధ్వని ప్రభుత్వమువారికి సింహస్పన్నమైనది. అందుకై వంగదేశము 110 మంది నిరవరాధులగు దేశాధిపతుల అన్యాయముగ విచారణ లేకుండ నేటివరకును ధైర్యులగ జేసివారు. వారిని జూడననుమతివ్వవలసివడిగానేను బర్మాలో ప్రభుత్వమువారిని అదుగగా, వారు అనుమతి యివ్వలేదు. భారతావని యిట్టి నిరంకుశ శృంఖల బద్ధయైనది. మన దేశమున నింక స్వరాజ్య వాదులకు చేయూత యొసగని కాంగ్రెసు వాదులు గలరు. శ్రోత్రయవాది యగు రాజగోపాలాచారిగారు లేమి జేయుచున్నారో జూడుడు- కాంగ్రెసువారికి వోట్లనిండు అను శంఖమును బూరించుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు మనలో మనకు కక్షలుగల్గించి పాలన జేయుచుండుట దెలిసిన విషయమే. హైందవజాతీయతా వివాళమునకే వారి కక్షల బెంచుచుండెడి. లేకపోయిన దేశమున నీహిందు మహమ్మదీయ జగడములేమి, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణ కాట్లాటలేమి. కమ్మతెలగ పోట్లాటలు ఏమి, మన రాజధాని యిష్టమరి యధ్యాస్తముగ నున్నది.

సోదరులారా! పానగల్లు రాజాగారు యిచ్చటికి 5 సంవత్సరములనుండి జిల్లాబోర్డులు, తాలూకాబోర్డులు, యూనియనులు, ఉద్యోగములద్వారా వారిపాలనను గట్టిబరచుకొని మంత్రిత్వ మెట్లు నిర్వహించుచున్నది యనుభవ జేష్టుమే! ఈసభ దయ జేతన, గౌరవముల సంతాపనకే గాని భారతాభ్యుదయమున కేమయిన దోహద మొసగెనా? మీ గుంటూరు మండలము వంక జూడుడు. జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షులగు యతిరాజులు నాయరుగారి పలుకుబడిని విచారించుడు. ఆయన కీమండలమున నేమిరావు గలదు? జిల్లా యంతట

అనునయ్యోగములద్వారా వామినేషనులద్వారా, ప్రసిడెంటులద్వారా మరల శాసనసభకు, వచ్చి జప్తి సుపక్షమును శాశ్వతము జేయ జూచుచున్నారు. పరస్పర విరోధములెటుల జెలరేచునున్నది. మీరు దెలియనిది కాదు. ఈపట్టణమున యిప్పటి బ్రాహ్మణులకు వైశ్యులకు తగాదాలువచ్చినవి. సమయమును వినియోగపరచుటకు మావైశ్య బ్రాహ్మణుల సోదరుల కలసాములకు మధ్య వారు తొండవించుచుందురు. సోదరులారా! జాగ్రత్త సునే మీరు మోస పోకురు. కాంగ్రెసు సహావలంబకులమీ వోటు నొసంగుడు. ప్రజాసమాహమంతయు వ్యక్తిమాదాకు గడంగక పక్షముమీద చైరము జరుపవలెను. జప్తి సుపక్షుల రాజయమే మనపరమావధి. మాపలాల చిత్రసభాధనము శాసనసభలో గానము జేయబడినపుడు మన జప్తి సుపక్షు నేహితులు ప్రభుత్వమువారితో చేతులు గలపిరి. దేశములందెపుడు రెండుకక్షలే యుండవలెను. గాని విశేష ముండవలెను. అవి కాంగ్రెసు పక్షము ప్రభుత్వ పక్షము ఈరూ జప్తి సువారికి గూడ వారివిజయముమీద నమ్మకములేదు అందుచేతనే పానగల్లు రాజాగారు జనింపదాకులకు ప్రత్యేక స్థానములుండెనను ప్రజల స్థానములకే పోటీ జేయు నటుల జూచుచున్నారు. గంజాంలో విశాఖపట్టణంలో గోదావరి కృష్ణా జిల్లాలలో జమిందారులవారు నిల్చుచున్నారు. అయినను వోట్ల దేశమునందు భారతమాతయంద కుంతిమైసభ క్తి నిల్చి కాంగ్రెసువాదులకే తమ సమ్యకుల నిశ్చలయువని హెచ్చరించిరి. అంత సర్వోత్తమరావుగారు జప్తి సుపక్షమువారు దేశోపద్రవకరముగ రాజపాలన నెట్లు గావించుచున్నది, పృథ్వీముగ దెల్చి ప్రజలందరు తమ వోటుల కాంగ్రెసువాదులకే యొసగి చరితార్థులు గావలెనని చెప్పిరి. దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారు వారి మధుర వాక్కులతో తీర్మానమును బలపరచిరి.

అంత బింగోలు వాస్తవ్యులగు నీలంరాజు చలపతిరావు ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘమువారిచే నేర్పాటు గాబడిన యీ సంచారక సంఘము ప్రతి జిల్లా నుండి అభ్యర్థుల నిలువజేట్టులకు తగినంత ప్రాతినిధ్యము గలదిగా లేదనియు, ఫీర్లా, తాలూకా, జిల్లా సంఘములద్వారా పని జరుగవలయుననియు చెప్పిరి. అటు తరువాత అధ్యక్షులె మిగిలిన తీర్మానములు చదువగా అందరిచే తనవి యామోదమును బడసెను.

అధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసము

అంత సభను ముగించుచు అధ్యక్షు లీతీరున నుపన్యసించిరి: సోదరులారా! నేటిసభ ముగిసినది. తమరు యీజప్తి సుపక్షవలంబితులు చేయుబోధల పెడచెనిబెట్టి మీవోటును దేశ సేవాతత్పరులగు కాంగ్రెసువాదులకే యొసంగుడు.

తదుపరి శ్రీనరసింహ రావుగారు అధ్యక్షులకు అందరికి నమనము లర్పింప కరతాశ్చర్యములతో సభ ముగిసెను.

స్థానిక సంఘసభ

28-2-28 ఉదయము 8-30 గంటల రైలులో శ్రీయుత చింతలపాటి నరసింహ రాజాగారు ఈకోజు సాయం త్రము స్థానిక సంఘముల సభకు అధ్యక్షత వహించుటకై ఆరు దెంచిరి.

మాపుర సభాపతులగు నరసింహరావుగారు కిరం సుబ్బారావుగారు మరియుత పెద్దలు కొందరు స్టేషనుకు దయచేసి అధ్యక్షుల పుష్పలూరికృతులగ జేసిరి. నేటిసభ పురపాలక గ్రంథాలయ భవనముననే కూడినది. తగిన కాలవ్యవధి లేక పోవుటచే చాలమంది ప్రతినిధులు రాలేక పోయిరి. అమలూపురమునుండి వెంకటేశ్వరుగారు, నెల్లూరునుండి పాణకాపట్టాభిరామారెడ్డిగారును దయచేసిరి. సభ ఇప్పుడే ప్రారంభమైనది.

గాంధీమహాత్ముని నీతిమంజరి

పల్లెటూరు గ్రంథమండలి

విడదవోలు

2871

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా సాలీనా చందా రు 2 లు మాత్రమే. సాలినాకు రమారమి 1200 పేజీలు. డిమ్మి 1/16 సైజున 22 నెలల కొకబుక్కు ప్రయించి తాలూకాఖర్చులు మేమే భరించి పంపుము. ప్రజా సామ్యములో మత, సాంఘిక, రాజకీయ, ఆర్థిక, నైతిక భాషప్రచారము పెంపొందించు సుదీర్ఘము. ముదిగంటి జగ్గన్న శాస్త్రి బి. ఎ.

శనివారపు సుబ్బారావు

సంపాదకలు.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జులై నెలకులు

(1-3-26)

ఇరువదిగజముల "పిన్" ధరలు

కాకికమ్మలు—22 X 22 మంగిసూర్య— (బి) రు 10-12.

కాకికమ్మలు—22 X 22 వేరు రకములు (బి) రు 9-14, సరాసరిరకము రు 8-14.

తెలుపుము—1708 రు 14-18; గ్లాస్ 9000 రు 15-0; ఎల్. ఎల్. 78 రు 9-12; ఇ. సి. 78 రు 10-8; 88-888 రు 13-12; డి. సి. 78 రు 10-0; 8978 రు 9-12, 1702 రు 12-6. 7978 రు 10-0. 2908 రు 8-12.

నూలు

40 నెంబరు, సీమ (5 పాకట్టుకు)—ట్రాక్—రు 6-4-0 చలువ రు 8-8-0 పచ్చరంగు రు 10-3-0; పడవ రు 8-12-0; కాకి సవరణ రు 8-10.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు)—నక్షత్రము రు 12-14-0, నీలపరమ

60 నెంబరు సీమ (5 పాకట్టుకు)—అడకతెర—నెమలి రు 18-8; "శేట్" రు 18-4; గొడ్డలి రు 10-12-0, గడ్డిబండి రు 10-9-0 ఎద్దుగడియరము రు 10-9; సింహము జీటకాడు రు 10-9 పెనసలు రు 10-9-0.

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు)—ధూగోళము—నీలంచేప రు 20-10-0.

లోహములు

ఇనుము:—దెల్లియను చిట్టకమ్మలు ఒకచారవకు ధర రు 85.

ఇత్తడిరేకు:—ఇంగ్లీషు రు 260; జర్మను (డిట్మాక్) రు 258; రాగిరేకు రు 275.

టిక్రేకు:—90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న శేనఒకటికి 9" రు 19-0-0.

కలాయిపెంతురేకు:—24" X 8" 7" 8" రు 15-4 9" రు 15-6.

సిమెంట్ పీపాసు బెల:—

నార్త్ అవునూరు రు 11-0; "బస్-బేర్" రు 10-8-0 జర్మని నెమలి రు 10-4.

చక్కెర (రెడి) రు 88-0.

వాయిదాధరలు:—మార్చి రు 82-14.

వేరు సెనగ పప్పులు

మార్కెట్ ధరలు:—"మిషన్" రు 49-0, 50-0. సాదా పాను రు 48, రు 45.

వేరు సెనగనూనె

"గానగ" రు 118, "ప్రెస్" రు 115-0.

ఆముదము

(గామధర) రు 100.

పదునుచేసిన తోలు రతి 1 టిక్రే

	మొదలు	వరకు
ఎత్తుతోలు (7½ మొదలు 9½ వరకు) రు 0 12 9 రు 0 18 6		
" (తేలిక) రు 0 15 0 రు 1 0 0		
" బెంబూరు (8 మొదలు 9½) రు 0 18 6 రు 0 14 0		
" (తేలికైనరకము) రు 1 0 0 రు 1 0 8		
" (మట్టాడ) రు 0 18 8		
" (విజయనగరం 7½ 7½) రు 0 18 10 రు 0 14 0		
" (ఏలూరు 7½ 7½) రు 0 15 0 రు 0 15 6		
గేదతోలు రు 0 10 0 రు 0 10 8		
గేదూడతోలు రు 1 0 6 రు 1 1 0		
అవుదూడతోలు రు 10 6 రు 1 11 6		
మేకతోలు రు 2 4 0 రు 2 10 0		
గొట్టెతోలు రు 2 10 0 రు 8 1 0		

పదునుచేయని పచ్చితోలు

బెంబూరు మేకతోలు 100-3 రు 175 0 0 రు 187 8 0	
బెజవాడ మేకతోలు " రు 170 0 0 రు 185 0 0	
బెంబూరుగొట్టెతోలు " రు 180 0 0 రు 175 0 0	
బెజవాడగొట్టెతోలు " రు 120 0 0 రు 175 0 0	
అవారముపట్టు బారువ 1-3 రు 80 0 0 రు 86 0 0	
కొన్నంపట్టు " రు 25 0 0 రు 26 0 0	
కరక్కాయలు " రు 88 0 0 రు 48 0 0 0	

రమణీయమగు జావాద్వీపము

వసిధికు మహాసముద్రమందలి స్వర్గఖండము

(మైమేగజేసునుండి)

సుమత్రా సెలవిన్ ద్వీపములకు మధ్యను ప్రాకృత్విమదిక లకు వ్యాపించి సముద్రమందు ప్రవాహమై తమకు దారు సంచ యశంక నుద్భవించ జేయును, మనోహరమైన అమపచ్చనిరంగు చేత కన్నులపండువుగావించుచు భూమధ్యరేఖ కత్తెసన్నముగ నుండి ప్రచండ నూర్మకరణములచే పగలంతయు సంకెప్పమైన మ తుడ్లుబాధను శమయించుచు పీచునట్టి శీతల మందపలయమా రుతాక్రాంతమై నిత్యము పువ్వువర్ష పాతశోభితమై ప్రావృట్టాల శోభను తనయందు బుద్ధిశక్తియుగావించిన జావాద్వీపమునకు మించినసౌభాగ్యము గలమరియేదేశమైనను ప్రపంచమున కలదా? ఈద్వీపమందలి సహజప్రాకృతజనము మూడుపాతులవా రై యున్నారు. గుండనులు పశ్చిమభాగమందును, యవనులు (Javanese) మధ్యభాగమందును, మదురులు ప్రాగభాగమందును ఉన్నారు. 2000 సంవత్సరముల క్రితమునుండియు పీరు ఒక్కే తీరుగానున్నారు. పీరుపాచారాది విషయములో నేపూర్వులు కలుగలేదు. స్వల్పసంస్కారములప్పుడప్పుడు జరిగినను యావరి జానుములుగాని సంస్కరణములుగాని గణనీయములు గావు. ముఖ్యమైన విషయములలో వారెప్పటివలెనే యున్నారు. పీరుం దరునుగూడ వాదమతముయొక్కయు, మహమ్మదీయ మతము యొక్కయు, చీనావారి వాణిజ్యమర్యాదయొక్కయు, ఉచ్చి వారి యోధశక్తియొక్కయు ప్రభావమునకువి శేషముగ పా లైరి గాని పీరు తద్యక్షణమందుగాక తమస్వభావమున స్వతంత్రముగాపా డుకొని వారిస్వతంత్రత్వక్రిత్యమును కలిగియున్నారై. ఇది ఇంగ్లాండు నేలకులిసినంత పెద్దద్వీపము. ఇందలి జనసంఖ్య మూడు కోట్ల ఏళ్లెత్తులు (80,000,000) ఒక్కొక్క దాని యందు లక్షకుపైగా జనసంఖ్య గల అరవగరరాజ్యములచే నిడి విరాజిల్లుచున్నది. దీని నెరుగనివారు అనగా కర్ణాటమాడనివారు ఇది యెంత ఫలవంతమైన దీవియో ఊహింపలేరు. దీని సౌంద ర్యము ఎర్రనాతీతము. శేత్రోత్సవముగ తాండవమాడు మహాత రంగసంభోధిత మగు సముద్రవలయమధ్యను అమర్చిన మాణి క్యములవలె నిది ప్రకాశించుచున్నది. ఈ ద్వీపమంతయు కొద్ది కాలము మసలే యుండెడిది. ఆ దెప్పడనగా, అనన్యసాధా రణమునక గల పర స్థాంధురరాష్ట్రము అను నపూర్వపు సామ్రా జ్యనిర్మాతృ శేఖరుడు, మూడవజార్జి చక్రవర్తిగారి పేరున యీ ద్వీపమును ఉచ్చి వారివద్ద నుండి తీసుకొని నెపోలియను ఎంత బడాయిలు కొట్టి నను తన మిత్రుల నతడు కా పా డ లేడని లోకమునకు విదితము గావించినప్పుడు సింగపూరునం దలి ప్రచండభాను తీక్షణరశ్మిని విడిచి 40 ఘంటలు పయన మైనయెడల ట్రాంగుజాంగుప్రయతు అనురేవును చేరవచ్చును. బలీవియాయను నగరమిచటికి నతిదూరమున నున్నది. ఇచట రోడ్ల కిరుప్రక్కలనుండు చెల్లు మహాపుష్కములుగ పెరిగి మీద కొమ్మ లులకొని క్రిందిభాగమును మధ్యాహ్నముందు గూడ నూర్మ కిరణములకు చొప్పుటకు తాపీయక చల్లనినీడతో రమ్య మగునట్లు చేయుచున్నవి. రోడ్లు వికాలముగ నుండును. దట్ట ముగా పెరిగిన ఆరామోద్యానవనములకు లెక్కలేదు. స్థానిక శిలాశ్వేతకూలములకు మధ్యతామ్రజలైఘము కల్య లందు ప్ర వహించుచుండును. గుండరాకారలగు గుండర గుండరీమణు లి చట తమబట్టలను రాళ్లపై తెల్లగా ఉతుమందురు. పురుషులు కులాసాగా తాంబూలము కేసుకొనుచుగాని చుట్టులు కాల్యుచు గాక విశ్రాంతి గైకొను చుందురు. పూర్వము నూతనరాజ్యము లు సామ్రాజ్యమునకు జేర్చబడుచు క్రొత్త క్రొత్తవలన లేర్పడవ బడెడి కాలమున జనుల మనోభావాదుల నావహించియుండెడి శక్తుత్పాదకము నేడిచట మందగతి గలదై అతిగంభీరపుత్తి గలదై కాపించుచున్నది. జాన్ పీటర్సు జాన్ కోయెను అను మహాసభాభృత డేనగరమును స్థాపించి అభివృద్ధిలోనికి తీసుకు వచ్చెను. ఇతడు ఇచటన్న జకాట్రాయందలి ఉచ్చివారి కర్మా గారమునకు తనదేశమందలి ఆముద్రము అను నగరమునుండి ఓడప్రయాణము చేసివచ్చి, ఇంగ్లీషువారిలో యుద్ధముజేసి వారి నోడించి 1819 మే 30వ తేదీని వారిని వారిమిత్రుడగు బంటము గుల్లానునుగూడ యచటనుండి తరిమివేసి, బలీవియా నగరమును నిర్మించెను. హాబెండు చిన్న దేశ మైనను తనదేశీయమహాకార్య ము నిర్వర్తించుటకు తగిన శక్తిసామర్థ్యములు గల మహాపురు షుల కన్నడును కొంతవడియుండలేదు. జావాను పరిపాలించి న గవర్నరులందరును మంచి ప్రాజ్ఞులును, నిపుణులును, కార్య హరులును అయ్యుండెరి. పరిపాలన చాలాకట్టుదిట్టముగను ఖరీదాగను ఉండెడిది. గవర్నరుల చర్యను శ్వేతేశ్వరుందలి డైరెక్టరు మిక్కిలి జాగ్రూతతోను విజ్ఞానవిశేషముతోను, నిర్మల నిష్పక్షపాత న్యాయబుద్ధితోను విమర్శించుచుండెరి. పొ ర్చుగీసు చరిత్రనుండి జకాట్రా రోడ్డుమీద పోయినయెడల బాటసారుల కక్కడ ఒకపాత గోడమీద పీటర్ ఎర్నెస్టు

అనునని పుత్ర ఒకబల్లెమునకు గ్రుచ్చబడి చూచువారికి భయం కరముగా పట్టుకొందుచున్నట్లు కనబడును. యీపుత్రులకు గున్న ము వేయబడియుండును. ఎర్నెస్టు ఒకసంకరజాతివాడు. ఆ దేశపు ప్రాకృతజనులతో కలిసి క్షేట్రపన్ని అచటి యూర పీయనులనందరిని చిత్రవధ గావించి రాజ్యాధికారము వశపర్చు కొనుటకీతడు ప్రయత్నము జేసెను. అచటి దేశీయజాతిక యొ కరై తాతనిగుట్టు బయట పెట్టెను. 1722లో యీతనికి శిర చ్చేదము గావించిరి. ఈతని శిరస్సు ఉంచినస్థలమునకు అధో భాగమునఅతీర్ణకుడ్డముమీదను, దేశద్రోహియైన ఎర్నెస్టులనుకు కాళ్ళతో అవమానకరముగ నీసార్కరచిహ్నము నెలకొల్పబడినది. ఇ చట కట్ట డ ములు మొ క్కలు పా త డ ము ఇ ప వ డు గా ని ఎ ప వ డు గా ని ఎ ప డు ను చేయగూడదు అని ఒక శిలాశాసనము లిఖింపబడినది. 'డెల్ఫా లు, హోర్నమునుండి వచ్చిన శిలాశిల్పాలచేత నిర్మాణము గావించ బడిన పురాతనభవనములు ఇప్పు డచ్చట అనేకములులేవు. రై ను నూగు నదీతీరము లంఘి శిల్ప విద్యానిపుణులు సహజముగ పారు గారు నెట్లెటకు ఇచ్చగింపని వారై నను డైరెక్టర్ ప్రావృలము వలన నీచటికివచ్చి సాధరాజముల నెన్నియో నిర్మించిరి. కాని యవియన్నియు నేటికి కాలవశమున శిథిలములాయెను. పూర్వ చరిత్రద్యోతకములగు ఈ స్థలముల దిపుడు జేంకులు ఆసీసులు ఉన్నవి. ఉన్నతోద్యోగులు, ధనికులగు వర్తకులు యీనగరము తమ ఆరోగ్యమునకు అనుకూలముగ లేవని, ఉన్నతప్రదేశముం దున్న వెల్లెప్రెడెను అను నగరమునకు పోయిరి. వెల్లెప్రెడె నుకు మహాశాంతినగర మని మారుపేరు. ఇచట వచ్చనివచ్చిక బయల్లు భూమికి సవరత్విభులితోభను కలుగజేయు చుండును. ఇచటి వనములనుండి వీమవనము అనేక పుష్పవరిమళ భరితమై గంధసహనామమును సార్థకత నొందించుచున్నది. ఇచటనే కో నింగ్స్ ప్లెయినులో గవర్నరుగారి నివాసభవన మున్నది. సంవత్స రములో చాలభాగ మిసాధమును విడిచి గవర్నరుగారు కొంతల మీచి వసతిగృహములకు పోవుచుందురు. ఇచటి బంగారాలు, పారులు మొదలగువాటితోభ ప్రాదేశమును మురియెచటను కానరాదు. యూరపీయనులకు సామకొనారియెను శరీరాకో గ్యాఫీన్మర్చి నిమిత్తము నెలవుతై తమ స్వదేశమునకు పోవలసిన అగత్యము లేకుండా ఏటి ఏడాది ఎక్కడకు కడలకుండా నివ సింపుటకు పీలైన అనుకూల శీతోష్ణాదికములుగల కొలది ప్రాగ్ని గంతదేశములలోను జావాద్వీప మొకటియై యున్నది. ఇచటి శీతోష్ణశీతిసౌమ్యతవలనను, న దిగి ర్యాది ప్రకృతివిశేషముల సౌందర్యమువలనను, వినోదములవైవిధ్యమువలనను, వాటి మాన సాహజీవత్యమువలనను, నవనాగరకతాసంపన్నము లైన సౌఖ్య సౌకర్యములవలనను, ఇచటివారికి తమ మనకాంక్షాకొలుకుగాని శరీరారోగ్యముకొలుకుగాని, మరి యెచటికిని పో నిచ్చయే జనిం పదు. ఈ భూభాగమునకు దైవమత్యుదారభావముతో ఫలప్ర దత్త్య మనుగ్రహించి యుండుటచేత ననగా ఈదేశము మిక్కిలి సారవంతమైన దగటచేత నీచట నెవరైన తెలివిలేదుగల్గి పాటుప డెడస్వభావము గలవారు 20 సంవత్సరా లున్నయెడల మజేలరుదురు. లేయాకు, పంచదార, ధాన్యము, రబ్బరు, ఏల కులు మొదలగు పరిమళద్రవ్యములు, నానావిధ ఫలములు, బంగా రము కొండి మొదలగు లోహములు, విలువగల కలప మొదలగునవి యీద్వీపస్వర్గ విశ్వర్యమును సమకూర్చుచు పెంపొందించుచు న్నవి. ఇచటి యరణ్యములలోను అగ్ని పర్వతసానువులయందు ను చిన్నచిన్న గుంటనక్కలు మొదలుకొని పెద్దపెద్ద ఏనుగులు పులులు మొదలగు మహాసత్వములు జేటకు దొరకును. జావాద్వీప మును సందర్శించినవారి మనమునందుఅద్విత్యపురామణీయకత్త్యము వలన కలిగేడు గుళుసంస్కారము స్థాయీభావమై కాళ్ళతోముగ నిల్చును. అంగ్లేయ యాత్రికులు తిగి వారిస్వదేశమునకు వచ్చి లండనులో ఏరాల్లిగోడలమధ్యనో లేక ఏవల్లెబూర్గి వచ్చునో టలమధ్యనో మార్చునియుండగా, ఒకప్పుడుమధురవాక్కును వినినప్పుడుగాని ఒకఅద్భుతదృశ్యని వినినప్పుడుగాని ఒకమనో హరమైన సౌరభ్యము వాప్రూణించినప్పుడుగాని, యీద్వీపసౌ భాగ్యమునే పదేపదే తలచుకొనుచు ఒకదానిపై నొకటి పేర్చి నట్లుండెడి యిచ్చటి బేచ్చనివరిచేలను, మహారణ్యసంపన్నము లైన పర్వతమస్తకములను స్మరించుచుండురు. ఈ జావాద్వీపపు చరిత్ర నిద్ది ఈద్వీపపుచరిత్రగత 21 శతాబ్దములనుండి యున్నది. బోరోబుదురు దేవాలయమున శిలాస్తంభములపై నీదరితము అత్యున్నతశిల్పనైపుణ్యముతో నుత్పిర్ణమై యున్నది. సెంగా లో నుల్లాను గోరీపై నిదిర్పిఖింపబడియున్నది. చీనాదేశీయులగు వణిక్కబేర్లు సౌధములం దిది కానవచ్చుచున్నది. రెయిలు మార్గములందును రస్తాలందునుఉచ్చివారి ప్రార్థనాలయములందును ఇది కన్పించుచున్నది. ప్రజల జేకభావలందును, నృత్యగీతా దులందును నాట్యరతియందును వారి సాంప్రదాయమందును

వారి అచారములందును వారి వృత్తివిద్యావైఖరులందును వారి చరిత్ర చూడబడుచున్నది. పురాతనకాలనాటి పరిశోధకులకు మానవ శాస్త్రమునే తలపెట్టిన యాద్యపమును గోచరించెడి విషయములను అనగ ములగుటచేత వారికిదట మిక్కిలి మహోరంజకముగా నుండును. వృక్షశాస్త్రమునే తలపెట్టి పాలములు అడవులు అనేకాపూర్వమున విషయముల నీవచుండును. ఇంక భూభృత్యశాస్త్రముల కిచటి అగ్నిదీపి సంబంధములను నేలపాఠము జ్ఞానరత సంపాద నకు అపారముగ ఖనివలె నుపచరించును. ఇంక జంతుశాస్త్రముల కును వ్యాధులకును ఇచట కాన్నియ జంతువిశేషముల రకము లకు మితిలేదు. గోచరమున మృగనికర మనుకూడము నవత్వ మొందుచుండును. ఇట్టిమహాసంపద కీదీవిపుట్టిల్లు అగుటవలననే తెల్లజాతివా రిచట కాలిడకపూర్వము ప్రబలము ప్రాక్షాళియు లండరును దీనిమీద కన్నువేసి దీనిని పశుపర్వగోనుటకు యత్నిం చిరి. క్రీస్తుశకారంభ దినములలో ఇండియానుండి పరివ్రాజకు లిచటికి వచ్చి ఇచట నై మతసాంప్రదాయమును, కావ్యపద్యము, కళానైపుణ్యమును కల్పించిరి. దీనిని 15, 16 శతాబ్దములలో మహమ్మదీయ సైన్యాని రూపుమాపుటకు ఎంతమాత్రము క్రిమయముననున్న యిది. 9 వ శతాబ్దపు శిల్పవిద్యానైపుణ్య ప్రదర్శనభవన మగు బోరో బురురు దేవాలయముకన్న మించిన పవిత్రముగ నట్టియు పుణ్యప్రద మగునట్టియు యాత్రాస్థలము. పాదపతావలంబులకు భూలోక మున నురియెడలను లేను. ఈదేవాలయ మందలి శిల్పచిత్రముల కోభ ప్రపంచ శిల్పనైపుణ్యము దత్తున్నత స్థానముం దున్నది. జాతిమతవిభేదములు లేక ప్రపంచ మందలి అందరు శిల్ప నైపు ణ్యమును జూచి మెచ్చుకొను అనందపరవశులగుచున్నారు. శిల్పశాస్త్రాభ్యాసకులు నూతనాంశముల నెన్నిటికో యీ దేవాలయమును సందర్శించి నేర్చుకొనుచున్నారు. ఈఆలయ నిర్మాతల శాస్త్రజ్ఞానమపారమని స్తుతింపదు, శిల్పశాస్త్రము నభివృద్ధి గావించుటకు యిట్టి ఆలయములను చూచి వాటిని పరిశీలించవలెనని నుడువుచున్నారు. ఇప్పటివారికి తెలియని పంగతులెన్నియో వారికి తెలుసునని అందరును ఏకగ్రీవముగా అనుచున్నారు. డచ్చివారు ఈదేశమును బహుకతినముగ పరిపాలిండుచున్న యాచనందమును ద్విపంచిత్రము నశించునంద బహుశాస్త్రగ్రంథ కాపాడియున్నారు. ఈదేశముల నాట్యపద్యములను, రంగప్రసాదనయందును, ప్రయోగకాశలందును, మిక్కిలి జాగరూకతతో కాపాడి శాస్త్రముగ నిలుపజేసిన భాగము లనేకములున్నవని, సూలవృద్ధిలో చూచిన విశేషము లకే గోచరమగుచున్నది. హిందూదేశ చరిత్రాత్మకములైన నాటకములు కేటికిని అచట అసంఖ్యాకులుగ ప్రేక్షకుల హాస్యం నుంచుండును. ఈనాటకము లనేక రాత్రులు విరుసగా నాడవలసి యుండును. ఏవికాలమున ఏగులలోనో, లేక ఏవికాలమున బయలులోనో ఈనాటకములు జరుగును. దీపములుపెట్టుదురు. ప్రేక్షకులు నేలను మఱము వేసుకొని కూర్చుందురు. కొందరు రంగ మునకు సమావేశముననే కాళ్ళచాచుకొని కూర్చుండి మట్టుకాల్చును, రాత్రిపూటంతా స్నేహితులతోను బంధువులతోను ముచ్చటలాడుచు ఉండురు. నాటకము విలాసనాటకము అనుచుండును. యూరపియన్ ప్రేక్షకుడెవడైన రంగస్థలములోనికి ప్రవేశము పొందగలిగినయెడల, గురువెట్టి నిద్రపోవుచున్న రాజవేషధారులను, పాదుగిపాటిచుట్టును నోటబెట్టిన రాజపుత్రికాపాత్రలను, తమ వేషప్రదర్శనమునకు అవసరకాల మెప్పు డాపాత్రలను, తమ వేషభుటలకొద్ది నిరీక్షించుచున్న వారిని చూడ గలరు. ప్రతిపక్షులను నిద్రిరరాజులు తెరలో ఉంటే వారివారి ప్రతాపముల వర్ణించునట్టి వారి సంభాషణను అంతముండదు. అంతే సిపార్షను ఆశోపధారు తెల్లు వర్ణించుచున్నారో తెలుసుకొనుట కష్టము. అధికారశూన్య డయ్యను, ఇచట నుల్లాను మహానగరమధ్యమందు, బోకిజాకార్తాలో కోర్టు పెట్టుచుండును. యాకోర్టు ఒకమైలు పొడవు ఒకమైలువెడల్పుగల నెద్దివికాలమైన ఆతలో బంకాలలో నుండును. పూర్వము నుల్లాను సర్వాధికారి. అచటి ప్రజలపై చాల పలుకుబడి కలిగియుండెడివాడు. శేడో యాతడు పేరునకే రాజు. అధికారము నున్న 200 ఏళ్లకు ముందు నుల్లాను అతేయుడు స్వతంత్రుడు. తెల్లజాతివారితో సమానస్థాయిగా బేరముపారము చేయుచు, వారి మట్టలలో పాల్గొనుచు, ఒక్కొక్కప్పుడు యూరపియనులను తృటికించుచు ఉండెడివాడు. పోర్చుగీసు శిల్పముల రప్పించి నమెడలను, భవనములను వారిచే కట్టించెడివాడు. నేడు పూర్వీక సాందర్యమునకు భంగము కలిగింపకుండనే, అగాధ నిమ్మములకు కుల్లలమీదుగాను, గెడ్డలమీదుగాను, రెయిలు దారులున్నవి. మహాన్నతపర్యతములలోనికి దోలుచుకొని నుభవదారులు. పోవుచున్నవి. ట్రామ్మారులు, మోటారు కారులు పోగల రోడ్డు అనేకములున్నవి. కాని యాదీవి చక్కదనము చెక్కుచెదరకుండ నుంచబడినది. నూరుమూలకొండల మధ్యనుండ నేడు చూపేట్లున్నవి. పశ్చిమమందున్న ప్రియాంగరు పరిచేలనుండి, పురాతన భవననికరముగల మధ్య జావాకును, తూర్పున నున్న అగ్నిపర్వతపైచిత్త్య

ములతో, విచిత్రముగా నున్న బ్రోమా, స్క్రీలో పరకును, చూడ దగిన వోట్లు అనేకములున్నవి. రమ్యవిశేషములకు లెక్కలేదు. స్మితవదనులును, నుండరకీరలు అను స్త్రీపురుషుల సంఖ్య వేసవేలు. సాగసైన బట్టలు, నగిషీపనులు గల పెట్టిలు కర్ర సామానులు, లోహపాత్రలు, కావలసినన్ని కొనుక్కొనుటకు దొరుకును. ఇక సూర్యోదయాస్తమయాది సమయముల సంద్యా రాగరంజితమైన య చటి అంబరపావణియకత్వము అవా జ్ఞ్యానగోచరమైన కోభను వహించుచుండును. ప్రయాణములు మిక్కిలి సుకరములు. ప్రయాణికులకు మార్గమధ్యమన గొప్ప పత్కారము, అతిథిపూజ జరుగుచుండును గాని వీరి మనస్సు నొచ్చునట్లు ఎవరును వీరి ననుమానింపరు. చిన్న మోటారు కారులలోగాని, గుర్రపు బగ్గీమీదగాని కూర్చుండి అనున్నవి తోడ్పొంది పికారుబయలుదేరి లే, కత్తుకబటిసిటితో పచ్చగా పెరుగుచున్న, నలుచదరపు పరిపాలములు రెండుప్రక్కలలో ఎంతో సాగముగానుండి కల్లకు చల్లగానుండును. గంపలు బుట్టలు పట్టుకొని నవ్వుతు పట్ల అమ్ముటకు బజారునకు వచ్చిన ఆదేశి యులు నయనానంద ముదయింపజేయుచుండురు. ఈపరిపాలము లలోను, తోటలలోను, చెరువుపొదలనీడ నున్న పల్లెలందును, బజారులలోను, బెస్తవాల్ల పల్లెలలోను, బాగా ద్వీపపు ప్రకృతి నిధిపురుషులు కనబడుదురు. వీరు చిద్విలాసము గలవారు, స్మితవదనులు, దయామయపూర్వయులు, శ్రద్ధాశువులు, నిత్య తృప్తులు, నిత్యశాంతులు, సమర్థులు, సౌజన్యముగలవారు, అనంద రసపూరిత నిర్భర పౌండర్యాంతరాళము గలవారు. వీరు నవ్వును అతిధిసత్కార మొసంగుదురు. స్వర్ణపాఖ్య వనభవింప గోరెడి యాత్రకుల కిచట భూలోకముండే యిట్టి సౌఖ్యము స్యావభవ వేద్యమగుచున్నది.

మహాభాష్యం సుబ్బారాయుడు
(అనువాదకుడు)

తాడిపత్రి మునిసిపల్ డివీజన్ పాఠశాల

తాడిపత్రిలోనున్న మునిసిపల్ మధ్యమ పాఠశాల ఉన్నత పాఠశాలగా మార్చబడినది. ఈ పాఠశాల 4 వ ఫారము కూడ తెరువబడినది. రాబోవు పాఠశాలములందు 5 వ, 6 వ ఫారములను తెరచుటకు కూడ గవర్నమెంటువారు ఉత్తరవిచ్చి యున్నారు. 7-6-26 తేదీనుండి 5 వ ఫారము కూడ తెరువబడును. అబ్రాహ్మణ విద్యార్థులకు భోజనవసతులు కూడ యేర్పాటు చేయబడినవి. ప్రస్తుతము భోజనశాలయందు బ్రాహ్మణ విద్యార్థులు లేరు. వారి సంఖ్య పాచ్చినవ్వుడు బ్రాహ్మణులకు అయినకూడ ఏర్పాటుచేయబడును. భోజనమున కగు వ్యయముమాత్రమే విద్యార్థులనుండి వసూలుచేయబడును. నంటవాని వేతనము, యింటిబాడుగ, పనికితై శీతము మొదలగునవి అందులో చేర్చక మునిసిపాలిటీవారిచే భరించబడును. తాడిపత్రి మునిసిపాలిటీపాఠశాలము. అనుకూల వాతావరణము, మంచినీటి వసతి మొదలగు అనుకూలమైనవసతులు బడికిబోవు విద్యార్థులకు గలవు. ఇచ్చటనుండునది విద్యార్థులు విహారమునకు చాలా తగినది. పాఠశాలయందున్న ఉద్యానములు, విచారణకర్తలు విద్యార్థులకు కావలసినంత వసతిని కలుగజేయుటయందు ఎక్కువ శ్రద్ధ పుచ్చుకొనెదరు. వీర విద్యార్థులకు కూడ కావలసినంత సహాయ మొనర్చెదరు.

2703 ఎమ్. వ. కొండప్ప
చేర్చుకొ, మునిసిపల్ కాన్సిల్, తాడిపత్రి.

ఆరోగ్యపారిశుధ్య గ్రంథములు ఆరోగ్యవ్యాసములకు శ్రేష్ఠమైన సహాయక గ్రంథములు

ఆరోగ్యవ్యాస గ్రంథావళి ఆంగ్లము, ప్రెస్, బెంగళూరులో ముద్రింపబడినది.

1. ఇంథు-ఆరోగ్యము	కూర్పులు 2
2. దాష్టర్య వచ్చులోపల ఏమి చేయవలెను	2
3. పాఠశాలలో ఆరోగ్యశాస్త్రము, (ప్రాచీన)	4
4. జలము-ఆరోగ్యము	2
5. గాలి-ఆరోగ్యము	2
6. ఆరోగ్యము-వ్యాధులు	2
7. నిరోధించబడదగిన వ్యాధులు	2
8. క్రిములను వ్యాపింపజేయు సామాన్యవ్యాధులు	2

శ్రీకృష్ణ బ్రదర్స్,
కెమిస్టు అండు అప్టిమియన్సు, పోస్టు బాక్సు 166,
3361 మదరాసు.

చెన్న పురి బజారుధరలు

1926-వ నంబూ 1-వ తేదీ సోమవారము

1. ధాన్యములు

దరియాల బా 1-1	య 35 0 0	మండల 49 0 0	వరకు
రియ్యముబస్తాలు			
కుసుమ తెనాలి	,,	క 48 గలవి	య 11 12 0 12 12 0
నెల్లూరి	,,	డిటా	,, 14 0 0 15 0 0
డిల్లి	,,	డిటా	,, 15 0 1 16 0 0
రాగులు	రా. 154	బస్తా 1-1	,, 8 12 0 9 0 0
నాత్తులు	,,		,, 20 0 0 24 0 0

2. ధాన్యము వస్తువులు

కందులు	బస్తా 1-1 ర 305	,,	12 8 0 13 0 0
నెనగలు	,,	డిటా	,, 12 8 0 13 8 0
నెనలు	,,	డిటా	,, 14 0 0 15 0 0
మినుములు	,,	డిటా	,, 17 0 0 18 0 0
ఉలలు	,,	ర 164	,, 8 8 0 9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-1	,,	150 0 0 152 0 0
నెయ్యి మ 1-1	,,	14 0 0 25 0 0
కొండాపురంజేరు నెనగవస్తాబా 1-1	,,	58 0 0 59 0 0
ఇతరప్రదేశము	,,	54 0 0 56 0 0
నేరు నెనగనూనెగానగబా 1-1	య 116మి.కా.నూనె	116 0 0
అమదము బా 1-1	,,	100-0-0 102-0-0

4. చిల్లరవస్తువులు.

రాయవస్తా బా 1-1	,,	75 0 0 80 0 0
కూరవస్తా	,,	40 0 0 42 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరు)బా 1-1	,,	134 0 0 140 0 0
,,	క్రొత్తది	,, 134 0 0 140 0 0
గుంటూరుపొయకట్టు వీరిమందు మగుగు 1-1	య	45,50
కాళవా నీపొయకట్టు	,,	50,55
రెల్లము బా 1-1	య	40 0 0 60 0 0
చింతనందు బా 1-1	,,	85 0 0 70 0 0

ఇనుము.		
వల్లూరకం బా 1-1	,,	80 0 0 44 0 0
వదరం	,,	83 0 0 84 0 0
రవుండు	,,	88 0 0 84 0 0

6. లోహములు

నెండి 100 కులంకు	,,	69 0 0 71 0 0
అంగారము, కులము 1-1	,,	21 4 0 21 8 0
వరము 1-1	,,	18 6 0
ఇత్తడి బా 1-1	,,	258 0 0 262 0 0
రాగి డిటా	,,	275 0 0 276 0
అప్పాచక్కెర 226 బా 1 గలవి	,,	38 0 0 38 4

7. దూది

బోండానెట్టుబాదము 1-1	య	800 0
వల్లూరు దూది	,,	215 0 0

8. నూలు

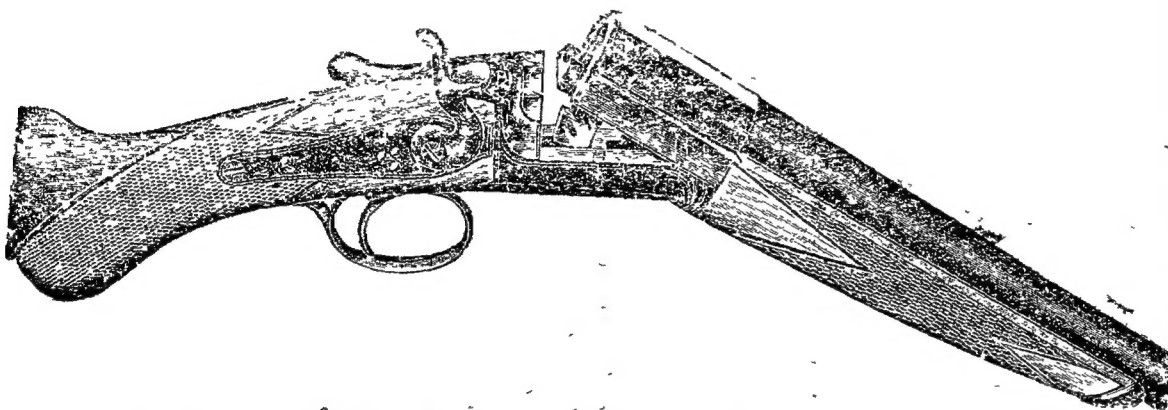
నుడర నెం 12½ కెట్టె	1-1	,,	4 12 0
పుల్లూరు యెనగ నెం 8½ కెట్టె	1-1	,,	6 4 0
మోకోరెయగ నెం 20		,,	8 6 0
నెం 20 తెన్ని సింహం	యీకె	,,	8 14 0
నెం 22	,,	,,	9 0 0
నెం 12½ తెన్ని పక్కా		,,	7 4 0
నెం 14½	,,	,,	7 10 0
నెం 12½ ఆల్లెన్ను		,,	10 0
నెం 12½ పాండిచేరి		,,	7 0 0
నెం 14½	,,	,,	7 4 0
నెం 12½ క్విలకొ కట్టె		,,	6 4 0
నెం 14½	,,	,,	6 8 0
నెం 10½ కోయంబుత్తూరు		,,	6 8 0
నెం 12½	,,	,,	6 14 0
నెం 14½	,,	,,	7 2 0
నెం 12½ గోక		,,	6 9 0
నెం 20 గోక		,,	8 0 0

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా-1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతిం గు నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు-1, కేక, బొంబాయి

సింగిల్ బారల్ బ్రీచ్-లోడింగు తుపాకులు

హిందూ దేశము నందున్న ఇతర యేకంపెనీకంటెను సరసమైనది.

సింగిల్ బారల్ బ్రీచ్-లోడింగు టాప్ లీవర్ హామర్ ఎజెక్టరు తుపాకులు 12 బోరులు 36 అంగుళములు గలది-ఫుల్ చోక్ స్టీలు బారల్ గలది. యు. ఎస్. ఏలోనున్న హరింగ్టన్ అండు రిచర్డుసన్ ఆరమ్మకంపెనీ వారిచే తయారుచేయ బడినది. ధర రు 49-8-0.

డిటో డిటో కార్బిడ్ క్లిప్ ఇందులో నున్న ప్రకారము. ధర రు 54-8-0.

12 బోరులుగల పొగలేని కార్బిడ్లు

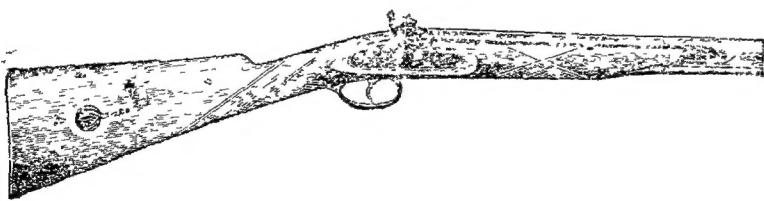
1-8 వరకు లోడుచేయ బడినది. 100 కి ధర రు 10.

డిటో డిటో బక్ పాలు రు 12.

డిటో డిటో ఆర్డనరి బాల్ రు 15.

డిటో డిటో ఎక్స్ప్లో షివ్ లెతల్ లేక డిస్కంబ్, రు 32-8.

సింగిల్ బారల్ మజిల్-లోడింగు తుపాకులు

సింగిల్ బారల్ మజిల్ లోడింగు తుపాకులు 20, 24, 28 బోరులుగల, 36 అంగుళముల డమాస్కస్ స్టీల్ బారల్ గలది, చేంబర్డ్ స్టీల్ బారల్ లాక్ అండు నిప్పిల్, చెక్కడ్డు వాల్ నట్ స్టాక్ అండు పోర్-ఎండు క్యాపులు, బోలులతో సహా యిందులో తెలుపబడిన ప్రకారముగ గలది. బాలుకు పాటుకు తగిన అద్భుతమైన తుపాకి. ఘాటింగుకు పూచీ యివ్వబడును. మాకుగాను ప్రత్యేకముగా బెలియమునందు తయారుచేయ బడినది. ధర రు 37-8-0.

డిటో 36" బ్లూ స్టీల్ బారల్ గలది. లండనులో నున్న జోసెఫ్ బోరన్ గారిచే తయారు చేయబడినది. రు 52-8-0.

డిటో 36" నీలపుష్టిల్ బారల్ గలది. మేలైనది. స్టీల్ రామ్ రాడ్ తో సహా ధర రు 57-8-0.

1299

తుపాకి మందు-కేఫులు

ఎఫ్. ఎఫ్. ఎఫ్. తుపాకి మందు లండనులో నున్న కల్టన్ అండు హార్వేవారిచే తయారుచేయ బడినది.

పాను 1 కి ధర రు 1-12-0.

జాయిన్ (ఇంగ్లీషు) ఎం. ఎల్. కేఫులు 250 గల పెట్టె 1 కి ధర రు 1. లెడ్ సాట్ 1-10 వరకు గలది పాను 1 కి రు 0-8-0.

r. & Co., Ltd., Madras.

Nageswara Rao Editor, Andrapatrika Press, 5 & 7, Thambu Chetty Street, MADRAS.

నాయకురాలు

(పల్నాటి వీరచరిత్ర) 2574

సిద్ధముగా నున్నది.

చరిత్రాత్మకమగు ఆరు అంకముల నాటకము. సూతసంస్కృతిని వాడుక తెలుగులో రసవంతముగ వ్రాయబడినది. చక్కని పలపాటలు గలవు.

ఉన్న వ లక్ష్మీనారాయణగారిచే వ్రాయబడినది.

కొద్ది ప్రతులు మాత్రమే అచ్చు వేయబడుచు న్నందున త్వరపడి దరఖాస్తు చేయుడు, మంచిబైండు. ఫెదర్ వైట్ కాగితములమీద చక్కగా అచ్చు వేయబడినది. చిత్రపటము లున్నవి. వెల రు 1-0-0

వలయువారు:—ఉన్న వ లక్ష్మీనారాయణ, గుంటూరు అని వ్రాయవలయును.

మాన సోల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెలసులభము! (పోష్టాభ్యుదయ ప్రత్యేకము) గుణమధికము!

శరీరములో ఉష్ణోగ్రతనుచే కలిగిడి వైద్యకాకల కీమాత్రలు నివ్యాప్తము. అశీర్వాదము, అరుచి, ఆవుంతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిహాసము, ఎక్స్క్లెట్, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్నెలు, పార్శ్వములు, శరీరము, కేర్లు, అగ్నిలు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పలను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు వచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతినొప్పలను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ ముగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామ:—

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణా జిల్లా

మకరధ్వజ రసాయనము.

దీనిని సేవించినచో బలము, పుష్టి, కాంతి, లేజస్సు, మనోబలము, రతిదార్ధ్యముకలగ జేయును. 60 మాత్రలు 3-7-0.

2460

పి. ఆర్. మెడికల్ హాల్

రామచంద్రపురం (గోదావరి.)

మలయచందనము

నెగరోగమునకు కుతారము

పథ్యము లేదు. పిచిరాంతో చనిలేదు. మూడుపూటల లోలి తప్పక గుణము కనబడును. ఒకడబ్బితో వ్యాధినిర్మూల మగును. రాజకుటుంబముల నిమిత్తము కనిపెట్టబడినది. వెల రు 2-4-0. దీనికనుపాదము వైద్యకాలము ఔషధ 2-0-0

రెండును ప్యాకింగువై రా రు 2-0-0. 2462

గంధర్వ ఫార్మసీ, రామవరం, గోదావరిజిల్లా.